

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Інститут Електроенергетики
(інститут)

Електротехнічний факультет
(факультет)

Кафедра перекладу
(повна назва)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

кваліфікаційної роботи ступеню магістр
(бакалавра, спеціаліста, магістра)

студента Гамбаретті І.О.
(ПІБ)

академічної групи 035М–20з–1
(шифр)

спеціальності 035 Філологія
(код і назва спеціальності)

спеціалізації

за освітньо-професійною програмою вищої освіти «Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська»

(офіційна назва)

на тему Виникнення новоутворень в англійській мові та особливості їх утворення
(назва за наказом ректора)

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
кваліфікаційної роботи	Висоцька Т.М.			
Рецензент	Л.В. Бердник			
Нормоконтролер	Я.В. Бойко			

Дніпро
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО:завідувач кафедри перекладу
(повна назва)(підпис) _____ (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 20__ року**ЗАВДАННЯ****на кваліфікаційну роботу**ступеня _____ магістр _____
(бакалавра, спеціаліста, магістра)студенту _____ Гамбаретті І.О. _____ академічної групи _____ 035М–20з–1__
(прізвище та ініціали) (шифр)

спеціальності _____ 035 Філологія

спеціалізації¹ _____**за освітньо-професійною програмою вищої освіти «Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська»**

(офіційна назва)

на тему Виникнення новоутворень в англійській мові та особливості їх утворення

затверджену наказом ректора НТУ«Дніпровська політехніка» від _____ № _____

Розділ	Зміст	Термін виконання
Розділ 1	Проаналізувати та описати теоретичні аспекти поняття неологізму, причин їх появи, класифікацію, життєздатність, словотвірний принцип, механізми офіційного визнання та тенденцій приросту нових слів в англійській мові.	
Розділ 2	Провести практичне дослідження ступеня обізнаності представників різних груп стосовно неологізмів в англійській мові.	
Розділ 3	Визначити та класифікувати способи перекладу неологізмів	

Завдання видано _____ Висоцька Т.М. _____
(підпис керівника) (прізвище, ініціали)

Дата видачі _____

Дата подання до екзаменаційної комісії _____

Прийнято до виконання _____ Гамбаретті І.О. _____
(підпис студента) (прізвище, ініціали)

Зміст

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ НОВОУТВОРЕНЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	6
1.1. Визначення та класифікація неологізмів та передумови їх виникнення: історичні, політичні, соціальні, технологічні, антропоцентричні.....	6
1.2. Життєздатність неологізмів та тенденції приросту нових слів у мові...	11
1.3. Неологізми вузької та глобальної спрямованості.....	14
1.4. Словотворчий принцип неологізмів.....	23
Висновки до розділу 1.....	43
РОЗДІЛ 2: МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ.....	45
2.1. Механізми і норми офіційного визнання неологізмів.....	45
2.2. Обізнаність представників різної вікової, гендерної та територіальної належності щодо виникнення новоутворень в англійській мові та їх використання.....	51
Висновки до розділу 2.....	60
РОЗДІЛ 3: ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НЕОЛОГІЗМІВ.....	62
3.1. Етапи перекладацької роботи з неологізмами.....	62
3.2. Прийоми перекладу неологізмів.....	64
Висновки до розділу 3.....	83
ВИСНОВКИ.....	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	89
ДОДАТКИ.....	96

ВСТУП

Мовна діяльність – це процес вербальної взаємодії людей, обмін думками з метою задоволення духовної потреби в спілкуванні та практичної необхідності обмінюватися інформацією. Таким чином, можна сказати, що мова – це соціальне явище [21, 34].

У мові перш за все відбивається соціальний досвід народу. Існування тих чи інших лексичних одиниць обумовлюється практичними потребами людей, їх життєвими реаліями.

Неологізми – це слова, які є абсолютно новими лексичними одиницями для кожного історичного періоду. Отже, у кожен період їх виникнення зумовлене різними факторами: історичними, політичними, соціальними, технологічними та антропоцентричними. Залежно від безлічі факторів змінюється ступінь поширення, життєздатність та міра розуміння тих чи інших неологізмів.

Однак, не кожне слово, яке так чи інакше було використано в друкованому виданні в якості одноразової ілюстрації прикладу або підкріплення думки автора може вважатися повноцінним новоутворенням в мові.

Існує спеціальний протокол прийняття до розгляду, аналізу та офіційного внесення неологізму в сучасний словник англійської мови.

Необхідно твердо розуміти принцип, яким керуються провідні фахівці цієї галузі. Це розуміння в свою чергу дозволяє дати якісну оцінку новоутворенням англійської мови, які можуть зустрічатися в друкованих виданнях, ЗМІ та особливо соціальних мережах, де процедура селекції інформації та її цензура найбільш уразливі.

Одночасно з цим виникає питання про вибір найбільш об'єктивного способу перекладу нових утворень на інші мови, який дозволить найбільш точно передати їх смислове і психологічне навантаження, зберігаючи при цьому

елемент фольклору, який часто присутній в неологізми. Для максимального охоплення всіх типів новоутворень були видокремлені кілька способів їх перекладу: *транскрипція, транслітерація, калькування, описовий переклад*. Їх аналіз дозволяє визначити переваги і недоліки їх застосування.

Актуальність даної теми дослідження визначається тим, що неологізми сприяють *значному поповненню словникового складу* англійської мови та потребують досліджень.

Наукова новизна. Повнота і сучасність досліджуваного матеріалу, схильного до швидкого старіння і оновлення, також визначають новизну дослідження. В рамках даної роботи це полягає в тому, що увесь лексичний матеріал, який був відібраний для проведення як теоретичного так і практичного дослідження, є абсолютно новим. Обрані для аналізу неологізми виникли в англійській мові протягом останніх кількох років і відтак не підлягали повноцінному дослідженню і не були застосовані у великій кількості наукових статей і робіт в якості прикладів.

Метою дослідження є аналіз процесів виникнення новоутворень в англійській мові та вивчення особливостей їх перекладу.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- 1) розглянути поняття неологізму;
- 2) виявити причини появи неологізмів;
- 3) навести класифікацію неологізмів в англійській мові;
- 4) визначити чинники життєздатності неологізмів;
- 5) проаналізувати словотвірний принцип неологізмів;
- 6) визначити механізм офіційного визнання неологізмів;
- 7) проаналізувати тенденції приросту нових слів в англійській мові;
- 8) провести практичне дослідження ступеня обізнаності представників різних груп стосовно неологізмів в англійській мові;

9) проаналізувати відповіді респондентів на поставлені питання і зробити висновки;

10) визначити та класифікувати способи перекладу неологізмів.

Об'єкт дослідження – неологізми в сучасній англійській мові.

Предмет дослідження – структурні, змістові та перекладацькі особливості англійських неологізмів.

Матеріалом для дослідження послужили неологізми в сучасній англійській мові, відібрані методом суцільної вибірки з електронних джерел, ЗМІ, соціальних мереж і новинних порталів і інших джерел друкованої продукції.

Практична значимість дослідження обумовлена тим, що отримані дані можна використовувати при складанні курсів лекцій з теорії мови, когнітивної лінгвістики, лінгвокультурології, перекладознавству, а також при викладанні англійської мови.

Апробація: Все, подане у роботі, пройшло апробацію під час 19-ої міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих учених «Євромови-2021: інновації та розвиток».

Структура роботи: робота складається зі вступу, трьох розділів, практичного дослідження, висновків та списку літератури та доповнень (анкета опитування, зразки джерел).

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ НОВОУТВОРЕНЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

1.1. Визначення та класифікація неологізмів та передумови їх виникнення: історичні, політичні, соціальні, технологічні, антропоцентричні

Лексичний склад багатьох світових мов постійно оновлюється. У кожній мові закладені величезні можливості вдосконалення і збагачення, оскільки мова перебуває у постійній динаміці, в стані безперервного розвитку, що включає до себе процеси створення нових лексичних одиниць.

Здатність до розвитку є природним способом соціального існування цієї системи [2, 34].

Мова як будь-який живий організм безперервно еволюціонує, збагачуючись різноманітними мовними засобами. Найбільш рухомою і гнучкою є, як відомо, лексична система мови, що змінюється динамічно і постійно разом з розвитком того чи іншого мовного колективу, відображаючи зміни, які відбуваються у суспільстві та інші сучасні тенденції.

Саме тим лексичним метаморфозам англійської мови, що відбуваються в останні кілька років слід приділити особливу увагу, тому що аналіз і розуміння цих змін може істотно змінити як сприйняття сучасної англійської мови так і підхід до її вивчення, який безсумнівно підлягає регулярного перегляду.

В кінці ХХ ст. дослідники оцінювали кількість нових слів, які з'явилися англійській мові в діапазоні 12 000 на рік, в 2002 році ця цифра за деякими підрахунками збільшилася до 10 000 нових слів і словоформ в день. Кількість же неологізмів, що виникають в мові кожен день в наш час, вже не піддається обчисленню [4, с1–9].

Безумовно, не всі ці слова входять в широку сферу вживання і потрапляють у словники. Проте, лексикограф намагаються фіксувати всі нові лексичні одиниці, що дозволяє намалювати повнішу картину сучасних тенденцій розвитку мови і говорить нею у суспільстві [10, 1–3].

З активного словника йдуть слова, які перестають використовуватися і стають застарілими. У той же час лексичний запас сучасної людини постійно поповнюється за рахунок появи великої кількості нових слів [9, 604–613].

Дана робота ставить собі за мету виявлення способів і причин утворення неологізмів, визначення механізму визнання неологізмів на офіційному рівні з подальшим внесенням їх в офіційні словники, визначення тенденцій приросту новоутворень і аналіз можливих способів їх перекладу, що дозволяють найбільш точно передати сутність нової сформованої лексичної одиниці.

Перш за все, для цього необхідно з'ясувати лінгвістичний статус поняття *неологізм*. Існує велике різноманіття думок щодо трактування змісту неологізмів.

Інтерес до вивчення причин появи нових слів і закономірностей їх утворення не слабшає протягом багатьох десятиліть, але не буде перебільшенням сказати, що *саме зараз це питання сягає піку своєї актуальності*. Це безпосередньо пов'язано зі стрімким розвитком суспільства в усіх сферах життя: наявність безпрецедентного темпу розвитку технологій, значні зміни структури суспільства в цілому, соціальних норм і особливостей поведінки та спілкування, абсолютно новий формат спілкування між людьми, які раніше були розділені територіально і не мали можливості інтерактивно і безперешкодно взаємодіяти [7, с.7–12]. Доречно буде процитувати Жюля Ренара: "В очах відбивається душа. У мові відбивається суспільство".

Неологізм – це слово або мовний зворот, створені для позначення нового предмета чи для вираження нового поняття.

Слово «неологізм» має грецьке коріння: неос- буквально означає «новий», логос – «слово» [7, 7–12].

Вони є часто вживаними. Деякі слова швидко втрачають відтінок свіжості і новизни і стають загальноновживаними. Це пов'язано з тим, що *неологізми – це нові слова, які ще не освоєні мовою*. Тому вони відносяться до пасивного "пласту" лексики. Коли відтінок новизни буде втрачено, неологізм перестане бути неологізмом і перетвориться в загальноновживане слово, перейде в активну лексику [7, 7–12].

Неологізми виникають в найрізноманітніших галузях людської діяльності: в побуті, в науці, техніці, в суспільно-політичному житті. Тому неологізми зустрічаються у всіх функціонально-мовних стилях.

Відображенням нових слів служать перш за все соціальні мережі, мас-медіа, а також сучасна розмовна мова молоді, багатий новими специфічними словами. Їх вивчає наука про слова – *лексикологія*.

Існують певні розходження у поглядах різних спеціалістів з приводу ознак, що характеризують неологізм як новоутворення в англійській мові. Існує вузьке і широке осмислення неологізму. Прихильники вузького сприйняття вважають неологізмами мовні одиниці, що виникли у мові позначення нових предметів, явищ і процесів. Важливим критерієм при такому підході є незаперечна оригінальність слова та часовий параметр їх появи. Даний підхід дає підставу вважати неологізмами слова, що активно використовуються в мові певного покоління. Під поколінням, згідно з демографічними критеріями, розуміється категорія одночасно проживаючих людей приблизно аналогічного віку, період існування покоління обумовлений змінюваністю тридцять років. У зв'язку з цим може виникати питання про те, чи можна розглядати нові слова, що з'явилися, як неологізми, якщо вони стають повсюдно вживаними та включеними в

динамічно діючий мовний інвентар носіїв мови. У такій ситуації заперечується питання існування неологізму як такого [10, 3–7].

Широке розуміння терміну має на увазі, що неологізмами можна вважати нові слова, що утворилися в мові на основі вже існуючих слів або запозичені з іноземних мов. При цьому підході необхідно враховувати соціально-історичні умови та брати до уваги еволюційний момент створення, тобто звертати увагу на те, до якого періоду відносяться нові слова та як цей період співвідноситься з попередніми періодами.

Існує велика кількість основоположних принципів, які закладені в основу базових класифікацій неологізмів. Вибір цих принципів продиктований насамперед тими завданнями, які ставить перед собою дослідник. Це дослідження ставить перед собою мету проаналізувати не тільки ступінь сприйняття і розуміння людьми різних вікових, гендерних та територіальних груп, а й визначити які саме соціальні явища вплинули на їх появу, а так також зрозуміти, новоутворення якої групової належності знайшли найбільший відгук у аудиторії респондентів. Поставивши перед собою завдання таким чином, найзручніше оперувати наступною класифікацією, взявши за головний фактор оцінювання передумови їх виникнення. Згідно з цим принципом, неологізми можна розділити на наступні типи:

Історичні. В усі часи деякі події відбувалися та залишили свій слід в житті людина та суспільства. Деякі історичні події назавжди увійшли до історичного літопису, знайшли своє відображення в фольклорі та художній літературі. Деякі події згадують навіть за багато років, деякі не були в змозі зачепити уяви людей. Різноманітні фактори обумовлюють життєздатність неологізмів, що виникли як відгук на ту чи іншу історичну подію. Вони також будуть наведені далі як приклад словотворчих факторів.

Політичні. Зараз навколишній світ є ареною, на якій відбувається величезна кількість подій, інтенсивність яких не залишає байдужим практично жодну соціальну групу. Безліч конфліктів, зміна розстановки політичних сил, поява нових лідерів і угруповань широко і практично негайно висвітлюються всіма доступними мас медіа поряд із соціальними мережами, які доступні широкому загалу людей як ніколи в минулому ході історії. У цій ситуації практично неможливо залишатися осторонь, люди активно обговорюють політичні новини, залишають свої коментарі в соціальних мережах, що негайно створює передумови для виникнення величезної кількості неологізмів, які є відгуком на ту чи іншу політичну подію, конфлікт або прогноз.

Соціальні. Чи не менше, ніж в технологічній сфері, неологізми з'являються в сфері побутової. Одна з основних причин виникнення неологізмів даної підгрупи, це стрімке зростання комунікативної функції в суспільстві. Недавній період часу без сумніву характеризується вагомими змінами в структурі суспільства, гендерної політики, відносинах між людьми і ступенем їх спілкування. Неологізми цієї підгрупи виникають в силу суспільної необхідності. Розвиток багатьох сфер і адаптація до нового режиму карантину і супутніх соціальних обмежень безсумнівно відіграє свою роль у формуванні мови як засобу комунікації та вираження емоцій.

Технологічні. На даний момент людство переживає технологічний бум безпрецедентною інтенсивністю. Практично кожен день в засобах масової інформації з'являються нові дані про відкриття та вдосконалені гаджети. Всього лише за кілька років, мобільні технології відкрили кожному члену соціуму необмежений доступ до інформаційних технологій. Сучасні гаджети стали невід'ємним атрибутом повсякденного життя, а разом з ними в нашу мову щодня потрапляють нові слова і терміни. Для свого часу вони позначають нові поняття.

Антропоцентричні. Неологізми цієї категорії описують людей та їх потреби, розумові якості, погляди і переконання, стиль та інше. Наш світ – це світ, який розуміється, інтерпретується і виражається за допомогою мови. Для того щоб зрозуміти і пізнати мову, необхідно звернутися до його носію – людині, що говорить і мислячої особистості, адже мова безпосередньо пов'язаний з життям і діяльністю людини, з його мисленням і не може існувати поза суспільством. Неологізми цієї групи як найкраще відображають антропоцентричний принцип мови, який характеризується як всебічне вивчення людини в мові, і на сьогоднішній день є як найбільш актуальними, так як сучасний історичний період характеризується яскравими і суттєвими змінами в соціальному житті суспільства, які не могли не змінити роль людини в соціумі, норми інтерактивної взаємодії між людьми і країнами, а також сприйняття ролі людини як одиниці соціуму.

1.2. Життєздатність неологізмів та тенденції приросту нових слів у мові

Після того, як нами було дано загальне визначення неологізму як лінгвістичної одиниці мови, слід охарактеризувати такий важливий показник як його життєздатність.

Особливістю неологізмів є досить короткий термін їх існування. Так, 20–30 років тому такі слова, як *місяцехід*, *фломастер*, *тренажер* сприймалися як неологізми, а сьогодні вони увійшли в активний словниковий запас людей, які розмовляють українською мовою і не викликають нерозуміння змісту [9,604–613].

Ореол новизни у новій лексичній одиниці, що з'явилася в мові психологічно важливий для її віднесення до неологізмів, оскільки ця ознака завжди була ключовим поняттям неології і саме ті слова, які їм мали, і

сприймалися як нові. Однак багато дослідників не згодні з тим, що цей критерій є визначальним при виявленні сутності такого поняття, як неологізм.

Поняття новизни досі немає достатньої конкретизації і вимагає уточнень. Відчуття новизни, що виникає при сприйнятті будь-якої мовної одиниці, є надзвичайно суб'єктивним: то, що одній людині здається новим, для іншого носія мови є абсолютно звичним і тому суб'єктивно відомим, «старим». Психологічна оцінка факту новизни слова є суб'єктивною, не піддається абсолютизації [17, 1–9].

Проте, для досягнення повного розуміння всього життєвого циклу нового слова, що зародився в мові, необхідно виявити фактори, що впливають на його *життєздатність*.

У ХХ ст. більшості неологізмів був потрібен час, щоб міцно закріпитися в мові повсякденного спілкування. Однак, як можна було б припустити, останнє десятиліття з розвитком інформаційних технологій, соціальних мереж та інших різноманітних і широких можливостей для спілкування спостерігається не тільки інтенсифікація, прискорення процесу створення, а й, що важливо для нас, швидке поширення нових слів як в даному мовному колективі, так і по всьому світу.

Безсумнівно мова є відображенням життя народу, а лексика свого роду лакмусовим папірцем для соціальних і культурних змін, а отже можна припустити, що нові слова, якими б не звичними і безглуздими вони не здавалися більшій частині суспільства спочатку, з'являються і стають популярними не випадковим чином. Їх поява закономірно, тому що вони несуть з собою нові ідеї і цінності [10, 3–7]. Ще кілька років тому, слово “*Selfie*”, було відомо лише вузькому колу людей, а зараз це інтернаціональний термін, відомий і маленьким дітям, і людям старшого покоління.

Немає сумніву, що ті чи інші неологізми знаходять в суспільстві відгук точно так же, як приживаються певні фразеологізми, приказки, перекази і казки завдяки не тільки своїй актуальності, а й тому що найбільш точно і ёмно виражають не тільки сам предмет, який вони були покликані характеризувати, але і емоційну складову соціального, політичного або технологічного явища.

Щодо тенденції приросту нових слів у мові, необхідно зазначити, що англійська мова будучи одним з найдинамічніших мов у всьому світі, кожен день збагачується новими словами. Американські дослідники з Global Language Monitor підраховали, що нове слово з'являється кожні 98 хвилин. В результаті такої лексичної «повені» за 1,5 тисячі років англійська стала першою мовою, в якому словниковий запас подолав мільйонний рубіж. У науковій строгості їх підрахунків, звичайно, можна засумніватися. Один з найбільш авторитетних у світі фахівців з англійської філології Девід Крістал вважає, що «інвентаризація словарного запасу – взагалі безглузда ідея». Oxford English Dictionary містить 600 000 слів, включаючи слова всіх різновидів та всіх варіантів (американського, канадського і т.д.) англійської мови починаючи з 1150 року, включаючи мертві.

На даний момент англійську мову, так само як і багато інших мов, переживає "неологічний бум". Величезний приплив нових слів та необхідність їх опису зумовили створення особливої галузі лексикології – неології – науки про неологізми. Особливо багато неологізмів з'являється в науково-технічній мові в результаті бурхливого прогресу науки і техніки [4, 1–9].

Поява нового слова є результатом боротьби двох тенденцій: тенденції розвитку мови і тенденції його збереження.

Це зумовлено тим, що в мові існує досить сильна тенденція зберігатиметься в стані комунікативної придатності. Однак для того щоб більш адекватно відобразити, відтворити і закріпити нові ідеї і поняття, мова взагалі і лексика

особливо змушені перебудовуватися, диференціюватися, породжувати нові одиниці. При цьому поява нового слова не завжди викликано прямими потребами суспільства в новому позначенні.

1. 3. Неологізми вузької та глобальної спрямованості

Для того, щоб ще ретельніше розібратися в тому, які бувають неологізми слід також охарактеризувати різницю між *новоутвореннями вузької і глобальної спрямованості*.

Іноді деякі події через свою масштабність виходять за межі своєї країни і прямо або ж опосередковано зачіпають людей найрізноманітнішої політичної, національної, економічної та гендерної приналежності.

Під впливом цих подій і надання їх широкому розголосу з'являються нові слова, люди починають грати з мовою, жартувати, каламбурити, і це допомагає зняти напругу в суспільстві. Наведемо зовсім недавній приклад. Коли Великобританія вирішила вийти з Європейського союзу в 2016 році, в англійській мові з'явилося слово *brexit*, складене з початку назви країни Britain (Британія) і слова exit (вихід). Слово *брекзит* не тільки прижилося в англійській мові, але і увійшло в інші європейські мови, в тому числі в українську. Оскільки Великобританія провела референдум про вихід з ЄС в 2016 році, але сам вихід все відкладався, з'явився жартівливий дієслово *to brexit (брекзит)* – прощатися, але не йти, а коли принц Гаррі і його дружина Меган Маркл покинули Англію і склали з себе королівські повноваження, з'явилося дієслово *to Meghan Markle* – з легкістю залишати токсичну середу заради свого психологічного благополуччя.

Обидва цих неологізму представлені в рамках даного дослідження в його практичної частини.

У 2020 році стрімко увірвався в усі мови термін "*коронавірус*". Поширення цього захворювання носить такий масштабний характер, що не залишилося буквально жодної людини, жодної сфери діяльності, які б так чи інакше не піддалися його впливу і не зазнали деяких змін в результаті поширення цього захворювання. Безсумнівно цей неологізм відноситься до *глобальних*. Він же в свою чергу породив масу принципово нових термінів, деякі з яких теж знайшли своє місце в анкеті для опитування, що додається до даного проекту.

Коронавірус привів до появи в англійській мові нових слів-блендерів, найпопулярніше з яких – *covidiot* (COVID + idiot) – вже включено в онлайн-словник слів і фраз англійського сленгу Urban Dictionary і підхоплено інтернет-користувачами, так що тепер можна зустріти слово *ковідіот*. *Ковідіот* – це людина, яка неадекватно реагує на епідемію коронавірусу, надто переймається або, навпаки, ігнорує небезпеку епідемії. Ковідіотом можна назвати і того, хто в паніці скуповує туалетний папір і гречану крупу, так і того, хто тікає з карантину, незважаючи на наявність підозр на коронавірус. Також методом блендинга утворено слово *quaranteam* (з quarantine (карантин) + team (команда)) – люди, з якими ви перебуваєте разом на карантині, і ряд інших.

Інтернет повний "*карантинками*" про те, як важко сидіти в самоізоляції з дружиною і дітьми, але виявляється, що сидіти на самоті ще важче. Недарма в англійській мові з'явилося слово, яке називає людини, у якого давним-давно не було ніякого особистого життя, – *byesexual* (bye (до побачення) + sexual (сексуальні відносини)); зауважте, що це не блендер, а слово, утворене зрощенням двох слів; в українській мові теж є слова-зрощення – вічнозелений, божевільний і ін.). А ось те, що подружжю доводиться бути разом на *карантікулах*, може сприяти народженню в кінці 2020 го – початку 2021 року *ковід-бумерів* (слово утворено за аналогією з бебі-бумерами) або *ковініалов* (ковід + мілленіали) – дітей, зачатих під час епідемії коронавірусу [13, 4].

Однак, крім загальнономовних неологізмів зустрічаються і *авторські* (індивідуально-стилістичні). Письменники і особливо журналісти створюють їх для додання образності художнього тексту. Вони рідко виходять за межі контексту, не отримують широкого поширення, як правило, залишаються приналежністю індивідуального стилю, так що їх новизна і незвичність зберігаються.

Авторські неологізми в романах охоплюють дуже широкий шар лексики: від абсолютно конкретних предметів і дій, які часто вже мають свою назву (з метою досягнення більшої виразності придумують нове слово), до назви нових речей і часто нереальних, фантастичних персонажів, в тому числі і не субстанціональних, тобто таких, про які часто невідомо нічого, крім імені. Робиться це для надання більшої достовірності створеному світу.

Наводячи приклади подібних неологізмів вузької спрямованості насамперед слід виділити такий контекст як література в жанрі "фентезі". Хоча подібний жанр практично не може існувати без створення авторських неологізмів, їх розуміння рідко виходить за межі вузької групи людей, які цікавляться саме цим жанром літератури. Втім, цей жанр стає все більш і більш популярним в наші дні.

Якщо говорити про основні характеристики цього жанру, то можна відзначити, що яскравою рисою є сусідство реального і вигаданого. Іншими словами, жанр фентезі поєднує в собі знайомі читачеві повсякденні сюжети, доповнені магічними і чарівними елементами. У найзагальнішому сенсі, навіть міфи і легенди можна віднести до цього жанру. Наприклад, міфи і легенди Давньої Греції, в яких долі героїв вершать боги або в яких герої знаходять чарівні артефакти і зустрічають міфічних істот.

Великий внесок у розвиток цього жанру вніс Джон Рональд Руел Толкін, який написав не тільки відомий роман «Хоббіт: туди і назад», а й есе «Про чарівні історіях».

В даний час існує цілий ряд романів в жанрі фентезі, які стають улюбленими у великої кількості читачів не тільки завдяки своїй паперовій версії, але і екранізацій.

У романах Дж.Р.Р. Толкіна може бути знайдено таку кількість неологізмів *вузької спрямованості*, яке дозволяє всебічно охарактеризувати цю лексичну одиницю. Це можуть бути як власні імена, так і нові терміни, які використовуються для позначення вигаданих істот.

Одним з таких штучних слів, що кидають виклик перекладачеві, стало придумане Толкином словосполучення *eleventy-one*. Це «хоббічья» назва "віку трьох одиниць" – 111.

Eleventy – вигадане складене числівник, створене за аналогією з числами, кратними 10, які утворюються за допомогою суфікса *-ty*. Цей суфікс – видозмінене слово "ten", в англійській мові з його допомогою утворені десяткові числівники з *twenty* до *ninety*. Іншими словами вік 111 років – це 11, помножене на 10, плюс 1 ($eleven * ty [110] + one [1] = eleventy-one$).

Описуючи вік Більбо на момент початку оповіді, Толкін каже:

"When Mr. Bilbo Baggins of Bag End announced that he would shortly be celebrating his eleventy-first birthday with a party of special magnificence, there was much talk and excitement in Hobbiton."

"Коли майстер Більбо Беггінс з Бег-Енду оголосив, що має намір в найближчий час відсвяткувати своє *одіннадцятьдесят* одноліття особливо чудовим прийомом, весь Хоббітон загудів і захвилювався".

Ще одним яскравим авторським неологізмом є термін "*lembas*". Можна знайти наступне використання цього новоутворення: *So it is, they answered. But*

we call it lembas or waybread ... – У нас вони мають назви не галетами, а путлібами, або, в перекладі на спільну мову, дорожнім хлібом, – пояснили ельфи.

Ще одним практично невичерпним джерелом досить яскравих авторських неологізмів є книги письменниці Джоан Роулінг. Важко буде знайти людину, яких хоча б трохи не був знайомий зі змістом книг про Гаррі Поттера або ж їх екранізаціях. Ця серія книг рясніє авторськими новоутвореннями, які вдячні читачі досить швидко адаптували до повсякденного життя і які часто використовуються в жартах і розмовній мові. Буде доречно навести тут кілька прикладів, які наочно ілюструють поява і використання неологізмів вузької спрямованості.

Слово *Remembrall* (*Напоміналка/Вспомнівсёль/Напоминатель*) складається з таких компонентів як *rememb*, для милозвучності утвореного випаданням останньої голосної з дієслова *remember* – «пам'ятати, зберігати в пам'яті; згадувати, думати, пригадувати, воскрешати в пам'яті», і основи *all* – «весь, все».

“It's a Remembrall! He explained. «Gran knows I forget things – this tells you if there's something you've forgotten to do” ...

Це нагадування! – пояснив Невілл. – Бабуся знає, що я постійно про все забуваю, а ця куля підказує, що ти щось забув зробити ...

Слово *Muggle* (*магл*) позначає людину, що не володіє магичною силою. Воно походить від слова *mug* – «простак, простак, людина, яку можна легко провести, обдурити». Це слово утворено непродуктивним способом і несе наступну стилістичне забарвлення: зневажливе, навіть зневажливе ставлення до людей-неволшебнікам. Сама Джоан Роулінг стверджує, що додала до слова ще один склад тільки для того, щоб зробити його менш образливим.

"A Muggle", said Hagrid, "it's what we call non magic folk like them”.

Магл, – пояснив Гегрід – Так ми називаємо всіх неволшебників – магли.

Серія книг про Гаррі Поттера також рясніє великою кількістю заклинань, які представляють собою ні що інше як серію *штучно створених неологізмів*.

Little did Harry know that Ron and Hermione had been secretly practicing the Leg-Locker Curse.

Гаррі не знав про те, що вони потайки від нього щодня практикували Обезноживаніє – те саме закляття, яке наклав на Невілла Мелфой.

Це всього лише кілька прикладів авторських неологізмів, без яких створення подібного твору було б неможливим. Надалі ми ще повернемося до обговорення цих та деяких інших подібних неологізмів, розбираючи особливості перекладу неологізмів як глобальної так і вузької спрямованості.

Настільки ж наскільки багатогранні передумови для виникнення новоутворень в англійській мові, настільки ж багато чинників виявляються визначальними для їх життєвого циклу.

Неологізми вузької спрямованості можуть бути на слуху лише короткий час наприклад ще й тому, що історичне або політична подія, яка стала причиною їх появи в житті людей того чи іншого періоду, втратило свою актуальність і зникло з пам'яті людей. Прикладом такого неологізму вузької спрямованості може бути термін *forty-niner*.

Словник Merriam Webster дає наступне про пределеніє цьому терміну: це шукач, який взяв участь в золотій лихоманці в Каліфорнії 1849 года [55]. Історія виникнення цього терміна вузької спрямованості йде корінням в далекий 1848 рік і з'явився як реакція на подію, яка отримала назву Каліфорнійська золота лихоманка (неорганізоване масове видобування золота в Калифорнии у 1848–1855 роках).

Це історичне явище почалося у січні 1848 року, коли було виявлено золото на березі Американ-Рівер на лісопильні Саттер. Як тільки новина про Відкриття

розповсюдилася, около 300 тис. шукачів прибули до Каліфорнії з інших штатів та навіть країн. Золота лихоманка такоже привабила десятки тисяч добровольців зі стран Латинської Америки, Європи, Австралії и Азії. Було виявлено золото на суму в кілька мільярдів нинішніх долларов, что призвело до збільшення статку деяких шукачів. Проти інші повернув додому з порожніми руками.

Ефект золотої лихоманки для Каліфорнії БУВ значний: Сан-Франциско швидко виріс з маленького містечка до значного міста, по всій Каліфорнії були побудовані нові міста, дороги, церкви, школи. Була створена система законів та уряд Каліфорнії, які призвели до прийняття її як штату в 1850 году. Активно розвивались нові транспортні засоби: пароплави почали регулярні рейси и були побудовані залізниці. Сільське господарство також швидко зростало по всьому штату. Проте, золота лихоманка мала й негативні наслідки: американські індіанці часто зніщувалися та виганялися зі своїх традиційних земель, а золотопромісловість завдала значної шкоди екології штату.

Перша публікація відносно знайдених самородків з'явилася в газеті «Каліфорнія» 15 березня 1848. Кричущі плакати й оголошення часів золотої лихоманки заманливо віщували швидке й щасливе збагачення. Більшість плакатів була підписана ініціалами D.L., причому ті численні старателі, что зізналася лиха в пошуках золота, розшифровували їх як «Damn Liar», тобто «проклятий брехун». Перші старателі прибували з Орегона (США) та Мексики, но невдовзі Людські потоки потягли з усієї Америки, Європи, Австралії й навіть Китаю. За два роки (1848–1849 рр.) Населення Сан-Франциско збільшилось у 25 разів.

5 грудня 1848 року президент США Джеймс Полк в своєму щорічному Посланні до Конгресу офіційно оголосив про факт відкриття золота в Каліфорнії, чим іще более роз'ятрів «золоту лихоманку».

Для того, щоб досягнути Каліфорнії водним шляхом, кораблі, що йшли з Атлантики, були вимушені обходити Південну Америку. Цей маршрут був досить довготривалим (шість місяців) й дорогим. Проте головного потік старателів рухався територією США зі сходу на захід легендарними кінними фургонами, добро відомими за класичними вестернами. Це був знаменитий похід «людей сорок дев'ятого», що створив національну героїчну одісею та, як стверджував Ф. Тернер, вписавши цю міф у «самий характер мислення американського народу».

Загальна Кількість людей, що прибули в пошуках золота на «дикий захід», за десять років «лихоманки» становила приблизно 400 тисяч. Ця цифра вражає з огляду на відсутність будь-якої інфраструктури для мешкання такого скупчення людей. Трагічною сторінкою заволодіння каліфорнійському золотом були безкомпромісна боротьба з корінним населенням.

Єдиним засобом поширення інформації в ті часи були звичайно ж газети, заголовки яких і залучали шукачів наживи і пригод по всьому світу. Саме гостре перо журналістів того незвичайно і безпрецедентного історичного періоду ввело термін "сорока-дев'ятники" в ужиток. Було написано безліч книг, широко були поширені інформаційні плакати, випущені марки (дивитися *Додаток 1. Зразки продукції побутового та інформаційного призначення, виготовленої під впливом подій Золотої лихоманки 1948–1949 років*).

Однак ажітаж навколо знайденого каліфорнійського золота пройшов так само швидко як і спалахнув. Широка маса людей втратила інтерес до цієї події і як наслідок перестала вживати термін по відношенню до людей, які спочатку приїхали на нову для себе територію, а потім асимілювалися і перестали бути окремою діаспору.

Термін «сорока-дев'ятники» знайшов відображення також і у фольклорі. Наприклад, цей характерний для того часу неологізм можна зустріти у відомій

пісні "Oh my darling Clementine", яка, як відомо, заснована на реальних подіях і передавалася з вуст в уста переселенцями.

In a cavern, in a canyon,
Excavating for a mine,
Dwelt a miner, *forty niner*,
And his daughter Clementine ...

Oh my darling, oh my darling,
Oh my darling Clementine,
Thou art lost and gone forever,
Dreadful sorry, Clementine!

Light she was and like a fairy,
And her shoes were number nine.
Herring boxes without topses
Sandals were for Clementine.

В англomовному світі цю американську пісню знає, мабуть, кожен. Вважається зазвичай, що в далекому 1884 році її написала людина на ім'я Персі Монтроуз.

На сьогоднішній день абсолютно неможливо знайти людину, яка б змогла правильно зрозуміти цей термін, навіть в контексті пісні, без додаткових пояснень. Проте вплив такого історичного явища залишив слід у фольклорі, що є бодай не найпотужнішою ознакою впливу на суспільство.

Таким чином, життєздатність новоутворення напряму залежить від актуальності події, кількості людей, яких вона охоплює та багатьох інших змінних факторів.

1.4. Словотворчий принцип неологізмів

Існує цілий ряд принципів формування нових слів в англійській мові. Свіжість і незвичність слова, словосполучення чи оберту мови ясно відчувається носіями цієї мови, але представляється складністю для вживання і перекладу не носіями мови.

Утворення нових слів відбувається за тими моделями, за тими словотворчими типами, які вже встановилися в мові або знову виникають у зв'язку з виділенням нових основ і використанням нових афіксальних елементів, у зв'язку з розвитком і вдосконаленням системи словотвору.

Словотвір являє собою найбільш важливий шлях розвитку словника англійської мови [17, 1–9].

Значна кількість нових слів зобов'язана своїй появі в сучасній англійській мові словотворчим процесам.

Словниковий запас англійської мови, так само як інших, постійно розвивається. *Словниковий запас мови відновлюється або запозиченням з інших мов, або формуванням нових слів [17, 7].*

Теорія словотворення один з найважливіших розділів лексикології як сукупності освіти нових лексичних одиниць, і окремих структур і моделей у тому поточному стані та його історичному розвитку, їх типи і продуктивність. Особлива увага приділяється аналізу структури словотвору вже створених слів, що суттєво сприяє адекватному та правильному сприйняттю процесів словотвору та створенню нових слів у мовному процесі з мовних одиниць. Система словотвору будь-якої мови, у тому числі сучасної англійської, постійно розвивається. Зміни відбуваються в системі афіксів побудови слів, змінюються продуктивність та активність використання моделей побудови слів, частота використання слів, створених відповідно до цих моделей, з'являються нові

значення у традиційних методів словотвору. Аналіз лексичних новоутворень з погляду їхнього функціонування та їх еволюції дає повну картину дії методів, засобів та моделей словотвору. Це те, що вимагає ретельного та глибокого вивчення системи словотвору з урахуванням рівня продуктивності способів словотвору та моделей словотвору на певному етапі розвитку мови.

Термін «словотворення» можна інтерпретувати двома способами: з одного боку, словотворення – це система способів та засобів для генерації нових слів відповідно до певних моделей, а з іншого боку, це наука про способи та засоби створення нових лексичних одиниць, а також про структуру словотворення вже створених слів [23, 2].

Думки лінгвістів про кількість методів словотвору є різними. Це може бути пов'язано з тим, що різні методи змінюють свою продуктивність і можуть бути більш менш продуктивними або навіть перестати використовуватися протягом тривалого часу.

На сьогодні найбільш продуктивними є такі методи словотвору:

- афіксація (модель «основа + афікс»);
- словоскладання (модель «основа + основа»);
- конверсія (модель $V > N$ або $N > V$);
- реверсія (модель «основа – квазіафікс»);
- словозлиття;
- скорочення.

Інші методи (наприклад, чергування або подвоєння) вважаються вторинними та непродуктивними.

Традиційно дослідники виділяють три групи методів словотвору, засновані на результаті:

- слововиробництво, яке включає афіксацію, реверсію і конверсію (результатом якої є похідним словом);

- словосполучення (результат – складне слово);
- скорочення (результат – скорочення, акронім).

Отже, на сьогоднішній день існує кілька принципів утворення неологізмів в англійській мові, а саме:

- словоскладання
- скорочення
- афіксація
- конверсія
- словозлиття

Багато нових слів, які поширені в англійській мові в останні 15–20 років, утворені шляхом **словоскладання**. Наведемо декілька прикладів таких новоутворень:

1. *Instafamous* – відомий завдяки розміщенню фотографій в Інстаграм. Слово утворене шляхом злиття слів Instagram та famous.

I tried becoming Instafamous – it is harder than you think.

2. *Tanorexix* – людина, яка зловживає засмагою, завдаючи шкоди своєму здоров'ю. Слово утворене шляхом злиття слів tan і anorexix.

Addiction is why tanorexics can't simply slather on self-tanners — just as chainsmokers can't be cured with a stick of gum.

3. *Ringxiety* – дратівливе відчуття, коли людина помилково думає, що чує дзвінок свого мобільного телефону. Слово утворене шляхом злиття слів ring та anxiety.

Many of us will be familiar with the basest form of ringxiety – when one phone rings and everyone in the vicinity suddenly starts checking their pockets or handbags with frantic abandon.

4. *Infobesity* – надмірне споживання інформації. Слово утворене шляхом злиття слів information та obesity.

The 'follow' feature has obvious benefits: engagement, notifications and, in the days of 'infobesity,' it's a great way to tailor one's experience to their needs and interests.

5. *Bleisure* – поєднання ділової поїздки з розвагами. Слово утворене шляхом злиття слів *business* і *leisure*.

While bleisure travel isn't growing in a huge way, this study shows nearly half of millennial business travelers add leisure to business trips. Those young travelers could cut back as they get older – or employers might need to better adjust to a rise in bleisure down the road.

6. *Genderquake* – метафоричний землетрус, що почався у 2017 році через дії жінок щодо рівноправності статей. *Gender+earthquake*.

In its ruminations on identity and selfhood, Genderquake is honest and open, and lays waste to notions of transgenderism as an extreme form of attention-seeking.

7. *Youthquake* – значуща культурна, політична чи соціальна зміна, що виникла під дією чи впливом молоді. *Youth+earthquake*.

One of the most widely held views in the weeks that immediately followed the election was that Jeremy Corbyn had particularly appealed to young people, who turned out to vote at historically unprecedented levels – the so-called "youthquake".

8. *Skullcrushing* – буквально «череп що розколюється», що підриває мозок.

Fans who watched the whole way through may feel the need, as we do, to settle the science of skullcrushing.

9. *Control-freak* – людина, що прагне тримати все під контролем.

Control freaks rarely know that they are one.

10. *Laugh-crazed* – бути у нападі від сміху.

A grown man in a vampire costume clutching a microphone to his chest is making his way through rows of sugar-frenzied, laugh-crazed kids.

Активно чинним і надзвичайно продуктивним способом словотворення в даний період розвитку англійської мови є **абрєвіація або скорочення**. Про

важливість і місце словотворення шляхом аббревіації свого часу писав О. Есперсен: «Скорочення ... ніде не є настільки численними як в сучасній англійській мові. Вони насправді представляють одну з найбільш характерних рис розвитку англійської мови ». Практична частина даної роботи містить приклад неологізму *CARLY*, який наочно ілюструє саме такий спосіб утворення нового терміна. Дамо визначення цього методу.

Скорочення – це морфологічний спосіб словотвору, у якому частина звукової композиції вихідного слова опущена [24, 10–14]. Після застосування цього методу словотвору слова створюються з усіченою або неповною основою (або декількома основами), які називаються аббревіатурами або скороченнями. Хоча цей метод не відіграє помітної ролі, такої як словоскладання, він існує в англійській мові протягом деякого часу (приблизно з 13 століття) і отримав особливу продуктивність у наш час. В англо-американській науковій, технічній та економічній літературі є багато різних типів скорочень, і окремі слова та фрази можуть бути скорочені. Наразі немає загальноприйнятих міжнародних стандартів для скорочень, і багато хто з них навіть не має українського еквівалента.

Все це відбувається в контексті темпу життя, що постійно прискорюється, і введення нових технічних і технологічних термінів у мовне середовище.

Існуюча класифікація скорочень пропонує нам наступний розподіл:

1) за формальною ознакою скорочення слів:

- афerezис – усічення початку слова (*history – story, telephone – phone, defence – fence, complot – plot*);
- синкопа – усічення середини слова (*madam – ma'am, market – mart*);
- апокопа – усічення кінця слова (*editor – ed, advertisement – ad, veteran – vet, microphone – mic*).

Можливе поєднання двох типів: афerezису та синкопи, синкопи та апокопи: *influenza – flu*.

2) за орфографічною ознакою:

- можуть вимовлятися як поєднання алфавітних назв букв що входять до них. Наприклад, *BBC – British Broadcasting Corporation, DJ – disk jockey, DIY – do it yourself*;
- вимовляються так, ніби це були звичайні слова, написані такими ж літерами. Наприклад: *radar – radio detection and ranging, UNO /ju:nou/ – United Nations Organization*.

3) за вживанням:

- текстові скорочення – використовуються одним або декількома авторами, і в кожному випадку (у кожній книзі чи статті) вони повинні пояснюватись або в самому тексті, або у примітках. У цьому сенсі вони, так би мовити, «захищені авторським правом» і залежать від значення, яке автор тексту безпосередньо в них вкладає;
- термінологічні скорочення – це загальноновживані (іноді стандартні) синонімічні короткі варіанти стандартних термінів. Термінологічні скорочення зазвичай зрозумілі фахівцям і без пояснень [24, 10–14].

Існують такі структурні типи скорочень:

- літерні скорочення: вимовляються або як назви літер, що становлять скорочення, або як слово, складене з цих літер: *TEWT (tactical exercises without troops)*. Літерні скорочення, що вимовляються як назви літер, пишуться зазвичай малими або великими літерами з точками або великими літерами без точок (*AC – air conditioner*);
- складові скорочення: виникають із початкових складів компонентів словосполучень. Склади утворюють зливне написання, що читається як самостійне слово: *Benelux = Belgium, Netherlands, Luxemburg*;

- часткові скорочення, що складаються з букви або складу та повного слова;
- змішані скорочення, що складаються з літер та складів;
- цифрові скорочення, що складаються з букв або складів та цифр. Сфера їх вживання обмежена, переважно, позначенням машин, особливо літаків: *B-52 (B – bomber)* [18, 119–122].

Вдокремлюються наступні типи аббревіатур:

- аббревіатури ініціального типу – аббревіатури, складені з початкових літер компонентів словосполучення (*UFO – unidentified flying object*) літерного типу, що читаються як назва літер;
- аббревіатури складового типу, тобто складені з початкових складів слів, що становлять словосполучення (*libs – liberals*);
- аббревіатури змішаного типу, що поєднують елементи двох попередніх, наприклад, *Rt. Hon – Right Honourable*;
- аббревіатури, отримані шляхом поєднання початкової частини (літери) слова з цілим словом, що не зазнали скорочення, наприклад: *H-bomb – hydrogen bomb, H-bag – hand bag*;
- аббревіатури, отримані шляхом поєднання початку першого слова з початком і кінцем другого або тільки з кінцем другого, наприклад: *motel – motorists hotel*.

Графічні скорочення також численні та використовуються для позначення мір, одиниць або величин (kg, km, mph, Dr, Mr). Умовність такого типу скорочень проявляється в тому, що в мовленні вони відтворюються повністю (звідси і назва типу).

Особливу підгрупу представляють графічні скорочення латинських слів, які у мові відтворюються англійською мовою. До цієї групи належать широко

відомі *i.e.* (Латинська *id est*, англійська *that is*); *e.g.* (Латинське *exempli gratia*, англійське *for example*); *etc.* (Латинське *et cetera*, англійське *and so on*).

Наведемо ще декілька яскравих прикладів неологізмів, що були створені завдяки скороченню:

1. *FIRE* – спосіб життя, метою якого є працювати якнайбільше з 20 до 30 років, щоб вийти на пенсію у 40. Скорочення від *financial independence, retire early*.

The 'retire early' part of this movement can be something of a misnomer. Many FIRE devotees don't plan to spend 50 years playing bridge or taking leisure cruises.

2. *NoMo* – жінка, яка не є матір'ю не на свій вибір, а через будь-які обставини. Скорочення від *not mother*.

It was fitting that on this day, I was featured in Sunday Telegraph, Sunday Style talking about NoMos (not mothers).

3. *FANG* – аббревіатура для чотирьох великих американських компаній Facebook, Amazon, Netflix, Google. Аббревіатура утворена за першими буквами назв цих компаній.

Wall Street's FANG gang is growing again.

4. *Fintech* – фінансові технології. Слово утворене шляхом скорочення слів фінансової та технології.

Financial technology, or fintech, is rapidly changing all that by making it easier to save, borrow and invest online or with a mobile device, without ever dealing with a traditional bank.

5. *E-Sport* – кіберспорт. Слово утворене шляхом складання префікса *e-*(від слова *electronic*) та слова *sport*.

Fearless esports racers blur lines between games and the real thing.

6. *TLDR* – надто багато тексту, не прочитав. Аббревіатура для *too long, didn't read*.

The second big change is the introduction of TLDR, a new way to customize content. Most of our stories are between 500 and 700 words. That can be too long for some 41 people at some times, especially if they're on mobile and have five or 10 minutes before a train comes.

7. *Froyo* – заморожений йогурт. Слово утворене шляхом скорочення слів frozen та yogurt.

A free inside look at froyo salary trends.

8. *Equel* – книга, яка включає елементи попередньої книги, наприклад, персонажів, але ніяк з нею не пов'язана сюжетно. Слово утворене шляхом усічення слова sequel/prequel.

So ... is it a prequel? Is it a sequel? It's neither. In fact, The Book of Dust is... an "equel".

9. *MAMIL* – чоловік середніх років, який на дозвіллі катається на велосипеді у спеціальних тренувальних майці та шортах. Скорочення від middle-aged man in lycra.

Richard's transformation into a MAMIL began five years ago when, to get fit, he bought a road bike. At first, he wore a sensible pair of shorts and a loose-fitting jersey. But then the buying began in earnest.

10. *JOMO* – почуття радості, яке людина відчуває, коли перестає боятися пропустити те, що говорять чи роблять інші (антонім до аббревіатури FOMO fear of missing out). Скорочення від joy of missing out.

It was only a matter of time before someone – in this case Fake's fellow entrepreneur Anil Dash – came up with a counterpart acronym, which encapsulates my stance towards tarot cabaret: JOMO, the joy of missing out.

Ще одним продуктивним шляхом утворення неологізмів є **афіксація**.

Афіксація є одним з найпоширеніших способів словотвору, який є додаванням афікса до кореня або основи слова. Існує два основних типи афіксації: *префіксація та суфіксація* [29, 379–386].

Префіксація являє собою спосіб словотвору, що полягає в приєднанні префікса до кореневої основи слова. Як правило, граматична категорія не змінюється в словах, до яких ці префікси були приєднані, трансформації піддається лише їх значення. Так, наприклад, від дієслова *like* утворюється слово *unlike* за допомогою приєднання префікса *-un*, який передбачає зміну значення слова протилежне. *Суфіксація* – спосіб словотвору шляхом приєднання суфікса до кореневої основи слова. Це також означає зміну граматичної категорії слова. Як, наприклад, при утворенні іменника *speaker* за допомогою додавання до дієслова *speak* суфікса *-er* [20, 137–140].

В сучасній англійській мові найбільш поширеними є наступні суфікси:

- Суфікси іменників : **-age** (*baggage*), **-ance/-en-ce** (*importance, difference*), **-ancy/-ency** (*constancy, tendency*), **-ant/-ent** (*assistant, student*), **-dom** (*freedom*), **-er** (*writer*), **-ess** (*actress*), **-hood** (*neighbourhood*), **-ing** (*building*), **-ist** (*novelist*), **-ism** (*communism*), **-ment** (*treatment*), **-ness** (*politeness*), **-ship** (*friendship*), **-ty** (*activity*), **-ion/-tion/-sion/-ation** (*revision, creation, tension, explanation*).
- Суфікси прикметників: **-able/-ible/-uble** (*avoidable, extensible, voluble*), **-al** (*natural*), **-ic** (*historic*), **-ical** (*cubical*), **-ant/-ent** (*observant, different*), **-ary** (*revolutionary*), **-ate/-ete** (*accurate, complete*), **-ed/-d** (*wooded*), **-ian** (*Arabian*), **-ish** (*foolish*), **-ive** (*active*), **-ful** (*useful*), **-less** (*useless*), **-like** (*ladylike*), **-ly** (*friendly*), **-ous/ious** (*courageous*), **-some** (*troublesome*), **-y** (*rainy*), **-ese** (*Japanese*).
- Суфікси чисельників: **-teen** (*fifteen*), **-ty** (*twenty*), **-th** (*fourth*), **-(i)eth** (*twentieth*), **-fold** (*twofold*).

- Суфікси дієслів : **-ate** (*estimate*), **-er** (*whisper*), **-en** (*harden*), **-(i)fy** (*simplify*), **-ize** (*summarize*), **-ish** (*establish*).
- Суфікси прислівників : **-ly** (*entirely*), **-ward(s)** (*backwards*), **-wise** (*clockwise*).

Продуктивними протягом того чи іншого періоду часу прийнято вважати ті словотвірні засоби, за допомогою яких нові слова утворюються протягом цього періоду. Отже, лише наявність неологізмів, утворених з допомогою певного афікса, може бути критерієм його продуктивності.

Словотвірні префікси сучасної англійської мови можна розділити відповідно до їх походження на споконвічно англійські суфікси та відповідно запозичені.

Продуктивні 14 англійські префікси вельми нечисленні і представлені наступними суфіксами: **mis-, out-, over-, after-, be-, in-, semi-, un-, under-, by-, for-, fore.**

Що стосується запозичених префіксів або префіксів іноземного походження, можна сказати, що вони використовуються далеко не так часто, хоча і є набагато більш численною групою : **a-, ab-, ad-, an-, ana-, anti-, arch-, auto-, bi-, circum-, cis-, co-, contra-, counter-, de-, dis-, dys-, en-, epi-, ex-, exo-, extra-, hemi-, hyper-, hypo-, in-, inter-, intra- mal-, meta-, mono-, multi-, non-, omnipan-, para-, peri-, poly-, pre-, pro-, re-, retro-, sub-, super, supra-, sur-, syn-, trans-, ultra-, vice-.**

Майже всі перераховані вище суфікси прийшли в англійську мову з латинської та давньогрецької мов і тому вони зазвичай використовуються при формуванні наукових термінів.

Значна частина цих префіксів повністю асимілювалася в сучасній англійській мові та утворює слова, приєднуючись до споконвічно англійських слів. До найчастіше використовуваних і продуктивних словотворчих префіксів

належать такі префікси: **co-, de-, dis-, in-, inter-, mis-, non-, over-, re-, un-**. Таким чином, загальна словотвірна модель афіксації може бути представлена формулою "основа + афікс". Результат словотворчого процесу під час афіксації – похідне слово.

У наш час за допомогою афіксації утворюється величезна кількість нових слів. Наприклад:

1. *Cyberaddiction* – пристрасть до Інтернету. Слово утворене шляхом складання префікса *cyber-* та слова *addiction*.

There is no one definition for cyberaddiction; however, it is generally agreed upon that people who are addicted to the Internet have trouble filling personal and professional obligations because of their online activities, and their use of the Internet causes strain on relationships with family and friends.

2. *Snaparazzi* – папарацці-початківці. Слово утворене шляхом з'єднання слова *snap* та суфікса *-azzi*.

"I don't like the paparazzi ... but someone labelled me 'snaparazzi' which I quite liked," he says.

3. *Stalkerazzi* – фотографи, які переслідують знаменитостей. Слово утворене шляхом з'єднання слова *stalker* та суфікса *-azzi*.

This stalkerazzi legislation provides up to three times the amount of general damages for the victims of assaults committed while trying to photograph or record someone.

4. *Uber-rich* – дуже багатий. Слово утворене шляхом з'єднання префікса *uber-* та слова *rich*.

Rarely do the uber-rich make their money by relying on their wages alone.

5. *Hyperlocal* – що відноситься до проблем невеликої місцевості. Слово утворене шляхом з'єднання префікса *hyper-* та слова *local*.

These “hyperlocal” advertisers aren’t unwittingly sabotaging themselves, or focusing too narrowly; they’re targeting prospective customers right where they are – at home, at work, at local stores in their neighborhoods.

6. *Blairism* – політична ідеологія Тоні Блера.

These tactics, defined by Blairism re-dressing itself in the rhetoric and language of the left, represents their chronic failure to remain relevant.

7. *Bushism* – політика Джорджа Буша.

They include the so-called Bushisms; misunderestimate (to seriously underestimate), embetter (to make emotionally better – the opposite of embitter), resignate (as in "They said this issue wouldn't resignate with the people") and foreign-handed (as in "I have a foreign-handed foreign policy").

8. *Bullycide* – самогубство, скоєне через цькування з боку однолітків чи суспільства. Слово утворене шляхом додавання слова bully і суфікса -cide. *It's a tragic reality that there have been so many suicides attributed to bullying that we now have a word to describe it: bullycide.*

9. *Ecocide* – повне знищення екосистеми, спричинене діяльністю людини. Слово утворене шляхом додавання слова есо і суфікса -cide.

Businesses should be liable for the harm they do. Polly Higgins has launched a push to make ecocide an international crime.

10. *Cyberculture* – інтернет-культура загалом. Слово утворене шляхом складання префікса cyber та слова culture.

The first stage, popular cyberculture, is marked by its journalistic origins and characterized by its descriptive nature, limited dualism, and use of the Internet-as frontier metaphor.

Також можливо відокремити такий засіб словотвору як **дисфіксація**.

Дисфіксація (від лат. dis-«роз-» + лат. fixātiō «кріплення») – спосіб словозміни та словотвори, при якому випадає (усікається) частина основи. Поняття

дисфіксації використовують лише у випадках, коли аналізоване явище важко описати з допомогою інших способів словозміни, передусім афіксації.

Продуктивним способом утворення неологізмів є також **конверсія**.

Під терміном «конверсія» на етапі розвитку мовознавства розуміється «спосіб словотворення без використання спеціальних словотвірних афіксів; різновид транспозиції, коли він перехід слова з однієї частини мови в іншу відбувається так, що звана форма слова однієї частини мови використовується без будь-яких матеріальних змін як представник іншої частини мови. Нове слово, утворене шляхом конверсії, відрізняється при цьому від вихідного своїми синтаксичними функціями та синтаксичною сполучуваністю, парадигмою та лексико-граматичним значенням [2, 111].

При цьому відзначені конвертовані новоутворення двох типів:

- 1) утворення дієслів від іменників
- 2) утворення іменників від дієслів.

Таким чином, наприклад, від іменника *dial* (циферблат) було утворено дієслово *to dial* (набирати номер по телефону), від дієслова *to find* (знаходити) утворилося іменник *find* (знахідка).

У лексикології виділяють чотири основні різновиди конверсії за належністю компонентів до певних частин мови та, відповідно, чотири конверсійні моделі:

1. **Вербалізація** (формування словесної форми). Цей тип є семантичним перетворенням «суб'єкт» → «дія, пов'язана з цим суб'єктом»: *water* (вода) → *to water* (полювати, зрошувати); *flower* (квітка) → *to flower* (цвісти, розквітати);
2. **Субстантивізація** (освіта іменників). Реалізується семантична трансформація «дія» → «об'єкт, отриманий в результаті дії»; *to look* (дивитися) → *look* (погляд); *to sleep* (спати) → *sleep* (сон);

3. **Ад'єктивація** (освіта прикметників). Модель виражає семантичну трансформацію "суб'єкт" – "характерна ознака суб'єкта": *christian* (християнин) → *christian* (християнський); *granny* (старенька) → *granny* (у старовинному стилі).

4. **Адвербіалізація** (освіта прислівників). При сучасному рівні розвитку мовної системи цей тип не є продуктивним через наявність у мові суфікса **-ly** [5, с.58–56].

Наведемо деяких прикладів:

1. *Son-of-an-immigrant* – «син емігранта», у контексті “Obama's son-of-an-immigrant story...” цей неологізм перейшов із розряду іменника в розряд прикметника і є принизливим до колишнього президента США.

2. *To street* (*om street*) – випустити небезпечну психічно хвору людину з лікарні через відсутність вільних місць.

Asian performer Mia Lelani has three DVDs streeting this week.

3. *To porch* (*om porch*) – відпочивати чи базікати з кимось на ганку свого будинку.

Porching Isn't Just a Southern Tradition—It's a Way of Life.

4. *Work-to-rule* (от *to work to rule*) – виступ робітників з вимогами дотримуватись усіх пунктів трудового договору.

Bus drivers could begin a work-to-rule as soon as this afternoon over longstanding problems.

5. *To back-stroke* (от *back-stroke*) – завдати удару у відповідь.

Kaylee McKeown sprints to backstroke title on golden day for Aussies.

6. *Awarable* –даний неологізм за допомогою конверсії з прикметника перетворився на іменник. Позначає пристрій, який фахівці прикріплюють до тіла і дізнаються, чи в порядку організм людини.

Awarable is very clunky, though.

Словозлиття теж надає багато можливостей для формування нових термінів.

Це дуже давній і досі продуктивний спосіб створення нових слів шляхом об'єднання двох або більше основ в одне ціле: *black+board=blackboard*, *cat+fish=catfish*, *text+book=textbook*. Залежно від їхньої структури складні слова можна розділити на п'ять груп:

- 1) складні слова, утворені простим додаванням основ;
- 2) складні слова, в яких основи пов'язані сполучною голосною або приголосною;
- 3) складні слова, у яких основи знаменних слів пов'язані основою прийменника чи іншого службового слова;
- 4) складноскорочені слова;
- 5) складнопохідні слова.

Найбільш поширеним та найбільш продуктивним у сучасній англійській мові способом словоскладання є просте поєднання основ. Так утворюються складні слова, що відносяться до різних частин мови, але особливо іменники: *afternoon*; *arm-chair*; *birthday*.

Цей спосіб формування нових слів можна висловити формулою «основа + основа», після якої утворюється складне слово. Можуть бути додані прості основи (*cowboy*, *blackboard*, *spaceship*), а також проста та похідна основа (*pen-holder*, *match-maker*, *baby-sitter*). Метод з'єднання основ може бути нейтральним, коли дві основи з'єднані «впритул» (*eye-brow*, *sunrise*, *schoolgirl*) і з використанням сполучного елемента (*handicraft*, *tradesman*, *mother-of-pearl*). Складове слово, зазвичай, формується як єдине ціле (внутрішньо цілісне), та її граматична характеристика залежить від другого компонента. Наприклад, слова *whitewash* і *blackboard* відносяться до різних частин мови, незважаючи на подібність та однорідність їх структур, оскільки їх іншими компонентами є

відповідно дієслово та іменник. Однак є складні слова, які, на перший погляд, утворені тією ж моделлю, в якій граматична характеристика другого компонента не відповідає загальному. Наприклад, слово *barefoot* в цілому є прислівником, але його другий компонент, вочевидь, є іменником.

Проте, існує проблема відхилення складного слова від стійкого, фразеологічного словосполучення. Це питання ще не отримало точного та остаточного рішення. Ось деякі приклади таких неологізмів:

1. *Complisult* (compliment + insult) – сумнівний, не щирий комплімент.

You smile at first but then slowly realize what has happened: you've been hit with a complisult.

2. *Merkozy* (Merkel + Sarkozy) – об'єднання прізвищ Меркель та Саркозі. *Beware the Merkozy recipe.*

3. *Hangry* (hungry + angry) – злитися через почуття голоду.

Feeling Hangry Is a Real Thing.

4. *Clintipathy* (Clinton + antipathy) – негативне ставлення до Хілларі Клінтон.

Since the 1990s, Bill and Hillary Clinton have faced what we can call "Clintipathy"—a pathological hatred for them.

5. *Trumponomics* (Trump + economics) – економіка Дональда Трампа.

Trumponomics describes the economic policies of U.S. President Donald Trump, who won the November 8, 2016 presidential election.

6. *Feminocracy* (Feminine + meritocracy) – талановиті жінки-професіонали.

The new Feminocracy: what will it mean for women in the workplace.

7. *Frexit* (French + exit) – вихід Франції із Євросоюзу.

Le Pen drops "Frexit" in favor of an "EU of the far-right".

8. *Glamping* (glamorous + camping) – відпочинок на природі з усіма зручностями.

Yurts, domes and luxury tents — next level glamping is here.

9. *Thanksgivukkah* (Thanksgiving + Hanukkah) – у США поєднання святкування Дня подяки з відзначенням єврейського свята Хануки.

On the next Thanksgivukkah the world will be cold, strange. and ruled by superturkeys.

10. *Democratatorship* (democracy + dictatorship) – диктатура, що видається за демократію шляхом підставних виборів та обману.

The author describes Colombia's political system as a "democratatorship".

Зокрема таких дуже поширених способів, існує кілька менш поширених, але не менш цікавих алгоритмів творення неологізмів. Наприклад, деякі неологізми формуються у вигляді зміни значення слова. Наведемо кілька прикладів:

1. *Bandwidth* – спочатку це слово означало «пропускна здатність», але у 2018 році набуло нового значення – здатність людини справлятися з труднощами.

You have to juggle all these things and constantly being preoccupied about putting out these fires – takes up so much of your mental bandwidth.

2. *Bread, cheese, dough* – всі ці слова традиційно означають хліб, сир і тісто, але тепер вони також використовуються як синонім до слова money.

3. *Bump* – зіткнутися з чимось. Зараз це слово означає «допомогти онлайн-публікації або коментарю потрапити до топу».

4. *Firehose* – пожежний шланг. Наразі це слово використовується у значенні «великий потік інформації».

5. *Snowflake* – Сніжинка. Зараз же це слово описує вразливу людину або людину, яка вважає себе вкрай особливим.

6. *Troll* – троль. У сучасному суспільстві найчастіше використовується при описі людини, яка насолоджується тим, що розпалює суперечки або засмучує людей в інтернеті.

7. *Unplug* – від'єднати. Нове значення – «піти» із цифрового простору шляхом ігнорування соціальних мереж, електронної пошти тощо.

Також варто особливо виділити *метод запозичення з інших мов*:

1. *Détente* – запозичення із французької мови; послаблення напруженості. *January 28 phone conversation між Presidents Trump і Putin signified ix quest for new détente, and its enemies quickly struck back.*

[Електронний ресурс: <https://www.theguardian.com>].

2. *Santoku* – японський кухонний ніж.

So do something дійсно приємно для yourself I buy...one of those neat-looking Japanese Santoku blades. [Електронний ресурс: <https://www.menshealth.com>].

3. *Schneid* – серія поразок у спортивній грі.

Off the Schneid: Bohannon, Hawkeyes rally з 20 down to beat Illinois in OT.

[Електронний ресурс: <https://www.nytimes.com>].

4. *Affogato* – класичний італійський десерт.

Seattleites love their ice cream and their coffee, so it's only natural to combine the two. Affogato, класична Italian dessert з espresso нарізаний над gelato або ice cream, is the answer.

[Електронний ресурс: <https://www.thestranger.com>].

5. *Izakaya* – японський бар-закусочна для відвідувачів середнього класу. *Izakaya fare is quickly becoming the new definition of Japanese food, so what exactly is Izakaya.*

[Електронний ресурс: <https://www.huffpost.com>].

У рамках цієї роботи ми розглядаємо кілька неологізмів, кожен з яких був утворений за допомогою абсолютно різних словотворчих принципів і, відповідно, всі вони є різними частинами мови. Це має важливе значення для будь-якого дослідження, яке має на меті глибше зрозуміти принцип

формування, причини виникнення та особливості використання новоутворень в англійській мові.

Надалі це також вплине на підхід до вибору способу їх перекладу, про що йтиметься в Розділі 3.

Усі неологізми, які були обрані для даного дослідження, можна розділити на кілька груп згідно з принципом словотвору, який вони наочно ілюструють.

- Новоутворення, одержані за допомогою *афіксації*: *selfie, errorist*;
- Новоутворення, отримані за допомогою *скорочення*: *nomophobia, sharenting, brexit, eurocrat*;
- Новоутворення, отримані за допомогою *словозлиття*: *trumpshake, maskhole, crowdfunding*;
- Новоутворення, отримані за допомогою *абревіації*: *CARLY*
- Новоутворення, одержані за допомогою *конверсії*: *to megan markle*.

Проте, не всі неологізми можуть бути співвіднесені з одним з перелічених вище способів словотворення.

Деякі новоутворення, які були розглянуті в рамках практичного дослідження, є комбінацією з двох слів і таким чином не є продуктом абревіації, скорочення або словоскладання. Ці новоутворення виникли в результаті лінгвістичного процесу, який можна охарактеризувати як **зміну значення**, тому що їх компоненти вже не використовуються як початковий термін.

До таких неологізмів можна віднести наступні приклади: *cloud computing, guerilla proofreading, cougar wife, helicopter parents, mouse potato, white guilt, stockholm syndrome, beer o'clock, eye broccoli*.

Як видно з наведених вище даних, найбільш численну групу складають саме новоутворення, отримані за допомогою зміни значення (Див. Додаток 2. Словотвірний принцип неологізмів).

Ця інформація представляє інтерес для будь-якого практичного дослідження, яке має на меті більш детально і глибоко зрозуміти причини та механізми утворення нових слів в англійській мові. Неологізми народжуються в мові щодня як відповідь на необхідність, яка виникає в суспільстві. Явище, що вони описують і ілюструють є принципово новим, отже які завжди можна висловити його лише з допомогою існуючих слів і термінів. Тоді автор неологізму наділяє відоме поняття новим змістом. Цей висновок щодо способів освіти неологізмів має значення саме при виборі найкращого способу їх перекладу.

Отже, словотвір є головним, але не єдиним засобом збагачення словникового складу англійської мови.

Жодна мова ніколи не обходилася одними лише власними лексичними засобами.

Запозичення по праву розглядається дослідниками як один із джерел поповнення лексики англійської мови.

На закінчення можна зробити висновок, що поповнення лексики сучасної англійської мови майже повністю відбувається за рахунок внутрішніх ресурсів, іноземні запозичення відіграють мінімальну роль. Основне число нових слів надходить в англійську за допомогою продуктивних способів словотворення: афіксації, словоскладання, скорочення та конверсії.

Висновки до розділу 1.

Отже, проаналізувавши всі зібрані дані, можна прийти до наступних висновків:

Неологізми – це слова, в яких відчувається новизна, але які ще не увійшли до загального словника мови.

Ознакою неологізму є «об'єктивне відчуття новизни». Це не просто нові слова, а слова, що з'явилися нещодавно, новизна і свіжість яких відчувається.

Стрімкий розвиток суспільного життя, розвиток засобів масової комунікації призводять до появи величезної кількості нових слів і значень.

Кожен день відбуваються але ші відкриття в різних сферах, поглиблюються уявлення про раніше відомі факти і явища дійсності.

Неологізми збагачують мову, але крім цього, створюють і певні труднощі. Проблема осмислення і перекладу нових слів пов'язана з тим, що словники не встигають за технічним прогресом.

В англійській мові щороку з'являються десятки тисяч неологізмів. Більшість з них мають недовге життя, але деякі закріплюються в мові надовго, входять не тільки в живу повсякденну його тканину, але і стають невід'ємною частиною словесності.

РОЗДІЛ 2 МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ.

2.1. Механізми і норми офіційного визнання неологізмів

Як вже було сказано вище, безліч нових слів з'являється в англійській мові щодня. Не буде перебільшенням сказати, що зараз ми стаємо очевидцями безпрецедентного етапу розвитку англійської мови.

Подібні масштабні зміни поряд із багатогранністю списку новоутворень, що постійно оновлюються, безпосередньо пов'язані зі стрімким розвитком суспільства, технологій, платформ інтерактивної взаємодії, а також досить складного поточного політичного становища у світі. Ритм життя зазнав значних змін і суспільству довелося відповісти на цю зміну реакцією, яка торкнулася і мовної сфери.

Однак, незважаючи на те, що нові слова з'являються в нашому побуті так часто, що часом навіть носії мови не встигають стежити за сучасними тенденціями словотворення, необхідно здійснювати постійний моніторинг та контроль, щоб уникнути насамперед *контамінації* мови та визначити механізм відділення справді неологізмів, які є відображенням реальних подій, що знайшли відгук у суспільстві, від сленгу, жаргонізмів та інших недовговічних новоутворень.

У зв'язку з такою очевидною необхідністю було розроблено *механізм і норми офіційного визнання неологізмів*.

Щороку Оксфордський словник англійської мови публікує нові слова і вирази, які офіційно стають частиною мовної культури.

Ще зовсім недавно «селфі» і «брексит» існували виключно в якості неологізмів, вигаданих спеціалістами з комп'ютерних технологій та заподаним журналістами. Не минуло року, як «брексит» був прийнятий

Оксфордом на озброєння, а в Британії вже з'явився міністр по «брексіту». Така оперативність просто вражає.

Слід визнати, що англійська мова для нових словотворів дуже зручна: іменники та дієслова легко перетікають від одного до іншого і при бажанні можуть навіть стати прикметниками. Прикладом може служити дієслово *to meet*, що перекладається, як «зустрічатися».

Замініть "to" на "the", артикль, що позначає іменник, і будь-який англомовний підліток вам тут же скаже, що це означає зовсім не «зустріч», як ви могли б подумати, а «тусовку», причому тусовку не тільки друзів-приятелів, скільки людей, об'єднаних загальним хобі.

В цьому році Оксфордський словник вибухнув 1200 новими найменуваннями, правда, близько 1000 з них є новою редакцією чогось більш старого.

На честь 100-річчя від дня народження відомого англійського письменника Роальда Дала, який подарував світові Чарлі з шоколадною фабрикою, Матильду і Джеймса з гігантським персиком, оксфордские лінгвісти оновили список слів, вигаданих письменником.

У список увійшли *умпа лумпи* і неймовірне слово *scrumdiddlyumptious* (вимовляється "скрамдіддліампшаз"), що означає щось виключно смачне.

Оксфордський словник англійської мови називає себе "неперевершеною енциклопедією значення, історії та вимови більш ніж 829 тисяч слів і виразів, минулих і справжніх з усіх англомовних країн світу.

Для того, щоб потрапити на його сторінки, кожному слову потрібно довести, що його застосовують абсолютно незалежні один від одного джерела, причому роблять це не раз, і не два, а досить тривалий час.

За різними даними, з'являються в англійській мові кожні 15–90 хвилин. Потім щось залишається, а щось відсіюється і зникає так само швидко, як з'явилося.

Але як визначити, прижилося слово в мові чи ні? Що є мірилом? Відповідь проста – це включення слова в авторитетні словники. Саме вони вирішують, які слова будуть вважатися частиною мови, а які ні, і з яких причин. Одним з головних мастодонтів в цій області – Oxford Online Dictionary.

Розглянемо процес поповнення неологізмами онлайн-версії цього знаменитого словника.

Відбором нових слів і додаванням їх в онлайн-версію Оксфордського словника займається спеціальний підрозділ при видавництві університету (Oxford University Press). Головні ресурси, які використовуються в роботі, це Oxford Reading Programme та Oxford English Corpus. Обидва ресурсу, по суті, є величезними автоматизованими базами даних – English Corpus акумулює в собі величезну кількість англomовного тексту, зібраного на просторах Інтернету, а Reading Programme являє собою колекцію різноманітного контенту найрізноманітніших мовних стилів: тексти пісень, уривки з газет і журналів, наукові публікації, супровідні тексти до презентацій і т.д.

Обидва ресурсу безперервно відслідковуються співробітниками оксфордського підрозділу. Виявляючи, що вживання будь-якого неологізму частішає (що слово з'являється в різноманітних джерелах і вживається в різних контекстах), працівники видавництва заносять його в список кандидатів на додавання в один з оксфордських словників.

Зазвичай друковані словники оновлюються протягом 1–3 років, що в умовах стрімко мінливого світу не надто оперативно. А ось онлайн-версія оновлюється кожні 3 місяці, і перед працівниками підрозділу Oxford University Press завжди стоїть непросте завдання – потрібно бути трохи провидцями і провісниками. Саме цим людям доводиться постійно прогнозувати ймовірність того, що новий термін приживеться і не зникне протягом декількох місяців після появи.

Згодом нові вирази, які приживаються в мові (як, наприклад, «*selfie*»), потрапляють і в друковані версії словника. Вигадати нове слово або інше тлумачення вже існуючого і направити його лексикографам Оксфорда неможливо, адже такі заяви не приймаються. Щоб на неологізм звернули увагу фахівці, спочатку він повинен придбати якусь соціальну значимість – стати часто вживаним, з'явитися в різних джерелах і т.д. Тільки після цього фахівці Оксфорда звернуть на нього увагу.

Редактори словника Merriam-Webster Dictionary працюють схожим чином. Вони уважно вивчають сучасну англійську мову на основі великої кількості найрізноманітнішої інформації. Кожен день протягом одного–двох годин редактори читають опубліковані матеріали, включаючи книги, газети, журнали, електронні видання. В офісі вони називають цю діяльність "reading and marking". Мета – виявити нові слова, нові варіанти використання існуючих слів, варіанти написання, що з'явилися скорочення і аббревіатури. Кожне цікаве слово виділяється разом з контекстом, в якому було вжито.

Виділені частини контексту, які називаються citations (згадки), зберігаються в спеціальній базі даних на комп'ютері, якщо вони були знайдені в виданнях в цифровому форматі. Citations називаються ще й невеликі смужки паперу, якими відзначають нові слова в друкованих виданнях. Зараз в базі Merriam-Webster зберігається близько 15,7 мільйонів прикладів слів в контексті, які відносяться до всіх аспектів англійської мови.

На наступному етапі роботи редактори переглядають, чи з'явилися citations. Перед тим як додати слово в словник, необхідно переконатися, що дане поняття має достатню кількість згадок, що демонструють його поширення. Сенс не в кількості citations, а в тому, щоб це слово зустрічалося не в одному контексті на одному єдиному ресурсі. Наприклад, слово зі спеціалізованої літератури, яке є *жаргонізмом* для людей певної професії.

Слово має бути використано багато разів в абсолютно різних сферах діяльності, а значить, і різних областях англійської мови. Більш того, існувати це нове слово повинно значний період часу.

Кількість згадувань слова не обмежена і може варіювати. Буває, що слово з'являється, отримує миттєве поширення і залишається надовго в мові, а отже, швидко потрапляє в словник. Так сталося з терміном *AIDS (СНІД)* в 80-х роках.

Розмір і тип словника також важливий. Наприклад, в Merriam-Webster's Collegiate® Dictionary, в якому обмежена кількість слів, додають тільки найпопулярніші і поширені слова, значимість яких підкріплена великою кількістю citations. А ось в словник Webster's Third New International Dictionary можуть включити і слова з меншою кількістю згадок, так як місця в ньому більше.

Робота по додаванню нових слів починається зі збору даних, яким займається спеціальна команда, яка працює при видавництві оксфордського університету. Основними майданчиками для збору інформації є два інформаційних ресурсу:

- Oxford English Corpus – ресурс, який зберігає на своїх серверах великий обсяг текстової інформації (англомовної), зібраної на просторах «всесвітньої павутини».
- Oxford Reading Programme – сховище контенту, який володіє найрізноманітнішими мовними стилями (вірші, наукові роботи, тексти пісень і т. д.).

Обидва ресурсу є автоматизованими інформаційними сховищами, вміст яких піддається постійному моніторингу. Якщо помічено, що будь-якої неологізм починає часто зустрічатися в текстах різного спрямування, то його заносять в список претендентів на додавання в офіційні словники англійської мови.

Частота оновлення друкованих словників становить від одного до трьох років, отже подібні оновлення дуже актуальні. При цьому кожні три місяці виходить чергове оновлення онлайн-версії Oxford Online Dictionary.

Завдання фахівців, які складають електронну версію словника, при всьому бажанні не можна назвати простою. Адже вони зобов'язані прорахувати ймовірність того, що нове слово приживеться в зверненні, а не зникне з нього назавжди, через пару місяців після свого народження. І тільки ті вирази, які придбали соціальну значимість, не випали з обороту і знаходяться на устах сотень тисяч носіїв мови, потрапляють в друковану версію словника.

Вигадувати нові слова і звертати на них увагу укладачів словника – марно. Адже тільки ті слова, які міцно увійшли в повсякденний обіг, заслуговують увагу команди фахівців, які працюють над розробкою чергової версії Oxford Online Dictionary.

Отже, ми описали механізм розширення лексичного запасу в англійській мові на прикладі одного з найавторитетніших словників. Приблизно такий же принцип використовується при роботі над оновленнями інших словників.

Старший редактор онлайн-версії Оксфордського словника Фіона Макферсон підкреслила, що додавання сленгу не свідчить про «погіршення» англійської мови, і що це швидше є прикладом творчого поводження з мовою і його розвитку: сленг з'являвся завжди, але останнім часом люди частіше стикаються з ним завдяки інтернету, і через це може скластися враження, ніби таких слів стало занадто багато.

2.2. Обізнаність представників різної вікової, гендерної та територіальної належності щодо виникнення новоутворень в англійській мові та їх використання.

Практична частина даної роботи полягає в проведенні емпіричного дослідження, яке складається з опитування респондентів різної вікової, гендерної та територіальної належності та подальшого аналізу зібраних результатів. Метою даного дослідження є:

- визначити, наскільки люди різних вікових, гендерних та територіальних груп *обізнані у наявності неологізмів*, які з'явилися в англійській мові протягом останніх кількох років.
- визначити *ступінь інформованості* кожної категорії респондентів і *порівняти результат* всіх підгруп в різних комбінаціях.
- визначити, наскільки *добре* респонденти *розуміють* значення новоутворень в англійській мові.
- з'ясувати, *чи користуються* учасники опитування *неологізмами* в повсякденному житті і професійній галузі.
- визначити *чи є ставлення* людей різних вікових, гендерних та територіальних груп до виникнення неологізмів в англійській мові *позитивним або ж негативним*.

Для проведення опитування була складена on-line анкета на платформі **Google Forms** (анкета для опитування додається в Додатку 3. Анкета для опитування респондентів). Як приклади новоутворень в англійській мові були обрані 20 найбільш характерних неологізмів, які можуть бути віднесені до чотирьох різних груп:

- неологізми, пов'язані зі стрімким розвитком і ростом популярності соціальних мереж і технологій;

- неологізми, що відображають різні соціальні явища з повсякденного життя;
- неологізми, що виникли як відгук на будь-яку політичну подію;
- антропоцентричні новоутворення.

Кожна категорія представлена п'ятьма неологізмами. Респонденти, після надання про себе короткої інформації щодо ступеня зацікавленості політичними і міжнародними новинами, а також використання сучасних соціальних мереж і платформ для обміну інформацією, повинні були охарактеризувати своє розуміння запропонованих неологізмів. Залежно від ступеня обізнаності респондент вказував, що він:

- знайомий з неологізмом і розуміє його;
- ніколи не зустрічав раніше, але все ж розуміє його сенс;
- не розуміє термін зовсім, або ж
- використовував неологізм коли це було доречно.

Для розгляду було обрано такі неологізми:

SELFIE – Селфі (англ. *Selfie*; від англ. *self* – сам, само) – вид фотографії, автопортрет, зроблений за допомогою камери смартфона, фотоапарата чи веб-камери.

NOMOPHOBIA – Номофобія (англ. *Nomophobia*, від *no* mobile-phone *phobia*) – страх (фобія) залишитись без мобільного телефону або не мати змоги їм скористатися.

SHARENTING – Шерентінг – від англійського *share* – ділитися та *parents* – батьки. Викладання батьками до соціальної мережі фото та відео, які відображають різні моменти життя дитини задля здобуття популярності або заробітку.

CLOUD COMPUTING – Хмарні обчислення (англ. *Cloud Computing*) або скорочено хмара – модель забезпечення повсюдного та зручного доступу на

вимогу через мережу до спільного пулу обчислювальних ресурсів, що підлягають налаштуванню (наприклад, до комунікаційних мереж, серверів, засобів збереження даних, прикладних програм та сервісів), і які можуть бути оперативно надані та звільнені з мінімальними управлінськими витратами та зверненнями до провайдера.

GUERRILLA PROOFREADING – партизанська коректура, Схильність прискіпливо вишукувати в текстах помилки і публічно на них вказувати.

CROWDFUNDING – Краудфандинг (англ. *Crowdfunding*, crowd – «грумада, гурт, юрба», funding – «фінансування»), тобто «Фінансування грумадою» – це співпраця людей, які добровільно об'єднують свої гроші чи інші ресурси разом, як правило через інтернет, аби підтримати зусилля інших людей або організацій. Грумадське фінансування може виконувати різні завдання – допомога постраждалим від стихійних лих, підтримка з боку вболівальників чи фанатів, підтримка політичних кампаній, фінансування стартап-компаній та малого бізнесу, створення вільного програмного забезпечення тощо.

CARLY – Can't afford real life yet – Поняття Carly позначає аудиторію покоління Z, молодше 25 років. Це група людей, які ще не мають власних грошей і не можуть їх витратити.

COUGAR WIFE – Жінка-пантера. Термін використовується для опису літньої жінки, яка шукає відносин із значно молодшими чоловіками.

HELICOPTER PARENTS – «Ідеальний батько або матір» – занадто багато присутній в житті дитини, але психологічно відсутній. Ця метафора з'явилася в кінці 60-х – початку 70-х років в книзі Хаїма Гінотта «Між батьком і підлітком». Підліток в ній виголосив: «Мама ширяє наді мною, як вертоліт ...»

MOUSE POTATO – вираз, який з'явився на базі вже існуючого виразу “couch potato” – та означає людину, яка забагато часу проводить за комп'ютером.

WHITE GUILT – Біла провина – це індивідуальна чи колективна провина, яку відчують деякі білі люди за шкоду, що сталася внаслідок історичного чи нинішнього расистського поводження з етнічними меншинами, такими як афроамериканці, євреї та різні корінні народи з боку інших білих людей, найчастіше в контексті атлантичної торгівлі.

EUROCRAT – Єврократ – це працівник адміністративної комісії Європейського Союзу або, ширше, будь-яка посадова особа Європейського Союзу. Цей термін був придуманий Річардом Мейном, журналістом і особистим помічником першого президента Комісії, Вальтера Холлштайна, у 1961 році. Є три основні типи єврократів.

TO MEGHAN MARKLE – Завдяки 38-річній американці в словнику з'явилося дієслово “to Meghan Markle” («меганмаркліть»), якого можна вживати в значенні «залишати кімнату / оточення / середу, в якому вас не вітають, так як ви цінуєте себе і свій психічний стан».

TRUMPSHAKE – занадто довге рукостискання, термін з'явився після подібної ситуації на політичній зустрічі із президентом Сполучених Штатів Америки та не залишився непоміченим журналістами та спостерігачами.

BREXIT – Слово *Brexit* утворене злиттям двох англійських слів: прикметника *British* – британський та іменника *exit* – вихід. Після британського референдуму 2016 року цей термін почали широко вживати для позначення ідеї і процесу припинення членства Великої Британії у Європейському Союзі. Оксфордський словник англійської мови *Oxford English Dictionary* вважає, що слово *Brexit* з'явилося 2012 року за зразком вигаданого у той час терміну *Grexit*, коли у ЗМІ обговорювали можливий вихід Греції з європейських інституцій на тлі тодішньої грецької фінансової кризи.

MASKHOLE – людина, яка носить маску у зовсім неефективний спосіб, наприклад, під носом, біля підборіддя чи на потилиці. Термін з'явився в

англійській мові разом з багатьма іншими геть новими поняттями тісно пов'язаними із всесвітньою пандемією коронавірусу.

STOCKHOLM SYNDROME – психологічний несвідомий захисний стан, який характеризується прив'язаністю жертви до кривдника. У процесі захоплення, викрадення або застосування (чи загрози застосування) насильства, жертви починають співчувати своїм загарбникам, виправдовувати їх дії, і, навіть, ототожнювати себе з ними, переймаючи їхні ідеї. Стокгольмський синдром є нормальною реакцією людини на психотравмуючу подію, а не розладом. Він не включений в жодну міжнародну систему класифікації психіатричних захворювань.

BEER O'CLOCK – Визначення пивного часу в словнику – це час дня, коли допустимий або звичайний почати пити алкоголь.

ERRORIST – людина, яка постійно робить помилки.

EYE BROCCOLI – неологізм, що означає «неприваблива, потворна людина, що протилежне “eye sandy” цукеркам для очей».

В опитуванні брали участь респонденти з 11 країн (*Додаток 4. Секторна діаграма 1. Країни, які брали участь в дослідженні*):

1. Великобританія
2. Нідерланди
3. Ефіопія
4. Індія
5. Італія
6. Канада
7. Німеччина
8. Польща
9. Сполучені Штати Америки
10. Україна

11. Чехія

Більшість респондентів представляють саме Україну, так як практичне застосування даного дослідження, відповідно до поставленим завданням, є використання отриманих даних при складанні курсів лекцій з Теорії мови, когнітивної лінгвістики, лінгвокультурології, перекладознавству, а також при викладанні англійської мови у закладах саме українських вишів.

Таким чином, аналіз зібраних даних надасть змогу зрозуміти, наскільки вивчення неологізмів може бути цікаво і необхідно потенційним студентам мовних курсів і вищих навчальних закладів.

Розподіл респондентів за гендером показано в *Додатку 4. Секторна діаграма 2. Гендерні групи*.

Стосовно параметрів віку, всіх респондентів можна розділити на три групи: підлітки, дорослі люди і люди старше 50 (*Додаток 4. Секторна діаграма 3. Вікові групи*).

Одним зі специфічних завдань даного дослідження є провести порівняльний аналіз ступеня обізнаності носіїв мови та людей, які англійську мову тільки вивчають.

У дослідженні брали участь 24 відсотки носіїв мови. (*Додаток 4. Секторна діаграма 4. Ступінь володіння мовою*).

Оскільки неологізми це за визначенням новоутворення, які з'являються в англійській мові під впливом різних обставин і не відразу проходять усі етапи протоколу аналізу та визнання їх офіційно частиною мови, а отже багато з них не можна зустріти в жодному офіційному друкованому виданні, основним джерелом інформації і новин на даний момент є соціальні мережі, особливо коли справа стосується людей підліткового віку.

Серед найбільш популярних соціальних мереж в рамках даного дослідження були обрані Facebook, Instagram, Twitter і Tik-Tok, який набуває все

більшої популярності. Однак не слід нехтувати такими поширеними джерелом інформації як телебачення та друковані видання.

Опитування показало, що переважна більшість людей, хоч і не постійно, стежить за міжнародними та політичними новинами (72 відсотки) і лише 6 відсотків людей ніколи не переглядають новинну стрічку (*Додаток 4. Секторна діаграма 5. Питання: Як часто Ви дивіться міжнародні та / або політичні новини*), а найпоширенішою соціальною мережею є Instagram.

Це важливий аспект, тому що велика кількість людей використовує Instagram в професійній діяльності, а також ця соціальна мережа надає величезний спектр ресурсів з вивчення іноземних мов. Таким чином, її користувачам важко пройти повз деяких новоутворень в англійській мові і не помітити їх. (*Додаток 4. Секторна діаграма 6. Питання: Який соціальною мережею Ви користуєтеся*).

Аналіз відповідей наочно показав ступінь розуміння респондентами обраних для дослідження 20 неологізмів, що представляють собою гіпотетичний приклад всіх новоутворень в англійській мові в цілому.

Для того, щоб провести порівняльний аналіз та мати можливість зробити висновки, всі відповіді респондентів щодо кожного окремого неологізму були представлені у вигляді секторних діаграм (дивитися *Додаток 5. Ступінь розуміння окремих неологізмів*).

Наступним етапом є розрахунок відсоткового співвідношення відповідей респондентів різних груп. Для того, щоб найбільш наочно показати ступінь обізнаності в різних комбінаціях, пропорції були представлені у вигляді відповідних гістограм (дивитися *Додаток 5*).

Графік 1 (*Додаток 6. Графік 1. Порівняння ступенів обізнаності відносно неологізмів та їх значення носіями мови, українцями та мешканцям других стран*) наочно показує наскільки добре розуміють значення неологізмів,

представлених в дослідженні, носії мови в порівнянні з жителями України та представниками інших країн, для яких англійська мова не є рідною. Спираючись на результати опитування, можна зробити наступні висновки:

Носії мови далеко не завжди розуміють сенс неологізму, який які раніше не зустрічали і не до кінця обізнані про те, які нові терміни з'явилися в їхній рідній мові.

Жителі України, які вивчають англійську мову продемонстрували вкрай високий ступінь інформованості щодо виникнення новоутворень в англійській мові, яку можна порівняти з рівнем обізнаності носіїв.

Жителі інших країн, для яких англійська мова не є рідною і які також вивчають та використовують його у побутових і професійних цілях, набагато гірше розуміють значення представлених неологізмів в порівнянні з носіями та жителями України.

Наступним етапом аналізу даних стало порівняння обізнаності людей в залежності від приналежності до трьох віковими групами: підлітки, дорослі люди і люди старше 50 (*Додаток 6. Графік 2. Порівняння ступенів обізнаності відносно неологізмів та їх значення для людей різних вікових груп*).

Проаналізувавши відповіді, можна прийти до однозначного висновку, що група людей, яка найбільш активно стежить за виникненням нових тенденцій і утворень в сучасній англійській мові це підлітки. Їх ступінь інформованості значно перевищує показники людей середнього віку, а люди старше 50 років незалежно від територіальної приналежності показали більш ніж посередній рівень розуміння і сприйняття неологізмів. Можна з упевненістю стверджувати, що не в останню чергу це пов'язано з активним використанням підлітками різного роду соціальних мереж, де вони можуть раніше інших отримувати інформацію про останні нововведення в іноземних мовах, а саме англійській.

І нарешті, найбільш повну картину аналізу ситуації можна побачити на Графіку 3 (*Додаток 6. Графік 3. Порівняння ступенів обізнаності відносно неологізмів та їх значення для людей усіх груп за віковими та територіальними ознака*).

Також опитування респондентів показало, що переважна більшість людей ставиться до появи нових слів та термінів вкрай позитивно та налаштована використовувати нові терміни в повсякденному житті та професійній діяльності (*Додаток 7. Ставлення респондентів до неологізмів та ступінь їх потенційного використання*).

Звівши докупи всі характеристики, які так чи інакше можуть впливати на ступінь обізнаності виникнення нових тенденцій в іноземній мові, можна зробити однозначний висновок, що:

- незважаючи на те, що носіям мови безсумнівно належить пальма першості в розумінні абсолютно нових, що виникли з різних причин в англійській мові, слів, респонденти підліткового віку значно краще розуміють і набагато активніше використовують неологізми в своїй промові;
- жителі України в цілому практично так само добре обізнані про функції неологізмів в англійській мові як і самі носії;
- представники інших країн, для яких англійська мова не є рідною приділяють набагато менше уваги новоутворенням та новим термінам, що може негативно впливати на їх розуміння і сприйняття джерелом новин та інформації з країн носіїв;
- рівень обізнаності людей старше 50 років незалежно від територіальної приналежності набагато гірше середнього.

Висновки до розділу 2.

На підставі всього вищесказаного, можна зробити наступні висновки:

На сьогодні, все більше і більше неологізмів поповнюють списки офіційно визнаних слів, які внесені в орфографічні словники.

Близько 40% людей в неповній мірі інформовані про останні нововведення, а саме не знайомі з ними зовсім або не до кінця розуміють їх значення.

Соціальні мережі являють собою велике інформаційне поле, яке може бути успішно використано для поширення і збору необхідної інформації, а також засобом зв'язку між людьми, які вивчають нововведення в філології.

Належність до групи носіїв англійської мови або ж володіння ним в достатній мірі, щоб вільно спілкуватися з носіями, не гарантує автоматичного розуміння будь-якого новоутворення. Отже, інформація про неологізми, спеціальні курси та / або програми можуть бути актуальні як для тих, хто вивчає англійську мову, так і для носіїв.

За невеликим винятком усі респонденти ставляться до неологізмів позитивно і готові включити їх в свою промову. Отже, це може бути окремим напрямом при розробці мовних курсів та / або програм, поряд з уже давно існуючими курсами і програмами вивчення ідіоматичних оборотів.

Люди старшого і похилого віку значно гірше обізнані про новоутвореннях в мові, що безсумнівно буде позначатися на їх розумінні і сприйнятті інформації.

Переважна більшість людей, включаючи підлітків, досить уважно стежить за міжнародними і політичними новинами. Отже, можна зробити висновок, що обмін інформацією між людьми з різних країн відбувається досить активно і отже вдосконалення знань в області іноземних мов в загальноприйнятому і більш вузькому плані актуально як ніколи.

Соціальні мережі є не тільки джерелом відпочинку та розваги, але також безсумнівно представляють собою портал в інформаційне поле, що дає можливість максимально швидко і з мінімальними витратами поширювати інформацію між тими, хто вивчає іноземні мови.

Ступінь зацікавленості щодо неологізмів серед тих, хто вивчає англійську мову як іноземну і проживають в Україні значно вище в порівнянні з рядом інших країн, що також свідчить про актуальність розробки відповідних напрямів мовних курсів і програм.

Вивчення неологізмів і створення спеціальних програм, які допомагатимуть вивчати англійську мову як іноземну та швидше та ефективніше привести свої знання у відповідність з сучасними тенденціями, а також підкоригувати існуючі інформаційні бази для учнів, як ніколи актуальні.

РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НЕОЛОГІЗМІВ

3.1. Етапи перекладацької роботи з неологізмами.

Як уже було згадано раніше, наше життя постійно змінюється. Кожен день в світі щось відбувається: вчені роблять відкриття, інженери створюють вдосконалену техніку нового покоління, будівельники втілюють в життя проекти сучасних будівель. У всіх областях життя відбуваються зміни, які відображаються в нашій мові. Один з найвідоміших філософів ХХ століття, Людвіг Вітгенштейн, стверджував, що мова – це «лабіринт шляхів». Дійсно, в мові відображено усе різноманіття нашого життя, в даний час це найбільш динамічна система, в якій переплітаються всі галузі знань. Дослідники, що займаються питаннями сучасної мови, не встигають за всіма науковими відкриттями, які вимагають нових назв, в зв'язку з цим навіть у найсучасніших словниках, ми можемо не знайти багатьох понять і визначень [19, 16–21].

Робота з неологізмами вимагає від перекладача особливих навичок та вмінь. Слова, які стосуються цієї групи, перш за все ми можемо зустріти в науковій літературі. Наприклад, у зв'язку з розвитком комп'ютерної техніки, космосу, з'явилася велика кількість лексичних одиниць. Неологізм повинен сприйматися як нормальне мовне явище, і відсутність слова в словнику не може служити перешкодою для його перекладу, до того ж саме перекладацька практика робить найбільший внесок в поповнення лексичного складу мови перекладу новими словами, які надходять з інших мов, а звідси і двомовних словників. Що стосується вибору того чи іншого способу передачі неологізмів, то він залежить від багатьох суб'єктивних факторів, таких як, наприклад, особистість перекладача, його досвід, інтелект, здатність оперувати абстрактними поняттями, обставини під час процесу перекладу, а також від

стилю тексту (публіцистичний, науковий, художній і т. д.), стилю конкретного автора та ін. *Однак перш за все необхідно прагнути до того, щоб еквівалент неологізму англійської мови в максимальному ступені відповідав нормам і правилам мови перекладу.* Для з'ясування значення неологізму необхідно:

- з'ясувати значення слова з контексту;
- звернутися до останнього видання одного з англо-українських або українсько-англійських словників і спробувати відшукати дане слово в розділі «Нові слова»;
- спробувати з'ясувати значення нового слова, виходячи з його структури, тобто визначити, чи утворено воно згідно з існуючою словотворчою моделлю [19, 16–21].

Переклад неологізмів вимагає особливих умінь. Оскільки фонетичні та графічні системи мов значно відрізняються один від одного, передача форми слова іноземної мови на мові перекладу завжди трохи умовна і приблизна.

При підготовці перекладачів у сфері професійної комунікації виділяють наступні етапи роботи з неологізмами:

1. Етап попереднього переводческого аналізу:

- Виявити неологізм в тексті.
- Визначити частина мови і функцію, яку неологізм виконує в реченні.
- Визначити стильову і жанрову приналежність тексту, а також загальний контекст.

2. Етап пошуку еквівалента:

Здійснити спробу пошуку еквівалента в доступних двомовних словниках, включаючи постійно оновлювані онлайн-версії словників (<http://multitrans.ru>, <http://multilex.ru>, <http://poliglos.info/>, <http://www.oxforddictionaries.com/>, Яндекс Словари, <https://glosbe.com/> и др.).

3. Етап пошуку дефініції:

Здійснити спробу пошуку дефініції шуканого слова англійською мовою в доступних одномовних словниках, включаючи постійно оновлювані онлайн-версії словників (<http://www.oxforddictionaries.com/>, <http://www.merriam-webster.com/>, <https://glosbe.com/> и др.). Якщо дефініція знайдена, а неологізм зареєстрований словником, то здійснити переклад неологізму на основі дефініції з урахуванням загального контексту.

4. Етап визначення способу утворення неологізму:

У разі відсутності неологізму в словниках або невідповідності значення контексту необхідно проаналізувати неологізм з метою визначення способу його утворення (афіксальний спосіб, словоскладання, смисловий розвиток, звукова схожість, конверсія, скорочення, фразеологія і т.п.).

5. Етап консультації:

У випадках, коли виявлення значення особливо ускладнено, має сенс звернутися за допомогою до онлайн-спільнот професійних перекладачів, таким як, наприклад, «Місто перекладачів» (<http://www.trworkshop.net/job/>).

Провести активне обговорення можливих варіантів значення неологізму в навчальній групі за допомогою активних та інтерактивних методів (мозковий штурм, метод пінг-понгу, кейс-стаді, метод презентації та ін.).

6. Етап перекладу:

На основі виявленого значення здійснити переклад неологізму за допомогою загальноприйнятих перекладацьких прийомів для їх перекладу.

3.2. Прийоми перекладу неологізмів.

При перекладі неологізмів використовуються наступні перекладацькі прийоми:

- транскрипція

- транслітерація
- калькування
- описовий переклад
- пошук відповідного варіанту в мові перекладу
- пряме включення.

1. Транскрипція (транскрибування) в перекладі – максимально наближена передача звучання слова. У разі переведення з англійської на українську передача наближена настільки, наскільки дозволяє фонетика української мови. Транскрибування засноване на фонетичному принципі, тобто на передачі українськими літерами звуків англійського слова [19, с.16–21]. Прикладами транскрибування неологізмів можуть служити такі слова як *Beatles* – *Бімлз*, *Briefing* – *брифінг*. Цей прийом часто застосовується при перекладі назв, власних імен, термінів і т.д. Так, фінансова криза 2007–2008 років і наступна за нею економічна криза викликали серйозні проблеми в деяких країнах Євросоюзу. Кілька країн зіткнулися з загрозою дефолту. Греція стала однією з них. Через загрозу дефолту ця країна опинилася на межі виходу з єврозони, що призвело до появи слова "*Grexit*", що представляє собою акронім від слів Греція (Greece) і вихід (exit). Цей неологізм останнім часом регулярно зустрічається в економічній пресі, наприклад, в журналі *The Economist*: "*Since the euro crisis erupted five years ago, the possibility of Grexit has been a recurring nightmare*". Одним з можливих варіантів перекладу акроніма *Grexit* є прийом транскрибування, а саме *грексіт*. Відповідно, дана пропозиція слід перекладати як: «З тих пір, як п'ять років тому вибухнула криза єврозони, постійно дає про себе знати ймовірність грексіта». Аналогічно, вихід Великобританії з Європейського Союзу через соціальні, економічні та політичні проблеми, пов'язаних з хвилею припливу мігрантів, викликав до життя таке зрощення як *Brexit*, утвореного від слів Britain і exit, а прихильники виходу країни з ЄС стали

називатися *Brexeteers*. Ті хто, голосували за те, щоб залишитися в ЄС, виступали за *Bremain* (Britain + remain).

Іншими прикладами можуть бути наведені такі терміни як *absurdist* – *абсурдист* (автор твору абсурду), *kleptocracy* – *клентократія* (злочинська еліта), *skateboarding* – *скейтбординг* (катання на роликовій дошці).

Може також існувати безліч інших причин вдатися до транслітерації. *Не варто недооцінювати важливість подібного перекладу для тих, хто вивчає англійську мову як іноземну.* Так наприклад, онлайн-перекладач англійської тексту в транскрипцію може істотно полегшити починаючим студентам самостійну роботу над правилами читання і вимови. Професійному співакові може бути поставлена задача вивчити за короткий термін і виконати твір на незнайомій мові. Подібна ж необхідність може виникнути у професійного актора або аматора. У подібному випадку, перекладачеві необхідно також брати до уваги особливості американського та британського вимови. Крім того, транскрипція тексту повинна зберігати вихідний формат пропозицій, включаючи розділові знаки і т.п. Цей фактор відіграє ключову роль і при перекладі програмного забезпечення, коли кількість символів має строго збігатися з вихідним варіантом для того, що контрольна панель управління могла вмістити в себе задану кількість символів. Деякі слова можуть мати різні варіанти транскрипції.

2. Транслітерація

Транслітерація у наш час практично не вживається. Цей метод заснований на передачі графічного образу, тобто на передачі букв. Транслітерація використовується для передачі нових слів, що нещодавно з'явилися і ще не мають еквівалентів в мові перекладу, власних назв (назв компаній, торгівельних марок):

Inauguration – *інавгурація*;

Benelux countries – країни Бенілюкс.

Для того, щоб виконувати точну передачу слова офіційно встановлені норми і правила, яких слід дотримуватися.

Кабінет міністрів України прийняв рішення про затвердження офіційної транслітерації алфавіту української мови латинськими літерами – транслітерація з української на англійську.

У постанові йдеться про те, що транслітерація з української на англійську (латинський) буде відбуватися таким чином:

- Аа — Aa,
- Бб — Bb,
- Вв — Vv,
- Гг — Hh,
- Іг — Gg,
- Дд — Dd,
- Ее — Ee,
- Єє — Ye (на початку слова), ie (в інших частинах слова),
- Жж — Zh zh,
- Зз — Zz,
- Ии — Yu,
- Іі — Ii,
- Її — Yi (на початку слова), i (в інших частинах слова),
- Йй — Y (на початку слова), i (в інших частинах слова).
- Кк — Kk,
- Лл — Ll,
- Мм — Mm,
- Нн — Nn,
- Оо — Oo,

- Пп — Pp,
- Рр — Rr,
- Сс — Ss,
- Тт — Tt,
- Уу — Uu,
- Фф — Ff,
- Хх — Kh kh,
- Цц — Ts ts,
- Чч — Ch ch,
- Шш — Sh sh,
- Щщ — Shch shch,
- Юю — Yu (на початку слова), iu (в інших частинах слова),
- Яя — Ya (на початку слова), ia (в інших частинах слова).

За нових правил апостроф і м'який знак в латиниці не відображаються [36].

Введено також нових правил щодо передачі буквосполучень, які суттєво спростять передачу приголосних, таких як українське Ж. Так, наприклад, буквосполучення «зг» передається латиницею як “zgh” (Розгон – Rozghon). Українська буква «ж» залишається як і раніше “zh”.

Власні імена, прізвища, імена, назви міст і т.д. передаються в латинській мові шляхом прямого транслітерування, тобто, передачею українських букв латинськими.

3. Калькування

Задля передачі неологізмів часто використовується калькування, тобто створення нового слова, словосполучення або складного слова для позначення відповідного предмета на основі елементів та морфологічних співвідношень, вже реально існуючих в мові.

Приклади калькування неологізмів:

Air bridge – повітряний міст; *Shadow cabinet* – тіньовий кабінет; *Nuclear umbrella* – ядерна парасолька.

Перевагою прийому калькування є стислість і простота одержуваного з його допомогою еквівалента і його однозначна співвіднесеність з вихідним словом, яка доходила до повної оборотності відповідності.

Часто перекладачі вдаються до *комбінованих способів* і поряд з калькуванням застосовують транскрибування або транслітерацію, як, наприклад, при перекладі слова *web-page* – *веб-сторінка*. Досить часто спостерігається *паралельне використання транскрипції, транслітерації або кальки і опису значення* нового слова, яке дається або в самому тексті, або у виносці або примітці. Такий спосіб надає можливість поєднувати стислість і економність засобів вираження, властивих транслітерації або транскрипції і калькування, з точною і повною передачею сенсу відповідності. Роз'яснивши одного разу значення одиниці, що перекладається, перекладач може надалі використовувати транслітерацію, транскрипцію або кальку без пояснень.

4. Описовий переклад

У мовах немає таких слів, значення яких не могло б бути переведено на іншу мову описово. Вибір найбільш вдалого перекладацького рішення обумовлений контекстом. Приклади описового перекладу: *To lobby* – посилати делегатів для чинення тиску на членів парламенту – депутатів їх округу; *Buck-passer* – людина, яка любить перекладати відповідальність на інших.

Описовий переклад використовується в разі, коли важко передати значення неологізму за допомогою описаних вище способів. Найчастіше це відбувається в тих випадках, коли предмет, явище чи поняття, які називає неологізм, відсутні в запозичаючій культурі, наприклад, *carsharing* – спільне користування автомобілем (наприклад, сусідами) з метою скорочення кількості транспортних

засобів на дорогах і зменшення, таким чином, негативного впливу на навколишнє середовище.

Описовий переклад полягає в передачі значення англійського слова за допомогою більш-менш поширеного пояснення. Цей спосіб можна застосовувати як для пояснення значення в словнику, так і при перекладі неологізмів в конкретному тексті. Описовий переклад здійснюється різними способами. Наприклад біржовий термін *open outcry*, використовуючи калькування, можна було б передати як «відкритий вигук» не бентежачись буквалізму, оскільки всім відомо, що на біржі необхідно дуже швидко реагувати на попит і пропозицію і при призначенні ціни, для того, щоб визначити конкурентів, які не кричати просто не можливо. Однак такий спосіб передачі (а вже тим більше транскрибування або транслитерирование) є неприйнятним, тому що не розкриває значення цього слова. В даному випадку найбільш відповідним прийомом був би описовий переклад. В *The Oxford Dictionary for the Business World* (1993) значення *open outcry* пояснюється як “*a meeting of commodity brokers with dealers in order to form a transaction. Traders use form a ring around the person shouting out bids and offers*”, а переклад в даному випадку буде звучати так: *метод біржової торгівлі шляхом прямого контакту продавця і покупця*. Розглянутий на даному прикладі спосіб описового перекладу ми називаємо *пояснювальним*, оскільки в еквіваленті як би пояснюються суттєві елементи значення перекладного слова. Пояснювальний переклад стоїть ближче до тлумачення слова, але він все ж залишається перекладом і придатний для використання в реальному тексті. Однак навіть при оптимальному підборі пояснювального еквіваленті йому притаманні такі *недоліки, як багатослівність і деяка факультативність еквівалента в перекладному мові*. Прийом описового перекладу може бути втілений і в інший спосіб.

Підстановлювальний переклад – прийом передачі неологізму, при якому в

якості його еквівалента використовується вже існуюче в мові слово (або словосполучення), яке не є в ньому неологізмом, але володіє достатньою спільністю значень з вихідним словом. Прикладами такого повного збігу обсягів значень в межах пари лексикографічних відповідностей можуть служити: *order interval* – «цикл замовлення» (інтервал між послідовними замовленнями), *managed floating rate* – «коректований плаваючий курс».

Збіг обсягів значень – відносно рідкісний випадок. Набагато частіше при підстановці відбувається семантична трансформація, тобто слово іноземної мови передається словом мови, значення якого відрізняється своїм обсягом або змістом. Така трансформація може бути або *концентричній*, або *зміщеною*. У першому випадку відбувається звуження або розширення значення при заміні слова іноземної мови його еквівалентом. У другому – неповний збіг значень корелює пари слів за змістом. Прикладом концентричної трансформації може служити *transition country* – «країна з перехідною економікою» (звуження значення; дослівно «країна переходу»), *industrial country* – «промислово-розвинена країна» (звуження значення; дослівно – «промислова країна»). Еквіваленти зі зміщеним значенням серед підстановлювальних еквівалентів зустрічаються досить часто, що цілком природно, оскільки прийом підстановки по суті використовується саме тоді, коли в зіставляваних мовах немає конгруентних між собою пар лексичних еквівалентів. Наприклад, *exchange rate* – *обмінний курс* (дослівно – бмінний рівень).

5. Пошук відповідного варіанту в мові перекладу.

Деякі нові явища і тренди, що з'явилися останнім часом, перекладаються з англійської мови на українську відповідним еквівалентним за значенням поняттям. Так, поява такої економічної моделі як спільне споживання викликало до життя новий термін – *sharing economy*, який так і перекладається як *спільне споживання*. Дана економічна модель заснована на колективному використанні

товарів і послуг, бартері та оренди замість володіння. В основі спільного споживання полягає ідея, що іноді зручніше платити за тимчасовий доступ до продукту, ніж володіти цим продуктом. Відповідно, таке речення з економічної преси: *“It is the most prominent example of a huge new “sharing economy”, in which people rent beds, cars, boats and other assets directly from each other, coordinated via the internet”* перекладається як: «Це найбільш яскравий приклад нової, масштабної моделі «спільного споживання», в рамках якої люди отримують тимчасовий доступ до житла, автомобілів, яхт та інших активів безпосередньо один від одного, через Інтернет».

6. Останнім часом при передачі неологізмів застосовується також прийом **прямого включення**, який являє собою вихідне програмне забезпечення написання англійського слова в українському тексті. *Такий спосіб є шляхом найменшого опору і мінімальних трудовитрат.* Найчастіше на сторінках періодичної преси можна зустріти слова, що складаються з двох частин: англійської, зі збереженням оригінального написання, і української: *web-сторінка, on-line-доступ* та інші.

Використання способу прямого включення може бути виправдано в тих випадках, коли неологізм неможливо передати жодним з розглянутих способів перекладу в зв'язку зі специфікою його звучання або написання. Наприклад: Bluetooth is useful when transferring information between two or more devices that are near each other. Технологію Bluetooth зручно використовувати для здійснення зв'язку між двома або більше пристроями, що знаходяться на невеликій відстані один від одного.

Як правило, один і той же неологізм можна перекласти різними способами, однак через деякий час один з варіантів витісняє інші. Основними критеріями, які повинні бути прийняті до уваги перекладачем при пошуку відповідності англійського неологізму в українській мові, є стислість і однозначність

тлумачення. Запропонований перекладачем варіант повинен бути зрозумілий одержувачу перекладу.

Окремо розглядалося питання класифікації **авторських неологізмів** на прикладі яскравих творів Дж. Роулінг і Толкіна, які рясніють авторськими неологізмами і надають широке поле діяльності для найсміливіших і амбітних перекладачів.

Для перекладу авторських неологізмів, перш за все необхідно зрозуміти і можливо відчувати, що саме хотів передати своїм читачам автор. Тут як ніколи більш важлива стилістика твору, жанр і загальний стиль.

Існує кілька видів словотворів, до яких автор неологізмів може вдаватися в своїй роботі. Найбільш поширеним і найбільш продуктивними способами утворення неологізмів є: словоскладання, афіксальних способів утворення та утворення семантичних неологізмів.

Найчисленнішими з видів складноскорочень є ініціальні аббревіатури. Вони представлені початковими буквами скорочуваних компонентів, словосполучень або складних слів. Аббревіатура *S.P.U.G. (Society for Protection of Ugly Goblins)* перекладається як *Т.З.П.Г. (Товариство захисту потворних гоблінів)*. Тут використовується **семантичний переклад**, так як потрібна передача контекстуального значення неологізму—складноскороченого слова.

Запозичення з інших мов. Серед засобів, що використовуються для номінації явищ, важливе місце займають слова латинської мови. Можна припустити, що латинська мова приваблює авторів фентезійних творів тому, що завжди вважався мовою вчених, мовою таємничої науки алхімії, яка пов'язана з чарами. Не кожен, а тільки дійсно освічена людина знала латинь. Використання цієї мови в якості термінів надає певну таємничість для дитини, яка не завжди зможе розібрати, що ховається за тим чи іншим словом. Особливо багато латинських слів використовується в закляттях. Дуже часто назва закляття

англійська, а магічна формула (incantation) – слова, які його викликають, – взяті з латини (*Disarmingspell* (закляття роззброєння) – *Expelliarmus*). Більшість запозичених слів переведені методом транскрипції або транслітерації або взагалі не переводяться, залишаючись написаними латинськими буквами:

Магічна формула *densaugeo* (прокляття, сильно збільшує зуби) складається з двох основ: латинського *dens* (*dentis*) m – «зуб» і латинського *augeo* (*auxi*, *auctum*, *ere*) (лат.) – «збільшувати, посилювати, примножувати».

Інше заклиття, *expelliarmus* (закляття обеззброєння противника) також складається з двох основ латинського походження: *expello* – «виганяти, проганяти» і *armus* – «передпліччя з лопаткою», *arma* – «зброя».

Наведемо ще кілька прикладів:

Nox (закливання темряви) від латинського «Ніч»

*Avi*s (виклик птахів) – від латинського «Птах».

При перекладі авторського неологізму, ключове значення має з'ясування його значення. У цьому нам можуть допомогти як тлумачні словники, так і сам контекст, в якому вжито даний неологізм. Знання різних способів словотворення в мові і аналіз структури неологізму, може допомогти нам в процесі з'ясування його значень. Після того, як значення неологізму стало зрозумілим, необхідно передати це значення засобами мови перекладу.

На закінчення слід ще раз підкреслити, що основними умовами досягнення адекватності в перекладі неологізмів англійських текстів є:

1. Знання особливостей взаємодії неологізму з контекстом, а також основних випадків вживання різних структурних і семантичних типів неологізмів.
2. Знання основних способів перекладу неологізмів, а також достатнє знайомство з українською термінологією певної галузі, що дозволяє знайти еквівалентний російський варіант відповідного англійського неологізму.

3. Уміння правильно вибрати і використовувати найбільш відповідний спосіб створення нової відповідності для перекладу неологізму, що не має українського еквіваленту або відображає специфічне явище, якого немає в нашій дійсності.

Правильний переклад неологізмів є досить складною проблемою, незважаючи на те, що неологізми мають значно більшу семантичну визначеність і самостійність.

При перекладі неологізмів, в кожному конкретному випадку перекладач обирає відповідний варіант, виходячи з контексту. Обов'язок перекладача – передати не тільки те, що сказано, але і як сказано. Саме цей обов'язок призводить до необхідності аналітичної стадії в перекладацькому процесі.

У рамках цього практичного дослідження було обрано 20 сучасних новоутворень англійської мови, які є прикладом нових термінів, що виникли у зв'язку з гострою необхідністю суспільства і як відгук на події у політичній, соціальній, технологічній та антропоцентричній сферах.

Це дослідження має перед собою завдання зрозуміти, наскільки добре сучасні люди обізнані про нові слова, які вже офіційно увійшли в ужиток.

Також необхідно визначити, наскільки технічні засоби, які можуть використовувати у своїй роботі як звичайні люди, так і професійні перекладачі, відповідають швидкості внесення змін до лінгвістичної системи мови. Чи можна повністю покластися на існуючі паперові та особливо такі популярні електронні словники та перекладачі, або ж при перекладі неологізмів перекладач мимоволі стає першопрохідцем у питанні перекладу неологізмів?

Для цього необхідно відповісти на наступні питання:

1. Який спосіб перекладу найбільше підходить для кожного з неологізмів, обраного для практичного дослідження в рамках даної роботи?

2. Який варіант перекладу можна підібрати, користуючись лише існуючими на даний момент електронними ресурсами?
3. Чи можливо запропонувати більше одного варіанту перекладу одного і того самого неологізму, зберігаючи при цьому точність передачі інформації, яка в ньому закладена?

Перше слово у списку відібраних для дослідження неологізмів було *SELFIE* від англ. self – сам, само. Описовий переклад цього слова трактує цей термін як “вид фотографії, автопортрет, що було зроблено за допомогою камери смартфона, фотоапарата чи веб-камери”. Однак, у побуті для перекладу цього терміна було обрано спосіб транскрипції. Таким чином, тут був задіяний фонетичний принцип передачі українськими літерами звуків англійського терміну настільки, наскільки це дозволяє фонетика української мови. Результатом є слово селфі – можливо один із найпопулярніших, широко використовуваних і відомих людям усіх вікових, територіальних та гендерних груп.

Наступний неологізм *Nomophobia* також найкраще може бути перекладений із застосуванням транскрипції, як і більшість медичних термінів. Українське слово номофобія також фонетично повністю співпадатиме з терміном мовою оригіналу.

Однак, вже при підборі перекладу для неологізму *sharenting* від цієї схеми доведеться відійти. Переважна більшість джерел вдається до описового перекладу або транскрипції. Наведемо приклад витримки з електронної статті від 27 жовтня 2015 року:

«Нам півроку, ми їмо. Про походження шерентингу – пристрасті щодо демонстрації своєї дитини в соцмережах: Люди: З життя: Lenta.ru»

Одні противники шерентингу створили блог Shut The F – Up, Parents, інші читають його. «Колись ти був кумедним. А тепер у тебе дитина», – інформує

кожного відвідувача девіз сайту. Веб-ресурс ставить за мету пояснити батькам, якою інформацією про своїх дітей варто ділитися в соцмережах, а яку краще залишити при собі.

Однак, якщо аудиторія недостатньо володіє англійською мовою, то термін, переданий транскрипцією, може викликати питання і непорозуміння. У даному випадку доречніше було б застосувати комбінація цих двох методів перекладу та на початку запропонувати описовий переклад з подальшим використанням транскрипційного перекладу.

Термін *crowdfunding* набув такого ж широкого поширення як термін селфі. На сьогоднішній день величезна кількість стартапів серед людей усіх соціальних та вікових груп неминуче призвела до того, що все більше і більше антрепренерів вдаються саме до цього способу забезпечення матеріальної бази. Це явище активно обговорюється і дуже часто згадується в різних джерелах. Тут також застосовується транскрипція.

Неологізм *CARLY* утворений за допомогою абрєвіації і як наслідок його переклад скрутний для розуміння. В подібних випадках знову найкращою комбінацією є описовий переклад і транскрипція.

Наведемо приклад із статті від 13.07.2020:

«У зумерів молодше 25 з'явилася нова назва – Carly – статті, історії, публікації | WEproject».

«Зумерів молодших 25 років тепер називають новим словом Carly. Це абрєвіатура фрази can't afford real life yet – поки не можу дозволити собі справжнє життя». Термін запропонувала у своєму звіті маркетингова платформа Klaviyo.

Зумери *CARLY* люблять мєми, TikTok, ugly fashion і вважають Грету Тунберг своєю рольовою моделлю. Ця група споживачів ще не витрачає власних грошей,

але незабаром стане частиною покоління Z – найбільшого покоління покупців, яке колись знало людство.

Слово *eurocrat* утворене за допомогою злиття двох термінів, які перекладаються з мови оригіналу за допомогою транслітерації та можуть вважатися універсальними і тому зрозумілими всім термінами. Тут доречно застосувати транслітерацію, оскільки це не вплине на розуміння терміну.

Подія на політичній арені, яка породила неологізм *trumpshake*, який можна цілком вважати неологізмом вузької спрямованості, вимагає підбору еквівалента, який найближче відображав би суть самої події. Найкращим чином цього ефекту можна досягти за допомогою калькування. Термін «рукостискання трампа» буде зрозумілий аудиторії, яка цікавиться новинами політичного світу.

Термін *Brexit* отримав миттєве і, не буде перебільшенням сказати, глобальне поширення і з самого початку перекладався всіма мовами світу транскрипцією.

Новини та події періоду такого глобального міжнародного явища як пандемія коронавірусу дали життя величезній кількості неологізмів, більшість із яких спочатку розглядалися як саркастичні та жартівливі вирази та каламбури, проте вже дуже скоро міцно закріпилися у мові. Серед них такі як:

- *Overdistancing* – коли у людини, яка стоїть перед тобою в черзі, поганий окомір, і він тримає дистанцію в три метри між собою та тим, хто перед ним. Через це ніхто не розуміє, де закінчується черга, і всі вклинюються в ці три метри, і деякі роблять це успішно;
- *Covideo* – коротке смішне або миле відео, опубліковане людиною, яка знаходиться на самоізоляції зі своєю дитиною;
- *Body Zoom-morphia* – коли при груповому дзвінку в Zoom твоє зображення здається тобі настільки негарним, що ти не можеш ні на чому зосередитись;

- *Domino distancing* – коли людина за тобою в черзі стоїть надто близько, і ти через це просуваєшся ближче до того, хто стоїть попереду, а попереду стоїть, у свою чергу, теж просувається, і так до нескінченності і багато інших;
- Термін *maskhole* вимагає для перекладу калькування в поєднанні з початковим описовим перекладом: *Maskhole* – дірка маска – людина, яка носить маску таким чином, що робить її абсолютно неефективною, наприклад, під носом, під підборіддям, на потилиці.
- Неологізм *errorist* – буде найбільш зрозумілий у перекладі, якщо для його передачі використовувати пошук відповідного варіанту мовою оригіналу. Тому що його складові: іменник *error* і суфікс *ist* зрозумілі лише людям, які хоча б відносно знайомі з англійською мовою. В українській мові відповідним еквівалентом може стати словосполучення «ходяче нещастя».

У ході практичного дослідження ми виділили в окрему категорію неологізми, що були утворені за допомогою зміни значення. Для їхнього перекладу вочевидь необхідно застосувати більш творчий підхід, ніж для термінів, описаних вище. Це пов'язано в першу чергу з тим, що а ні транскрипція, а ні калькування в даному випадку не в змозі передати те смислове підґрунтя, яке з'явилося у процесі словотворчої трансформації.

Словосполучення *cloud computing* відноситься безпосередньо до галузі комп'ютерних технологій і як і більшість термінів з цього середовища розуміються алегорично, будучи термінами вузької спрямованості.

Для перекладу таких неологізмів окрім найбільш поширених технік перекладу може знадобитися застосувати описовий переклад або пошук відповідного варіанта мовою оригіналу.

За допомогою калькування можливо найбільш коректно та близько до оригіналу перекласти такі неологізми, обрані для цього практичного дослідження, як:

- *cloud computing* – хмарні обчислення;
- *white guilt* – вина білих;
- *Stockholm syndrome* – стокгольмський синдром;
- *beer o'clock* – пивна година;

Такі ж новоутворення як *eye broccoli*, *helicopter parents*, *cougar wife* та *mouse potato* вимагають підбору еквівалента мовою перекладу.

Ці словосполучення власними силами – без додаткових пояснень – не дають навіть приблизного розуміння того соціального явища, що вони покликані ілюструвати.

Термін *eye broccoli* – очне брокколі / брокколі для очей – набагато доречніше замінити українським еквівалентом "гідке каченя/страховисько".

Неологізм *helicopter parents* при дослівному перекладі – гелікоптерні батьки/батьки на гелікоптері – не пояснює суті терміна, не будуть конструкцією досить гладкою для того, щоб вписатися в рамки художнього або публіцистичного перекладу. Цей термін скоріш підходить до поняття «гіперопіка» або «всюдисущі батьки».

Cougar wife дослівно можна перекласти як дружина-пантера, але це трактування залишить у реципієнта більше питань, ніж прояснить задум автора. Даний термін описує жінку, яка шукає стосунків з чоловіками набагато молодше від неї самої. Для перекладу цього неологізму доречніше застосувати описовий переклад з подальшим використанням калькування або замінити це словосполучення еквівалентом.

Неологізм *mouse potato* безсумнівно отримав своє життя завдяки добре відомому ідиоматичному виразу *couch potato* – ледащій проте означає дещо

інше поняття, сучасне та обумовлене деякими залежностями від останніх технологій, характерних для сучасних людей. Цей термін доречно перекласти за допомогою смислового еквівалента «ігроман».

На сьогоднішній день все більшою та більшою популярністю користуються соціальні мережі та різноманітні месенджери, які дають людям можливість максимально швидко та якісно взаємодіяти, обмінюватись інформацією, вчитися, працювати, відпочивати та будувати соціальні зв'язки. Деякі особливості обміну думками спричинили появу неологізму *guerilla proofreading/er*. Цей термін за бажання можна перекласти за допомогою калькування як «партизан-коректор» або додати короткий описовий переклад.

Необхідно також зазначити, що деякі неологізми зазнали так званої подвійної трансформації, тобто вже будучи неологізмом, набули повторного значення, що відрізняється від першого неологізму під впливом нових політичних чи соціальних подій.

Гарним прикладом такого неологізму є одне з новоутворень, яке було використане в рамках даного практичного дослідження, а саме ***Stockholm Syndrome***.

Цей неологізм не є зовсім новим і використовується для опису психологічного несвідомого захисного стану, який характеризується прив'язаністю жертви до обидника. У процесі захоплення, викрадення чи застосування (чи загрози застосування) насильства, жертви починають співчувати своїм загарбникам, виправдовувати їх дії, і навіть ототожнювати себе з ними, переймаючи їхні ідеї. Стокгольмський синдром є нормальною реакцією людини на психотравмуючу подію, а не розладом. Він не включений до жодної міжнародної системи класифікації психіатричних захворювань. Авторство терміна «*стокгольмський синдром*» приписують криміналісту Нільсу Бейероту, який запровадив його під час аналізу ситуації, що виникла у Стокгольмі під час

захоплення заручників у серпні 1973 року. Заручники захищали своїх викрадачів після звільнення та не погоджувалися давати свідчення проти них у суді. Механізм психологічного захисту, що лежить в основі стокгольмського синдрому, був вперше описаний Анною Фрейд в 1936, коли і отримав назву «ідентифікація з агресором».

Проте на сьогоднішній день цей термін набув нового (вторинного) значення наразі останніх подій, пов'язаних із пандемією коронавірусу та пов'язаними з ним змінами у політичній ситуації світу та відносинами між різними державами. Так журнал *The New Yorker* склали іронічний словник доби ковіда. У ньому зібрали неологізми та стійкі фрази, які з'явилися або набули нового значення під час пандемії. У цьому списку стокгольмський синдром (Швеція не вводила карантин) – трактується як припущення, що все обійдеться без урядових обмежень.

Як бачимо, деякі неологізми можуть набувати подвійного значення, що ще раз підкреслює важливість інформованості перекладача про підгрунтя предмету, який він описує для уникнення можливих непорозумінь та зміни початкової інформації.

У зв'язку з цим необхідно ще раз наголосити на важливості таких етапів перекладів текстів, що містять неологізми як етап консультації та ознайомлення з предметною областю.

Для того, щоб проаналізувати можливості та ресурси для здійснення найбільш коректного перекладу вибраних неологізмів, а також для того, щоб відповісти на запитання, який варіант перекладу можна підібрати, користуючись лише існуючими на даний момент електронними ресурсами і чи можливо запропонувати більш ніж один варіант перекладу одного і того ж неологізму, зберігаючи при цьому повідомлення, що у ньому закладено, проведемо відповідний порівняльний аналіз.

Для порівняльного аналізу різних варіантів перекладу ми використовуємо два популярні онлайн-перекладачі: google-перекладач та DeepL-перекладач, а також підберемо власний варіант перекладу, який найбільше відповідає вибраному терміну та подамо результати у вигляді порівняльної таблиці (*Дивитись Додаток 8. Порівняльний аналіз перекладів, зроблених за допомогою технічних засобів та власного перекладу неологізмів*).

Проаналізувавши дані представлені в таблиці, ми можемо сказати, що незважаючи на очевидну складність процесу перекладу неологізмів та термінів вузької спрямованості, приблизно половина представлених у завданні неологізмів отримали адекватний та зрозумілий для реципієнта переклад.

Однак, безперечно, можна стверджувати, що практично неможливо розраховувати на одні лише технічні засоби в подібній роботі. В основному online-перекладачі мають тенденцію вдаватися до транскрипції, в той час як найприйнятнішим способом перекладу тут є комбінація з описового перекладу разом з транскрипцією або підбір поняття мовою оригіналу.

Це ще раз доводить важливість глибокого розуміння контексту та передісторії змісту запропонованого перекладу.

Висновки до Розділу 3.

На підставі всього вищесказаного, можна зробити наступні висновки:

Неологізми створюють певні труднощі у виконанні якісного перекладу текстів і отже вимагає особливого інноваційного підходу.

Функція перекладача при роботі з текстами, що містять неологізми, не зводиться до технічної передачі вихідного тексту мовою оригіналу для загального розуміння тими, для кого він призначений.

Робота з неологізмами потребує особливих навичок та умінь, а також постійного моніторингу нововведень та всебічної поінформованості про останні події на політичній арені, у світі технологій та соціальної сфери.

Перш ніж приступати безпосередньо до перекладу, необхідно проаналізувати неологізм з метою встановлення способу його утворення.

Розуміння контексту відіграє вітальну роль при виконанні максимально якісного перекладу.

У випадках, коли переклад неологізму викликає підвищені труднощі або на перший погляд неможливо підібрати відповідний еквівалент мовою перекладу, слід звернутися за консультацією до спеціальних online-спільнот перекладачів або детальніше опрацювати спеціальну літературу, предметні словники, довідники і так далі.

На даний момент основними прийомами, до яких вдаються при перекладі неологізмів є транскрипція, транслітерація, калькування, описовий переклад, пошук відповідного еквівалента мовою перекладу і пряме включення.

Існують спеціально затверджені норми транслітерації, яких слід дотримуватись при виборі саме цього методу перекладу як найбільш відповідного.

Найбільш ефективними способами перекладу неологізмів можна вважати транслітерацію, калькування та комбінацію описового перекладу з наступною транскрипцією.

У своїй роботі перекладач може лише частково спертися на вже існуючі технологічні засоби, такі як онлайн перекладачі, тому що вони не завжди досить інтерактивно оновлюються і тому далеко не завжди справляються з поставленим завданням.

Неправильне трактування або передача смислового значення слова може суттєво погіршити якість перекладу та ввести в оману велику кількість людей, тому важливо ретельно опрацювати всі складові процесу перекладу.

ВИСНОВКИ ДО РОБОТИ

В рамках цієї роботи ми поставили собі завдання проаналізувати неологізм як абсолютно нову лексичну одиницю, проаналізувати всі чинники, які так чи інакше впливають на причини виникнення, класифікувати його види, визначити основні принципи словотвору, проаналізувати тенденції приросту нових слів в сучасній мові і описати середньостатистичний алгоритм визнання новоутворень офіційними словами для їхнього подальшого внесення до офіційних словників. Також було проведено практичне дослідження яке мало на меті з'ясувати ступінь обізнаності сучасних людей щодо появи нових термінів у повсякденному житті, їх розуміння та ступінь практичного застосування у професійному та повсякденному житті. Мі дішли наступних висновків:

Неологізм – це слово яке є абсолютно новою лексичною одиницею для кожного історичного періоду. Залежно від безлічі факторів змінюється ступінь поширення, життєздатність та міра розуміння тих чи інших неологізмів. Існують певні розходження у поглядах різних спеціалістів з приводу ознак, що характеризують неологізм як новоутворення в англійській мові. Деякі спеціалісти вважають, що слово не може більш вважатися неологізмом, якщо воно стає повсюдно вживаним та включеним в динамічно діючий мовний інвентар носіїв мови. Інші стверджують, що неологізмами можна вважати бідь які нові слова, що утворилися в мові на основі існуючих слів або запозичені з іноземних мов.

Передумови виникнення неологізмів є різними: поява нового технічного винаходу, значуща політична подія, яка не залишилася непомітною, масштабне історичне явище, що так чи інакше змінило життя великої кількості людей, утворення нових соціальних норм поведінки або традицій у суспільстві.

Головним фактором класифікації неологізмів є передумови їх виникнення. Відповідно до цього новоутворення поділяються на історичні, політичні, соціальні, технологічні та антропоцентричні.

Особлива увага приділяється аналізу структури словотворення, що є дуже важливим для подальшої класифікації та досконалого перекладу неологізмів. Головні принципи утворення неологізмів, які відокремлюють на сьогодні це словоскладання, скорочення, афіксація, конверсія, словозлиття, зміна значення та запозичення з інших мов. Найбільш розповсюдженою формою словотворення сучасних неологізмів є зміна значення. Друге та третє місце відповідно посідають скорочення та словозлиття. Також дуже важливу роль у словотворенні грає афіксація, аббревіація та конверсія.

Задля того, щоб уникнути контамінації мови існує спеціально та ретельно розроблений протокол аналізу, реєстрації та затвердження новоутворення в якості офіційного неологізму. Спеціально створені підрозділи спеціалістів відстежують повторювану появу нового слова в різних джерелах. Якщо поява нового слова зафіксована неодноразово, його відокремлюють та вносять в реєстр потенційних неологізмів. Кожен неологізм, що відповідає усім критеріям та пройшов усі ступені перевірки за допомогою спеціальних програм та додатків з часом вноситься до офіційної електронної та паперової версії словника англійської мови.

Тенденція приросту нових слів в англійській мові на сьогодні є надзвичайно інтенсивною і за різними оцінками становить приблизно 15 слів на день. Це означає, що кожні 98 хвилин англійська мова збагачується новим терміном.

Аналіз опитування респондентів з таких країн світу як Великобританія, Нідерланди, Ефіопія, Індія, Італія, Канада, Німеччина, Польща, Сполучені Штати Америки, України та Чехії показав, що більшість людей ставиться до

появи у суспільстві нових термінів дуже позитивно. Більшість людей вживає неологізми у повсякденному та професійному житті. Соціальні мережі є найбільш швидким та поширеним джерелом нових термінів. Носії мови не завжди повністю обізнані про існування нових слів в англійській мові та не завжди розуміють їх значення. Підлітки та молодь, як головні користувачі нових on-line платформ та соціальних мереж є найбільш обізнаною групою населення щодо вільного використання найновіших неологізмів та виразів.

Рівень обізнаності серед жителів України усіх вікових груп значно вищий у порівнянні з представниками інших країн, що не є носіями мови та значно наближений до обізнаності носіїв мови. Люди похилого віку обізнані про появу нових слів набагато гірше аніж молодь та не слідкують ретельно за новинами в цієї сфері.

Переклад неологізмів є набагато більш складною задачею ніж переклад звичайного технічного або публіцистичного тексту. Він потребує на попередній аналіз принципу словотворення та розуміння контексту.

Виокремлюють декілька технік перекладу неологізмів, а саме транскрипція, транслітерація, калькування, описовий переклад, пошук відповідного еквівалента мовою перекладу і пряме включення. Найбільш прийнятним для виконання перекладу, що має бути зрозумілим аудиторії з будь-яким ступенем обізнаності та рівнем мовної підготовки, є комбінація описового перекладу та подальшої транскрипції.

Саме завдяки особливостям словотворення неологізмів та чинниками їх появи, сучасні технічні засоби для полегшення перекладу не можуть повною мірою забезпечити їх адекватного перекладу. Перекладач має розраховувати більш на свої здібності та звертатися до компетентних джерел.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андриенко В. П., Шеф Е. Ю. Специфика перевода неологизмов, представляющих повседневную жизнь человека. *Интернаука*. 2017. № 6(10). С. 69–70.
2. Арнольд И. В. Лексикология современной английской речи: учеб. пособие. Москва: Наука, 2003. 308с.
3. Биховець Н. М. Запозичення серед англійських неологізмів. *Мовознавство*. 1998. № 6. С. 18–21.
4. Воробьева И. А. Понятие “Неологизм”, классификация неологизмов в английском языке. *Вестник Хабаровского государственного университета экономики и права*. 2019. № 3(101). С. 1–9.
5. Гаєва Д. О., Прокопович Н. Ю. Афіксація як найпродуктивніший спосіб творення неологізмів у сучасному англійському медіадискурсі. *Теоретична і дидактична філологія*. 2017. № 25. С. 58–65
6. Грацкова І. Ю. Неологізми в сучасній англійській мові. *Science time*. 2019. С.20–24
7. Гришкина Е. Н. Проблема соотношения понятий «неологизм» и «новое слово» (психолингвистический аспект). *Актуальные вопросы 56 филологической науки XXI века: сб. статей V межд. науч. конф. молодых ученых*, г. Екатеринбург, 12 февраля 2016 г. Екатеринбург: Уральский федеральный университет, 2016. С. 7–12.
8. Дзюбіна О. І. Структура, семантика та прагматика сленгових неологізмів соціальних мереж twitter та facebook (на матеріалі англійської мови): дис. ... канд. філ. наук: 10.02.04. Львів, 2016. 201с.
9. Кольцова Е. А. Неологизмы английской речи XXI столетия. *Journal of Language Studies, Semiotics and Semantics*. 2017. № 3(vol. 8). С. 604–613.

10. Єгорова Е. О. Неологізми: причини їх появи в мові, асиміляція запозичень. Журнал. 2019 Год. 10 с.
11. Електронний on-line словник: веб-сайт. URL: <https://www.merriam-webster.com/> (дата звернення: 18.09.2021)
12. Зацний Ю. А., Янков А. В. Інновації у словниковому складі англійської мови початку XXI століття: англо-український словник. Вінниця : Нова Книга, 2008. 360 с.
13. Каирсапова Е. М. Неологизмы в современном английском языке. Сборник научных трудов по итогам международной научно-практической конференции. Секция: Германские языки. 2017. URL: <https://izron.ru/articles/perspektivy-razvitiya-sovremennykh-gumanitarnykh-nauk-sbornik-nauchnykh-trudov-po-itogam-mezhdunarod/sektsiya-19-germanskiye-yazyki-spetsialnost-10-02-04/neologizmy-v-sovremennom-angliyskom-yazyke>] (дата звернення: 02.09.2021).
14. Каліфорнійська золота лихоманка: веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org/> (дата звернення: 29.08.2021).
15. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми: навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2004. 574 с.
16. Корниенко В. В. Особенности формирования неологизмов в английском языке и способы их перевода. *Наука и современность*. 2010. № 4–2. С. 115–120.
17. Косович О. В. До проблеми новизни неологізмів. *Вісник ТвГУ. Серія «Філологія»*. 2014. № 3. С. 1–9.
18. Лебедева О. Г. Способи перекладу неологізмів. *Lingua Mobilis*. 2011. №5. С. 119–122.

19. Левицький А. Е. Актуальні проблеми розвитку неології (на матеріалі сучасної англійської мови). *Вісник Житомирського держ. ун-ту ім. І. Франка*. 2005. № 23. С. 16–21.
20. Малярчук О. В. Особливості творення неологізмів-телескопізмів у сучасній англійській мові (на матеріалі лексикографічних джерел). *Філологічні науки (мовознавство)*. 2015. № 3. С. 137–140.
21. Методичні основи методичного навчання : матеріали науково-методичного семінару / Одеський національний політехнічний університет. Одеса : ОНПУ, 2013. 66 с.
22. Мелконян Д. А. Новітні тенденції в системі словоскладання сучасної англійської мови (на матеріалі публіцистичних текстів). *Littera Scripta Manet*. 2015. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/18809/1/statia9.pdf> (дата звернення: 27.09.2021)
23. Морозова Е. Структурно-семантические характеристики неологизмов современного американского английского языка. *Уральский государственный педагогический университет* : веб-сайт. URL: <http://elar.uspu.ru/handle/uspu/13320> (дата звернення: 20.10.2021).
24. Бортничук О. М. Неологізми в англійській мові. *Іноземна філологія*. 1991. № 6. С. 10–14.
25. Несветаило Ю. Н. Основные способы образования неологизмов в современном английском языке. *Філологіческие науки. Вопрос теории и практики*. 2008. № 1. С. 73–75.
26. Покровська Л. Ю. Представлення неологізмів в сучасній англійській мові. *Philology*. 2019. № 6 (24). С. 1–5.
27. Поталуй В. В., Ширшикова Є. А. Фактори, що впливають на появу неологізмів у військовій термінології. *Міжнародний науково-дослідницький журнал*. 2016. № 12 (54). 186 с.

- 28.Роулінг Дж. К. Гаррі Поттер і філософський камінь. *Bloomsbury*: веб-сайт. URL: <http://lib.ru/TALES/ROWLING/filosof2.txt> (дата звернення: 11.09.2021).
- 29.Сеньків О. М., Летнянка О. І. Неологізми–скорочення в англомовних версіях міжнародних соцмереж. *Молодий вчений*. 2016. № 6 (33). С. 379 – 386.
- 30.Сергеева А. А. Специфіка створення авторських неологізмів у творі Дж. К. Роулінг “Harry Potter and the Philosopher’s Stone”. *Молодий вчений* : веб-сайт. URL: <https://moluch.ru/archive/108/25946/> (дата звернення: 13.10.2021).
- 31.Сергіїва А. А. Специфіка створення авторських неологізмів в романі Дж. К. Роулінг “Harry Potter and the Philosopher’s Stone”. *Молодий вчений*. 2016. № 4 (108). С. 920–923.
- 32.Смирницкий А. И. Лексикология английского языка : уч. пособие. Москва : Издательство литературы на иностранных языках, 1988. 260 с.
- 33.Смирницкий А. И. Синтаксис английского языка : уч. пособие. Москва : Издательство литературы на иностранных языках, 1986. 284 с.
- 34.Українська мова : енциклопедія / В. М. Русанівський та ін. Київ, 2004. 820 с.
35. Таблиця транслітерації українського алфавіту латиницею // Урядовий портал : веб. сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/243262567> (дата звернення: 17.09.2021).
- 36.Чеснокова А. А., Новикова Л. В. Особенности перевода неологизмов. *Студенческий научный форум–2017* : материалы IX международной студенческой научной конф., г. Владимир, 2–8 октября 2017 г. Владимир: Владимирский государственный университет, 2018. С 6–8.

37. Шаров І. Ф. Характери Нового світу: монографія. Київ: Арт Економі, 2018. 496 с.
38. Шмелева Е. Заразливі неологізми. *Коммерсант* : веб-сайт. URL: <https://www.kommersant.ru/doc/4323125> (дата звернення: 7.09.2021).
39. Юрова Т. А. Лексичні новоутворення в ЗМІ. *Грамота*. 2018. № 12 (90). С. 202–205.
40. Янутік С. Я. Особливості словотвірної афіксації в англійській мові. *Наукові відомості*. 2013. №27 (170). С. 79–84.
41. McVicar K., Badger S. *Lexicon of terms and concepts in public administration, public policy and political science: study guide*. Kyiv, 1998. 448 p.
42. Algeo J. Where Do All the New Words Come From? *American Speech*. 1980. No. 4. P. 264–277.
43. Arnold I. V. *The English Word: монографія*. Москва: Высшая школа, 1986. 296 с.
44. Bauer L. *English Word-Formation: monography*. Cambridge: Cambridge University Press, 1983. 266 p.
45. BBC [Online]: веб-сайт. URL: <https://www.bbc.com/> (дата звернення: 11.08.2021).
46. Business Insider [Online]: веб-сайт. URL: <https://www.businessinsider.com/> (дата звернення: 20.08.2021).
47. CNN Business [Online]: веб-сайт. URL: <https://edition.cnn.com> (дата звернення: 12.08.2021).
48. Crystal D., Davy D. *Investigating English Style*. Routledge, 1989. 278 p.
49. English Dictionary: веб-сайт. URL: https://public.oed.com/updates/newwords-list-october-2021/#new_words (дата звернення: 25.10.2021).

50. A Course in Modern English Lexicology: study guide / R. S. Ginsburg, and others. Москва, 1986. 269 p.
51. Gordon E. M. A Grammar of Present-Day English: study guide. Москва: Книжный дом «Университет», 1984. 265 p.
52. Hornby A.S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English: dictionary. Oxford: Oxford University Press 2003. 1552p.
53. Tolkien J. R. R. The lord of the rings : novel. Del Rey, 2012, 1728с.
54. Men's Health [Online]: веб-сайт. URL: <https://www.menshealth.com/> (дата звернения: 25.10.2021).
55. Merriam-Webster Dictionary: веб-сайт. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/forty-niner> (дата звернения: 25.09.2021).
56. Niska H. Explorations in translational creativity. Strategies for interpreting neologisms. *Stockholm University*: веб-сайт. URL: <http://lisa.tolk.su.se/kreeng2.htm> (дата звернения: 20.20.2021).
57. Rets I. Teaching Neologisms in English as a Foreign Language Classroom. *International Conference on Teaching and Learning English as an Additional Language: theses of reports of the International Conference «GlobELT–2016»*, Antalya, 14–17 April 2016 Antalya, 2016. P. 813–820.
58. J. The Longman Register of New Words: study guide. M.: Longman, 1990. 425 p.
59. The New Yorker [Online]: веб-сайт. URL: <https://www.newyorker.com/> (дата звернения: 22.09.2021).
60. Knowles E., Elliot J. The Oxford Dictionary of New Words: dictionary. Oxford, New York, 1997. 357 p.
61. Urban dictionary: веб-сайт. URL: <https://www.urbandictionary.com/> (дата звернения: 02.11.2021).

62. Warschauer M. Online communication. *The Cambridge guide to teaching English to speakers of other languages*: веб-сайт. URL: http://gse.uci.edu/person/warschauer_m/oc.html (дата звернення: 15.11.2021).
63. Word Spy. *The Word Lover's Guide to New Words*: веб-сайт. URL: <https://www.wordspy.com/> (дата звернення: 15.09.2021).

Зразки продукції побутового та інформаційного призначення, виготовленої під впливом подій Золотої лихоманки 1948–1949 років

Forty-niners, gold rush poster, California gold maps pictures

FOR CALIFORNIA!
DIRECT

EXTRAORDINARY INDUCEMENTS!!
THIRTY-FIVE DAYS TO THE GOLD REGIONS!

The "California Steam Navigation Co."
Will dispatch their first vessel from New-York, the NEW and SPLENDID

STEAM SHIP!
NICARAGUA

DAVID JERROLD, Master, positively
ON FRIDAY, MARCH 23d, 1849,
Via the River St. Juan and Lake Nicaragua, across the Isthmus of Leon.

Capt. BRONSON, of the U. S. Topographical Engineers.

200 JACK ASSES!

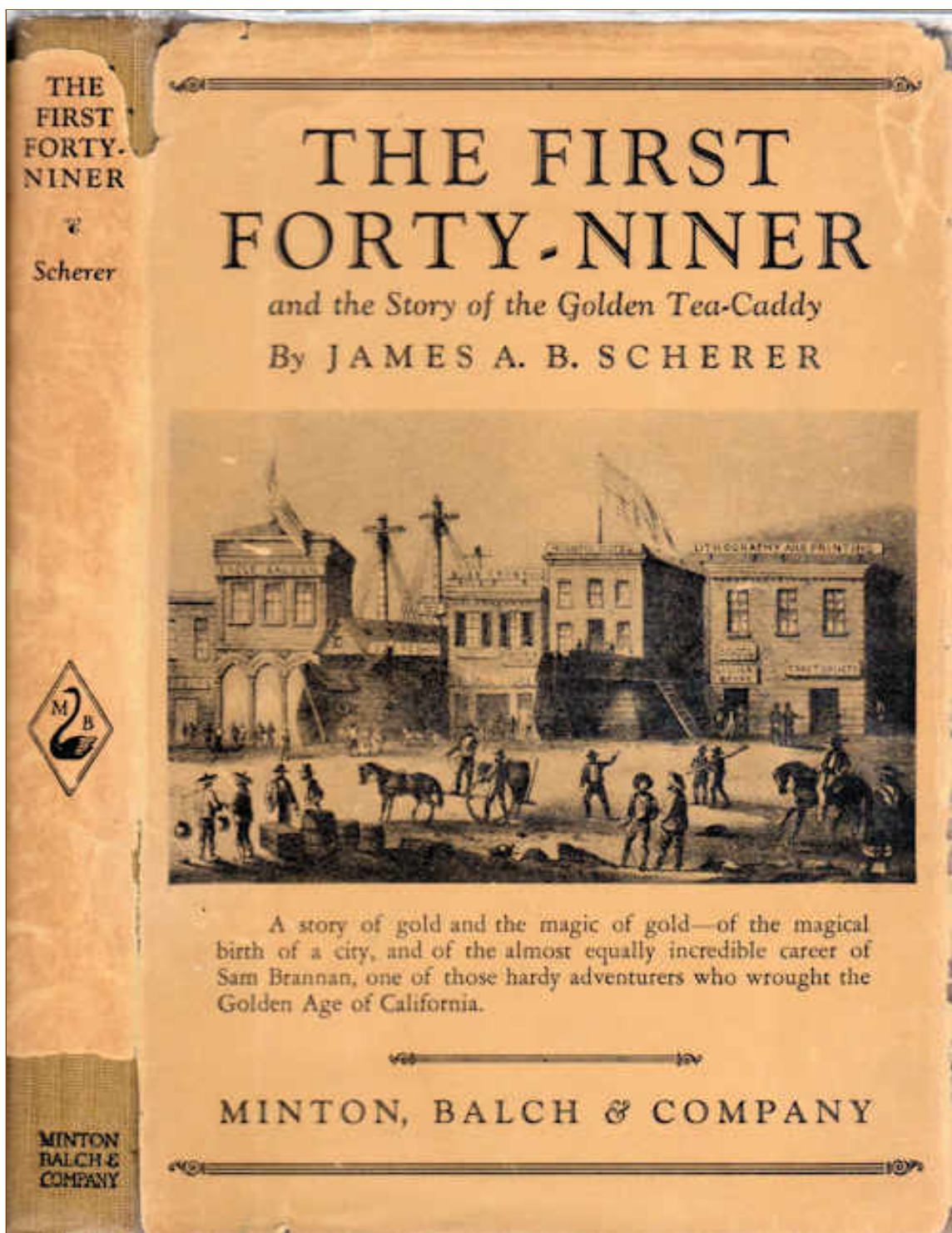
The Quickest, Safest and Cheapest!!
Price of Passage Through Ninety Dollars!
To be paid in SPECIE, Dinars and half Dinars, taken only.

For further particulars apply on board, at the foot of South Street, E. H. or to the undersigned Agents for the Company. Applications by mail, to meet attention, must be post paid, addressed to the Company's Agents.
HOBSON, BROTHERS & Co., 127 Wall Street, (opposite the Bullhead.)

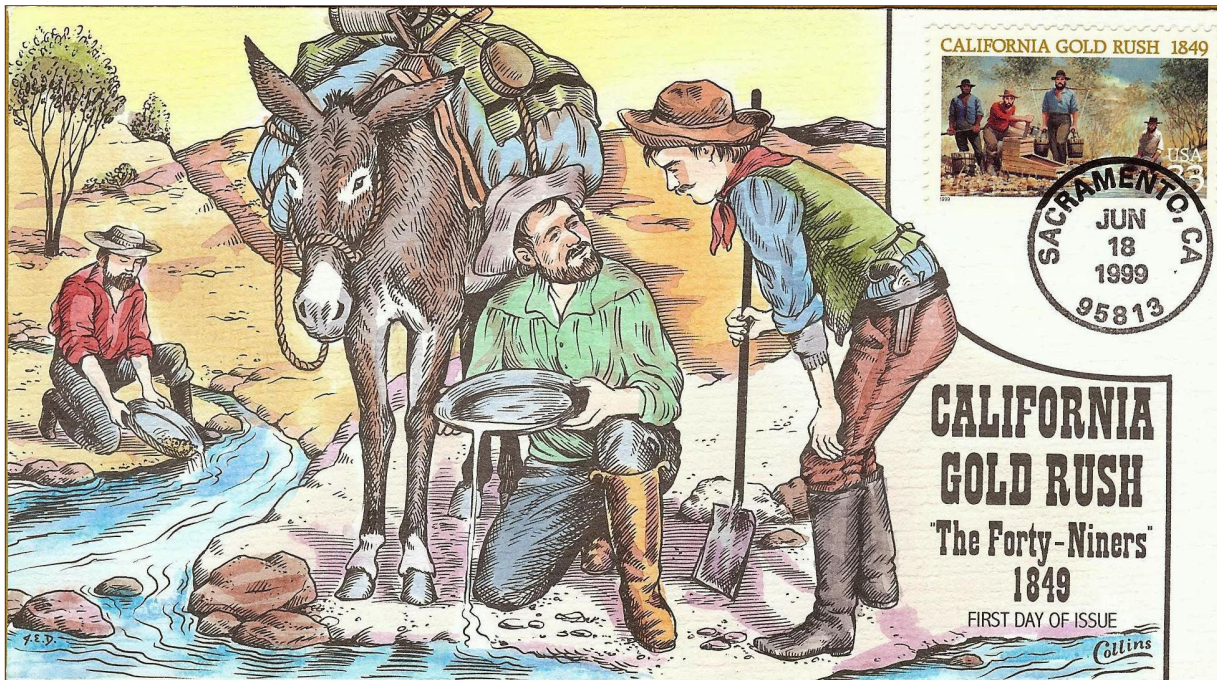

archived by www.kumeyaay.info

*New York: Minton, Balch & Company, 1925. Near Fine in Very Good dust jacket
First Edition. New York: Minton, Balch & Company; 1925; First Edition*

Stamp issued 1849

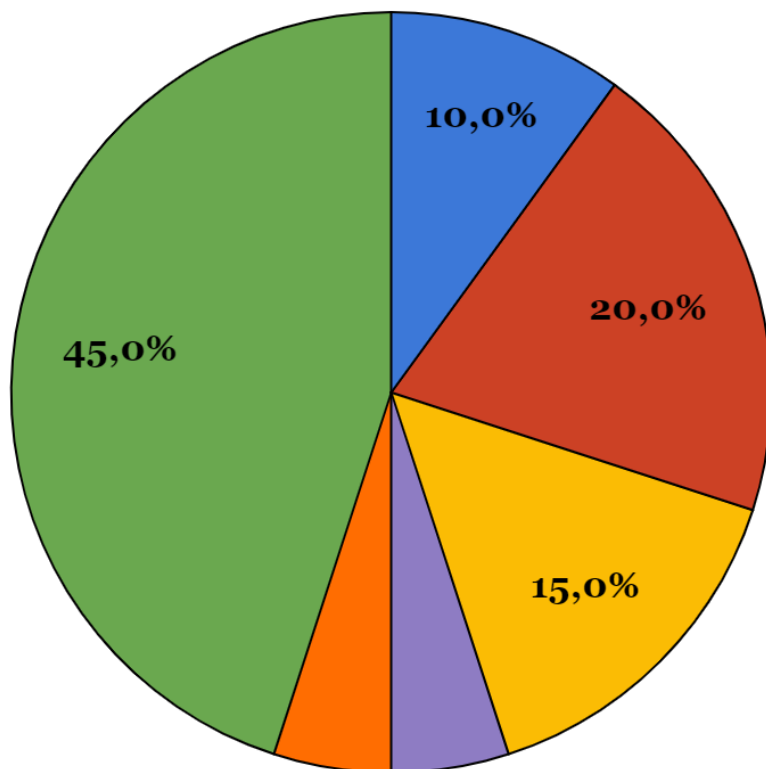

Coins and stamps illustrating the significance of California Gold Rush

ДОДАТОК 2.

Словотвірний принцип неологізмів

- Афіксація
- Скорочення
- Словозлиття
- Аббревіація
- Конверсія
- Зміна значення

ДОДАТОК 3.

Анкета для опитування респондентів

Ця анкета призначена для опитування двох груп людей: носіїв мови і тих, для кого англійська мова не є рідною, але вони знають її на рівні не нижче ніж B2.

Метою опитування є визначити наступне:

- наскільки добре люди різних вікових груп (підлітки, люди середнього віку і люди старше 55 років) обізнані про появу нових термінів у повсякденному житті;
- наскільки носії мови розуміють неологізми краще, ніж ті, для кого англійська мова не є рідною;
- чи залежить розуміння і ступінь використання неологізмів від віку;
- яка група неологізмів (політичні, технологічні, соціальні і антропоцентричні) є найбільш поширеною в цілому і в кожній віковій групі окремо.

Результат аналізу буде представлений у вигляді графіків і таблиць.

QUESTIONING FORM				
NAME				
AGE				
COUNTRY OF ORIGIN				
SEX	☐ MALE		☐ FEMALE	
WHAT SOCIAL NETWORKS DO YOU PARTICIPATE IN?	FACEBOOK	INSTAGRAM	TIK-TOK	TWITTER
DO YOU WATCH/READ INTERNATIONAL OR/AND POLITICAL NEWS?	EVERY DAY	OCCASIONALLY	NEVER	
Look through these words and put any sign if you...				
	...have <u>heard</u> and <u>understand</u> the meaning	...have <u>never heard</u> but <u>understand</u> the meaning	...do <u>not understand</u> at all	...have ever used yourself
SELFIE				
NOMOPHOBIA				
SHARENTING				
CLOUD COMPUTING				
GUERRILLA PROOFREADING				
CROWDFUNDING				
CARLY				
COUGAR WIFE				
HELICOPTER PARENTS				
MOUSE POTATO				
WHITE GUILT				
EUROCRAT				
TO MEGHAN MARKLE				

TRUMPSHAKE				
BREXIT				
MASKHOLE				
STOCKHOLM SYNDROM				
BEER O'CLOCK				
ERRORIST				
EYE BROCCOLI				

YOU THINK THAT:

The appearance of new words (neologisms) in language is...

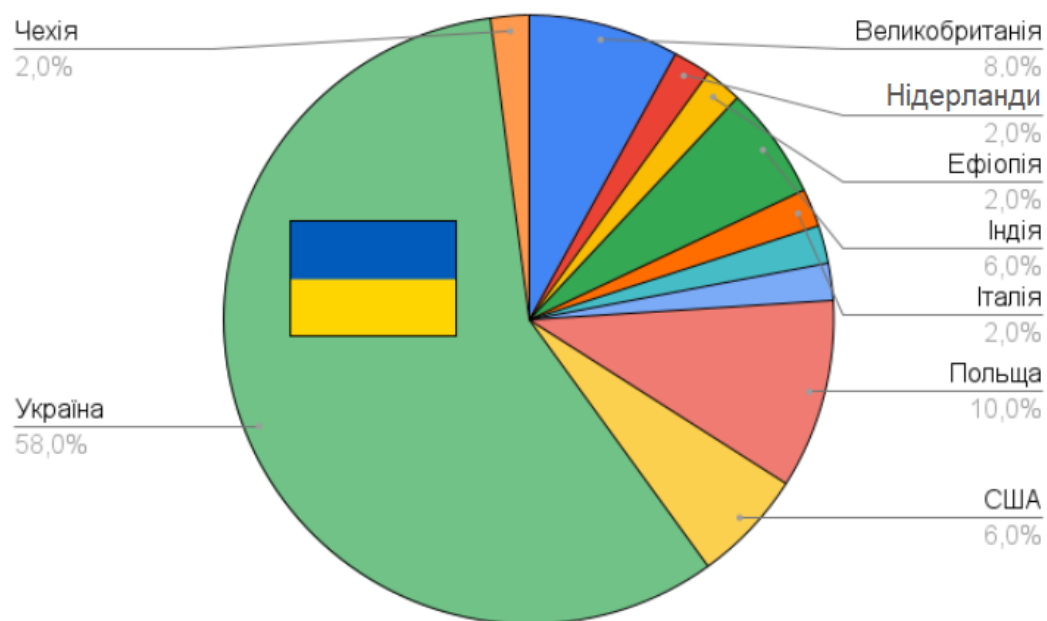
- positive
- negative

Do you use neologisms yourself?

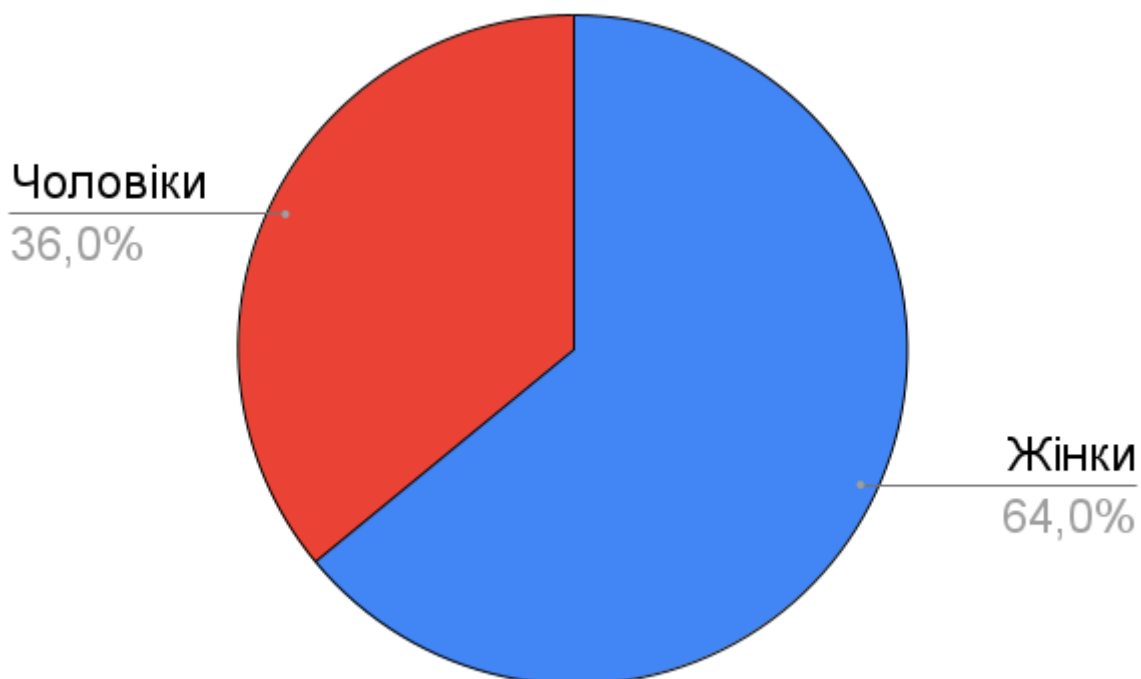
- very often
- sometimes
- never

If you learn an interesting modern neologism, will you use it or ignore it?

- yes, it is funny
- no, it is not serious
- I am not sure

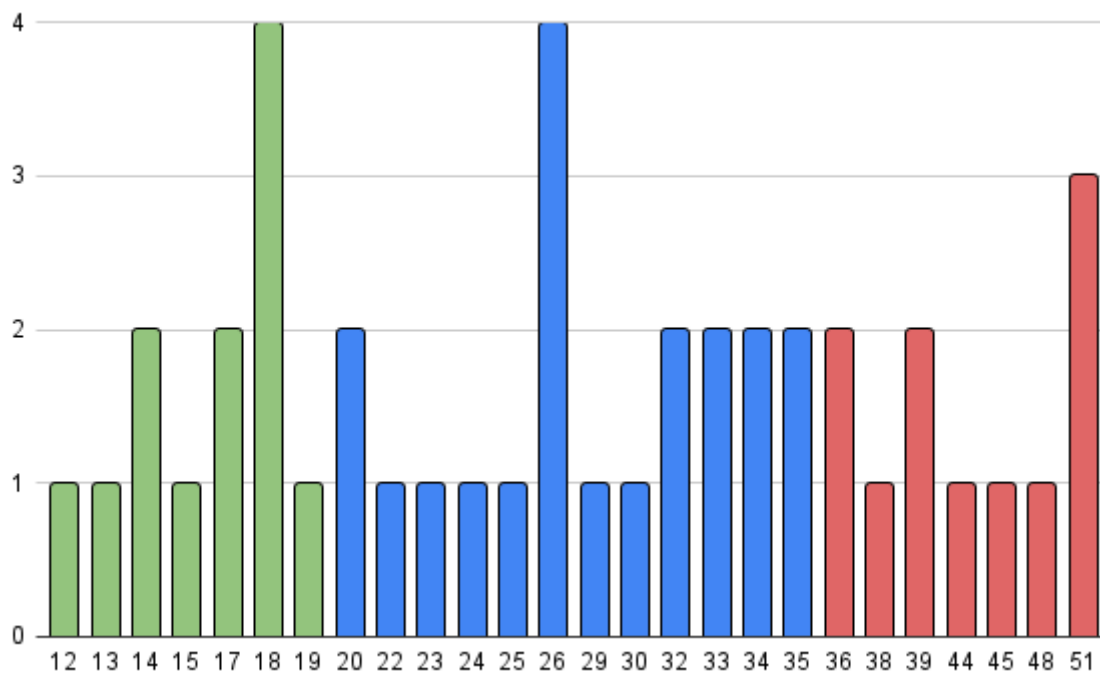

Секторна діаграма 1. Країни, які приймали участь в опитуванні

Секторна діаграма 2. Гендерні групи

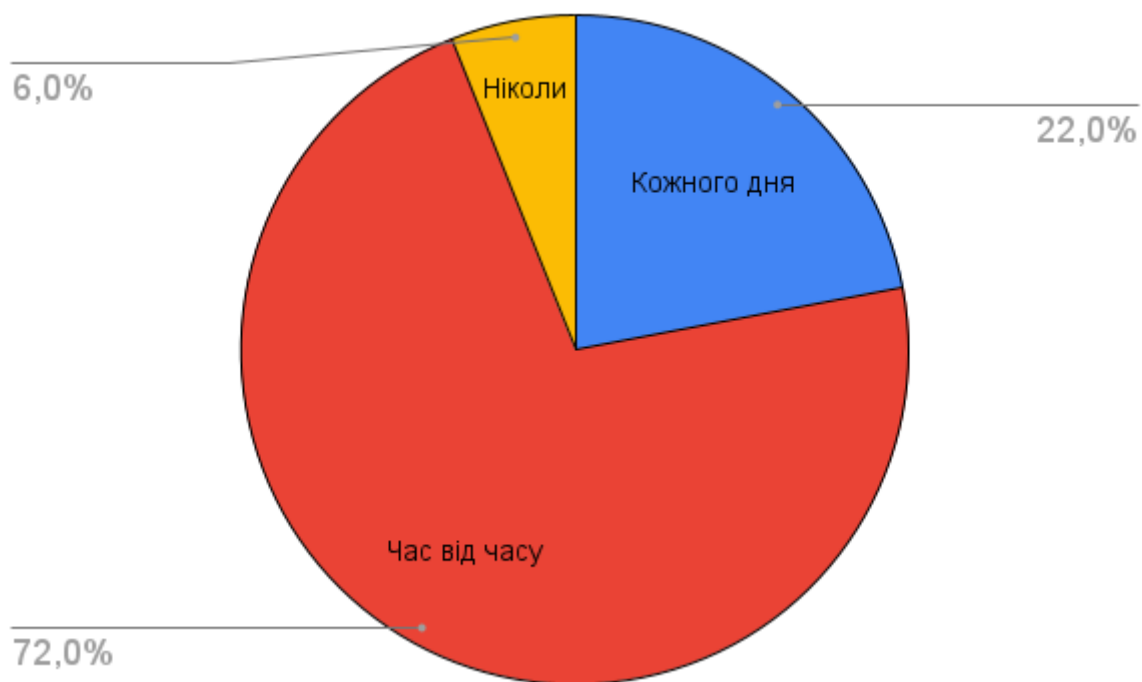

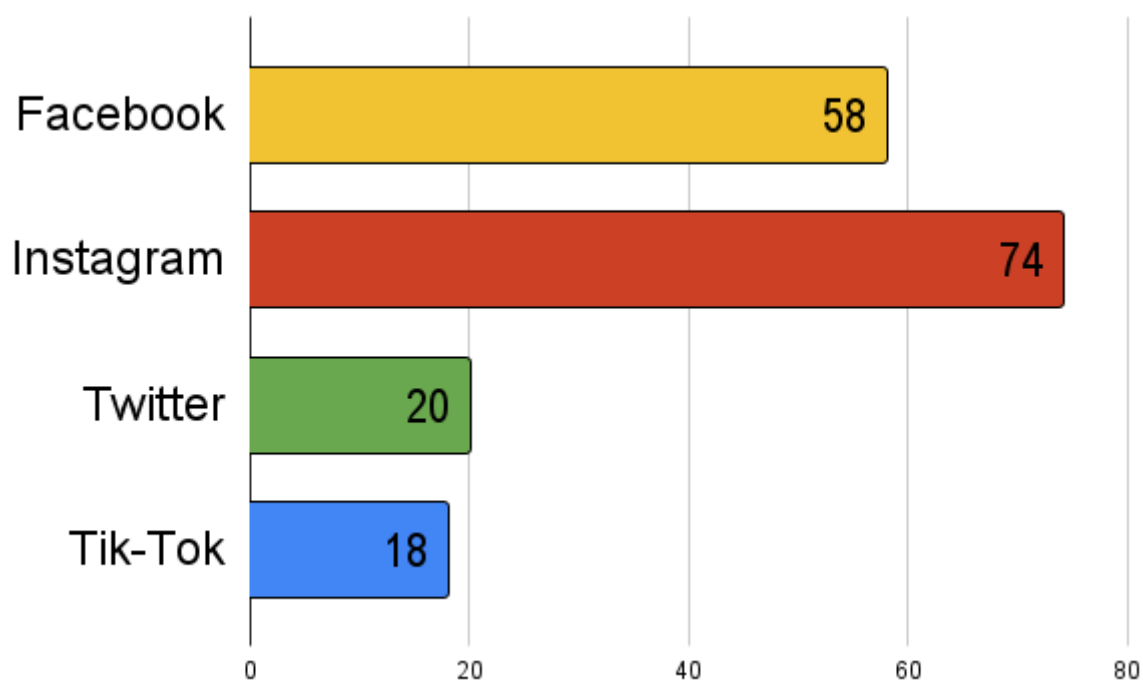
Секторна діаграма 3. Вікові групи

Секторна діаграма 4. Ступінь володіння мовою

Секторна діаграма 5. Питання: як часто Ви дивитесь політичні та/або міжнародні новини

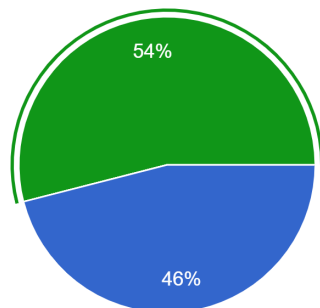
Секторна діаграма 6. Питання: якими соціальними мережами Ви користуєтесь

Ступінь розуміння окремих неологізмів

1 ГРУПА НЕОЛОГІЗМІВ: ТЕХНОЛОГІЧНІ

SELFIE

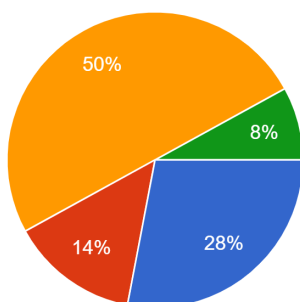
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

NOMORPHOBIA

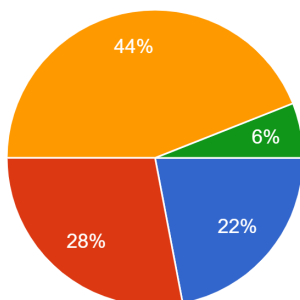
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

SHARENTING

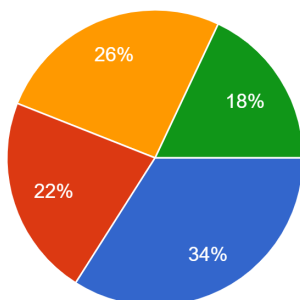
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

CLOUD COMPUTING

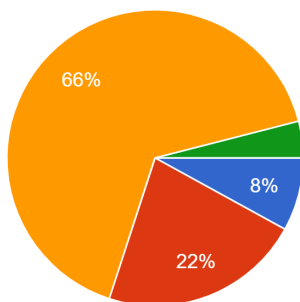
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

GUERILLA PROOFREADING

50 відповідей

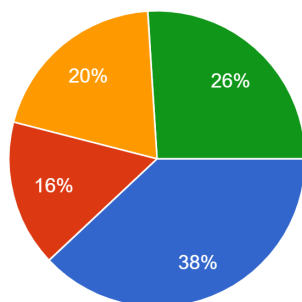

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

2 ГРУПА НЕОЛОГІЗМІВ: АНТРОПОЦЕНТРИЧНІ

CROWDFUNDING

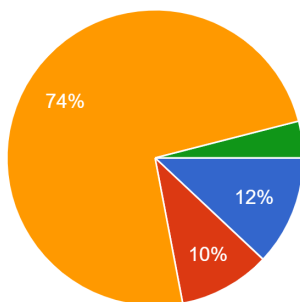
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

CARLY

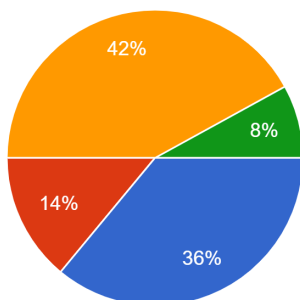
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

COUGAR WIFE

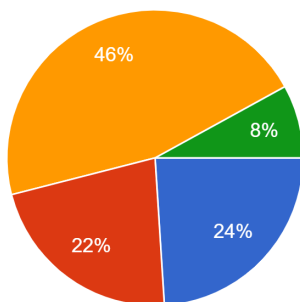
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

HELICOPTER PARENTS

50 відповідей

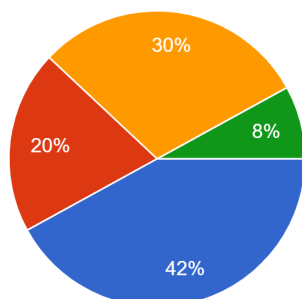

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

3 ГРУПА НЕОЛОГІЗМІВ: ПОЛІТИЧНІ

WHITE GUILT

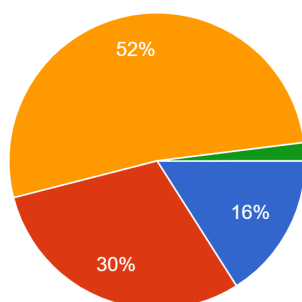
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

EUROCRAT

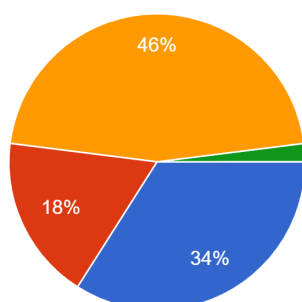
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

TO MEGHAN MARKLE

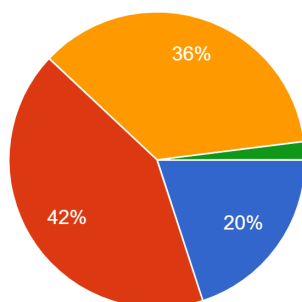
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

TRUMPSHAKE

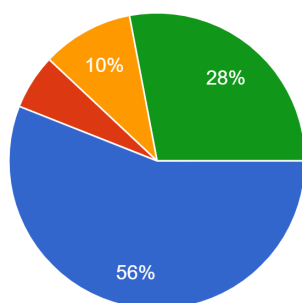
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

BREXIT

50 відповідей

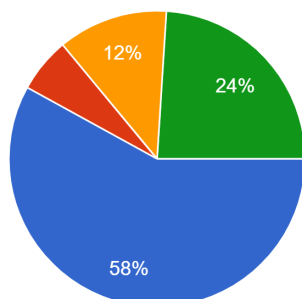
- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

4 ГРУПА НЕОЛОГІЗМІВ: СОЦІАЛЬНІ

STOCKHOLM SYNDROM

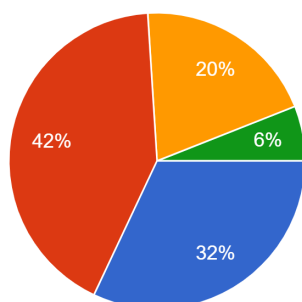
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

BEER O'CLOCK

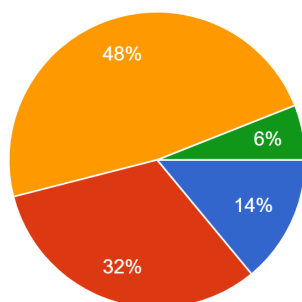
50 відповідей

- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

ERRORIST

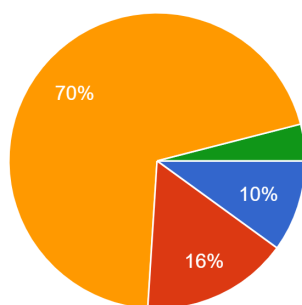
50 відповідей

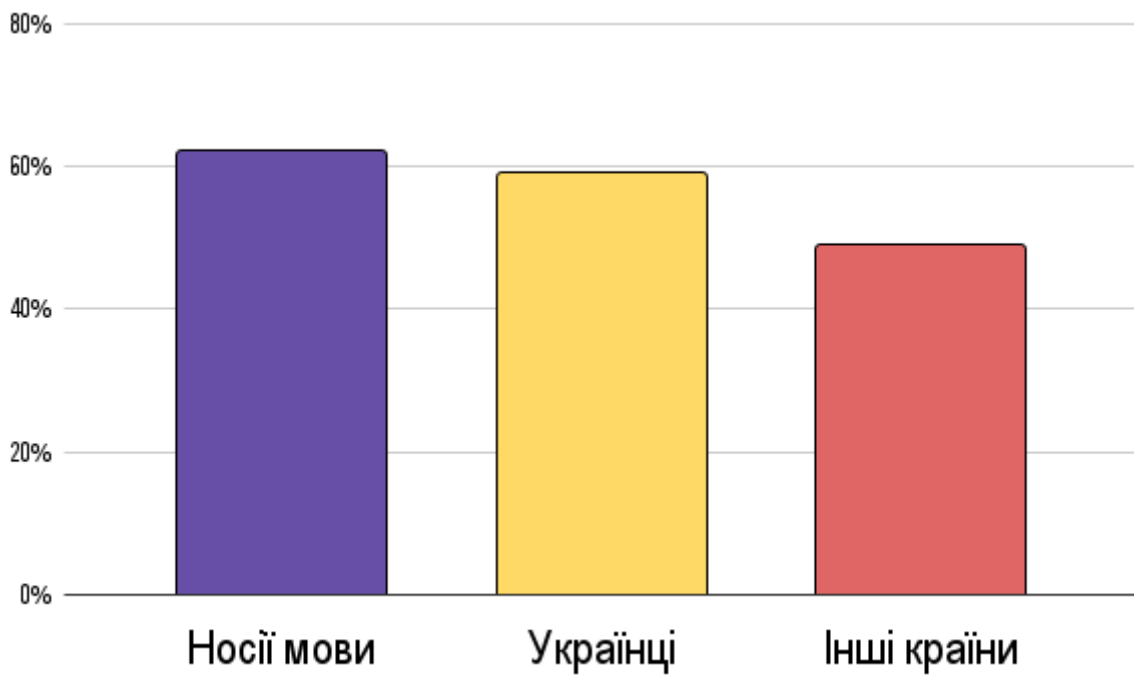
- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

EYE BROCCOLI

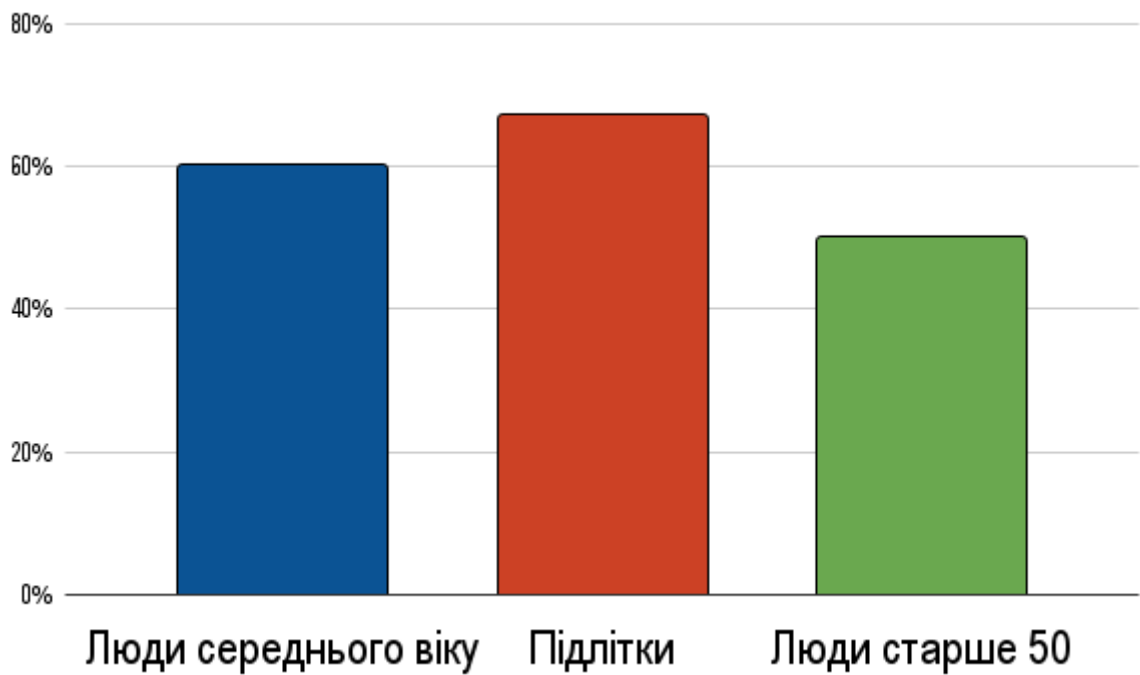
50 відповідей

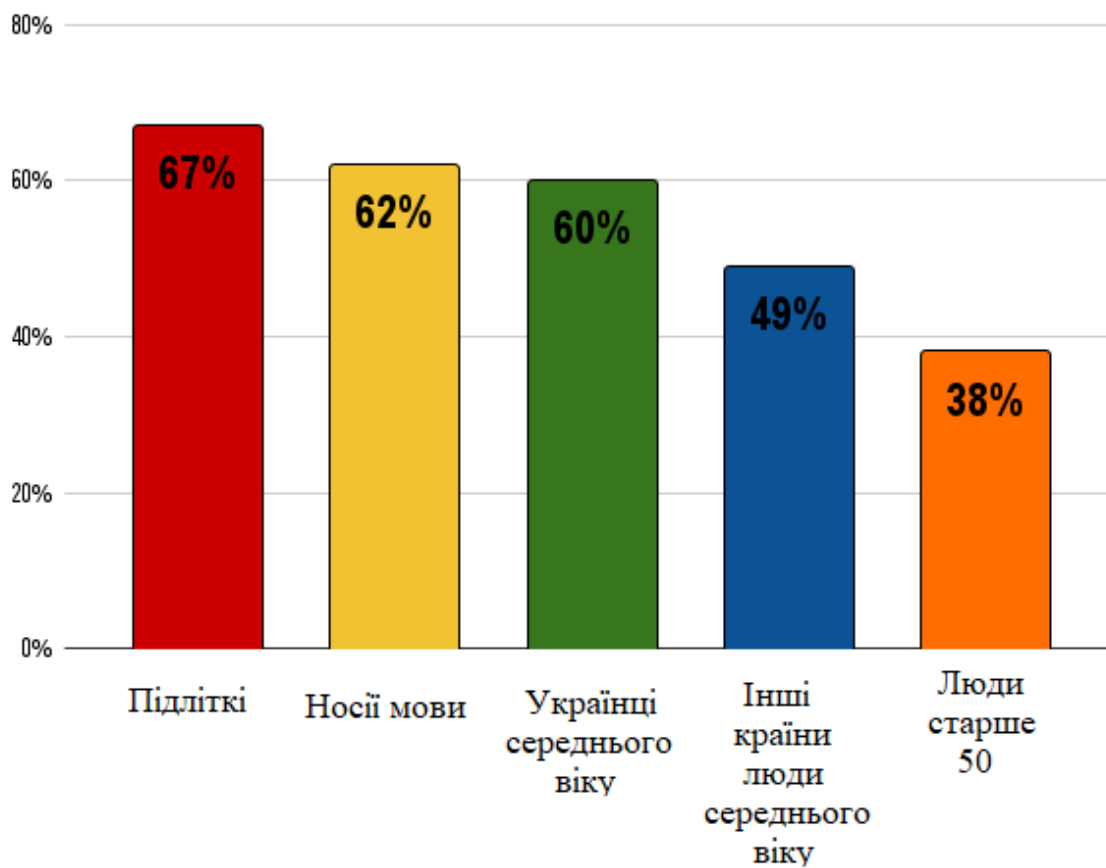
- I have heard and understand the meaning
- I have never heard but understand the meaning
- I do not understand the word at all
- I have used the word myself

Графік 1. Порівняння ступеня обізнаності щодо неологізмів та їх значення носіями мови, українцями та мешканцями інших країн

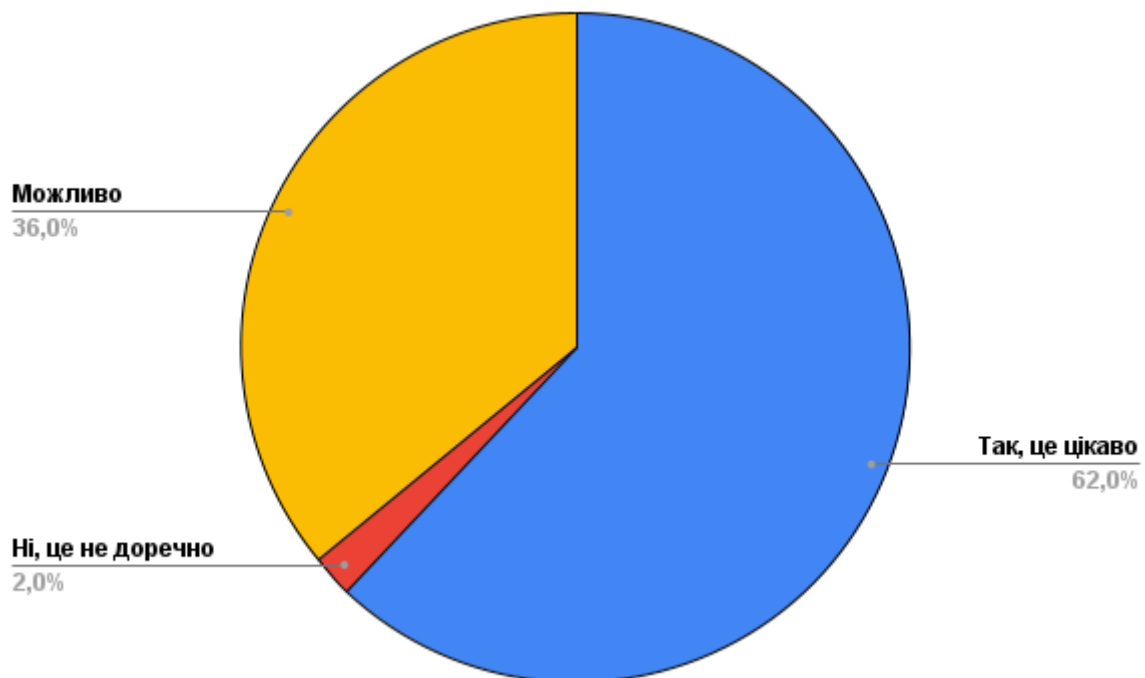
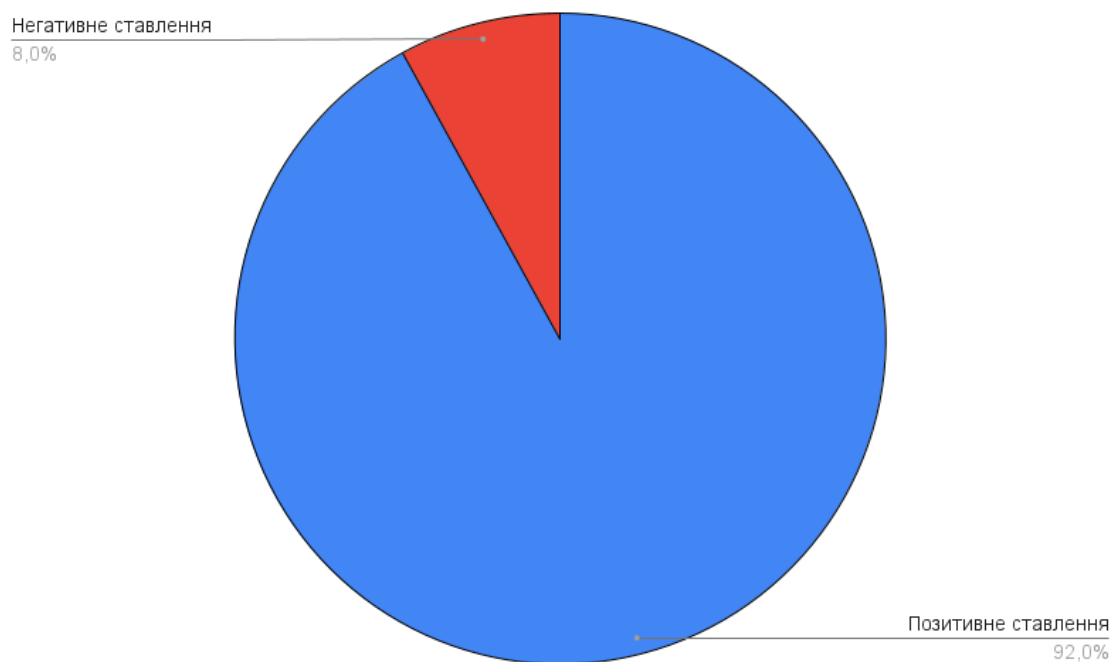

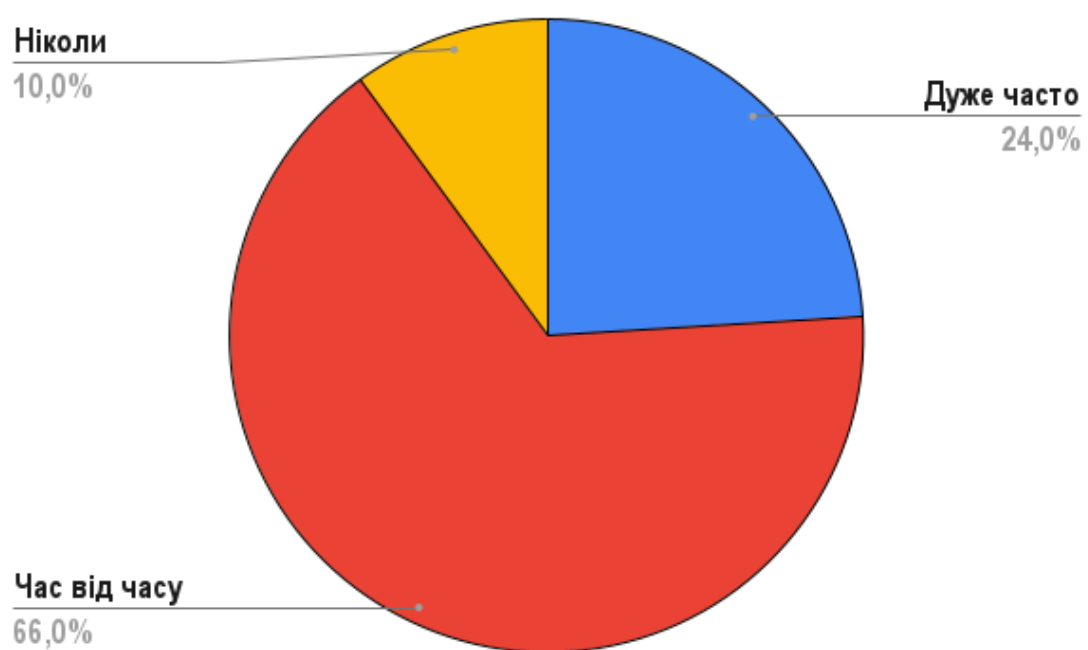
Графік 2. Порівняння ступеня обізнаності щодо неологізмів та їх значення для людей різних вікових груп

Графік 3. Порівняння ступеня обізнаності щодо неологізмів та їх значення для людей усіх груп за віковими та територіальними ознаками

Ставлення респондентів до неологізмів та ступінь їх потенціального використання

Приклад речення на мові оригіналу	Переклад за допомогою Google-перекладача	Переклад за допомогою DeepL-Перекладач	Власний переклад
<i>A mate of mine gave me this selfie stick and we started using it on the night out.</i>	Мій товариш подарував мені цю палицю для селфі , і ми почали використовувати її ввечері.	Мій приятель подарував мені цю палицю для селфі , і ми почали використовувати її під час нічних прогулянок.	Мій приятель подарував мені цю селфі-паличку і ми почали використовувати її під час вечірньої прогулянки.
<i>Many people suffering from nomophobia never switch off their mobile phones.</i>	Багато людей, які страждають на номофобію , ніколи не вимикають свої мобільні телефони.	Багато людей, що страждають на номофобію , ніколи не вимикають свої мобільні телефони.	Багато людей, що страждають на номофобію , ніколи не вимикають свої мобільні телефони.
<i>Tony: Did you see my posts of Chelsea on the school trip? Jordan: Yes, but I'm not a big fan of sharanting.</i>	Тоні: Ви бачили мої пости про Челсі під час шкільної подорожі? Джордан: Так, але я не великий прихильник шарантів .	Тоні: Ти бачив мої пости про Челсі під час шкільної прогулянки? Джордан: Так, але я не великий прихильник шарінгана .	Тоні: Ти бачив мої пости про Челсі під час шкільної прогулянки? Джордан: Так, але я не великий прихильник батьків, які викладають всю інформацію про своїх дітей в сіль .
<i>A cloud computing alternative is not recommended, as data security of</i>	Альтернатива хмарних обчислень не рекомендується, оскільки безпека	Альтернатива хмарним обчисленням не рекомендується, оскільки	Альтернатива хмарним обчисленням не рекомендується до вживання,

<p><i>individual patient records services are not well accepted by the public.</i></p>	<p>даних окремих служб обліку пацієнтів погано сприймається громадськістю.</p>	<p>безпе́чність даних в сервісах індивідуальних карт пацієнтів не дуже добре сприймається громадськістю.</p>	<p>оскільки загроза безпе́ка даних обліку індивідуальних карт пацієнтів не дуже добре сприймається громадськістю.</p>
<p><i>He never leaves any normal comments but just annoys everyone with his guerilla proofreading.</i></p>	<p>Він ніколи не залишає нормальних коментарів, а лише драгує всіх своєю партизанською коректурою.</p>	<p>Він ніколи не залишає нормальних коментарів, а просто драгує своєю партизанською коректурою.</p>	<p>Він ніколи не залишає нормальних коментарів, а лише драгує усіх тим, що виправляє граматичні помилки як справжній партизан-коректор.</p>
<p><i>A crowdfunding campaign has raised more than half the 25,000 needed to pay her legal fees and bring her home.</i></p>	<p>Краудфандингов а кампанія зібрала більше половини з 25 000, необхідних для оплати її юридичних послуг і повернення додому.</p>	<p>Краудфандингов а кампанія зібрала більше половини з 25 000, необхідних для оплати її юридичних послуг і повернення додому.</p>	<p>Краудфандингов а кампанія зібрала більше половини з 25 000, необхідних для оплати її юридичних послуг і повернення додому.</p>
<p><i>This marketing forecast has been made considering the increasing market share occupied by CARLY as a main focus group.</i></p>	<p>Цей маркетинговий прогноз був зроблений з урахуванням збільшення частки ринку, яку займає CARLY як основна фокус-група.</p>	<p>Цей маркетинговий прогноз був зроблений з урахуванням збільшення частки ринку, яку займає CARLY у якості головної фокус-групи.</p>	<p>Цей маркетинговий прогноз був зроблений з урахуванням збільшення частки ринку, яку займає CARLY - тобто покоління людей, які ще не</p>

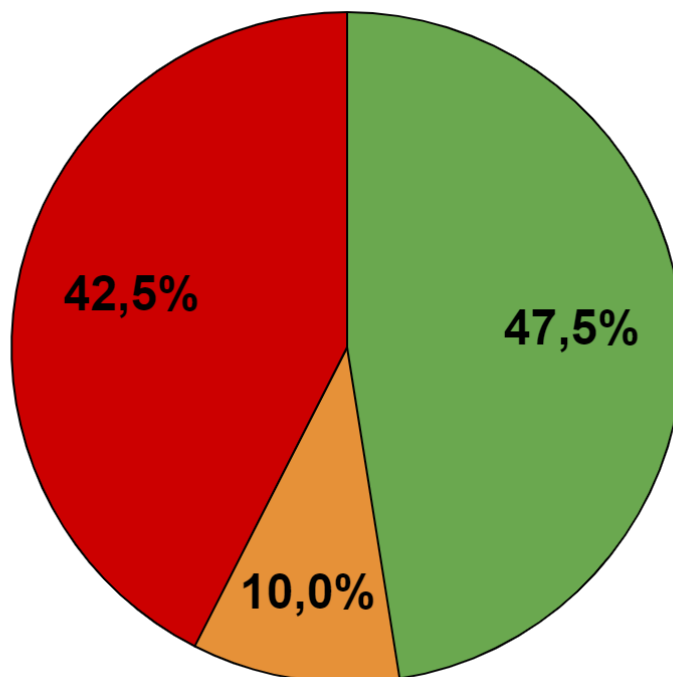
			можуть дозволити собі реальне життя та поки що витрачають гроші своїх батьків – у якості головної фокус-групи.
<i>This could be just gossiping, but I have seen her several times with very young men accompanying her during the parties. I do believe she is just a cougar wife looking for a new take.</i>	Це можуть бути просто плітки, але я кілька разів бачила її з дуже молодими чоловіками, які супроводжували її під час вечірок. Я вважаю, що вона просто дружина-пума , яка шукає новий погляд.	Можливо, це просто плітки, але я декілька разів бачив її з молодими чоловіками, які її супроводжували на вечірках. Я вірю, що вона просто дружина-пума , яка шукає нове життя.	Можливо, це просто плітки, але я декілька разів бачив її з молодими чоловіками, які її супроводжували на вечірках. Я впевнений, що вона просто жінка-хижачка , яка шукає нову здобич.
<i>Helicopter parenting is not a clinical diagnosis, so the meaning is subjective.</i>	Виховання на вертольоті не є клінічним діагнозом, тому сенс суб'єктивний.	Вертольотне батьківство не є клінічним діагнозом, тому його значення суб'єктивне.	Схильність до гіперопіки не є клінічним діагнозом, тому його значення суб'єктивне.
<i>I've been playing this addictive online video game, and it has turned me into a total mouse potato!</i>	Я грав у цю захоплюючу онлайн-гру, і вона перетворила мене на повну мишу!	Я граю в цю захоплюючу онлайн-гру і вона перетворила мене на мишку-картошку!	Я граю в цю захоплюючу онлайн-гру і вона перетворила мене на справжнісінького ігромана!
<i>White guilt was associated with more negative personal</i>	Провина білих була пов'язана з більш негативними	Біле почуття провини було пов'язано з більш негативними	Провина білих була пов'язана з більш негативними

<p><i>evaluations of Whites and the theoretical antecedents of stronger beliefs in the existence of White privilege, greater estimates of the prevalence of discrimination against Blacks, and low prejudice against Blacks.</i></p>	<p>особистими оцінками білих і теоретичними передумовами міцнішої віри в існування привілеїв білих, більшою оцінкою поширеності дискримінації щодо чорношкірих і низьким упередженням щодо чорношкірих.</p>	<p>особистими оцінками білих і теоретичними передумовами більш міцної віри в існування привілеїв білих, більш високих оцінок розповсюдженості і дискримінації щодо чорношкірих та низьких упереджень щодо чорних.</p>	<p>особистими оцінками білих і теоретичними передумовами міцнішої віри в існування привілеїв білих, більшою оцінкою поширеності дискримінації щодо чорношкірих і низьким упередженням щодо чорношкірих.</p>
<p><i>Yet again the press came out in force this week to inform us about the recent activities of “eurocrats”.</i></p>	<p>На цьому тижні знову з’явилася преса, щоб повідомити нам про недавню діяльність «єврократів».</p>	<p>На цьому тижні знову з’явилася преса, щоб повідомити нам про недавню діяльність «єврократів».</p>	<p>Цього тижня знову з’явилася преса, щоб повідомити нам про недавню діяльність «єврократів».</p>
<p><i>I totally Marked my ex last night and never returned his texts.</i></p>	<p>Минулої ночі я повністю відзначила свого колишнього Меган і ніколи не повернула його повідомлення.</p>	<p>Минулої ночі я повністю по-меганські блимала до свого колишнього та не відповідала на його повідомлення.</p>	<p>Минулої ночі я повністю ігнорувала / меганмаркліла свого колишнього та не відповідала на його повідомлення.</p>
<p><i>Two opponents met in the conference hall and started by giving each other a good Trumpshake.</i></p>	<p>Двоє суперників зустрілися в конференц-залі і почали з того, що добре шейкнули один одному.</p>	<p>Два оппонента зустрілись в конференц-залі та почали з того, що дали один одному добрий Трампшейк.</p>	<p>Два оппонента зустрілись в конференц-залі та почали з доброго рукостискання у стилі Трампа.</p>

<p><i>Brexit then becomes an accepted fact, even before any in-out referendum is held.</i></p>	<p>Тоді Brexit стає визнаним фактом ще до проведення будь-якого внутрішнього референдуму.</p>	<p>Brexit стає загально визнаним фактом ще до проведення референдуму.</p>	<p>Brexit потім стає загально визнаним фактом ще до проведення референдуму.</p>
<p><i>Maskholes are everywhere, be on alert!</i></p>	<p>Маскхоли всюди, будьте напоготові!</p>	<p>Маскхалати всюди, будьте напоготові!</p>	<p>Діряві маски усюди! Почувайся!</p>
<p><i>I always felt he was the picture of Stockholm syndrome – falling in love with his captors and trying to recreate the image of his owners.</i></p>	<p>Мені завжди здавалося, що він — образ Стокгольмського синдрому — він закохується у своїх викрадачів і намагається відтворити образ своїх власників.</p>	<p>Мені завжди здавалося, що він був перевтіленням Стокгольмського синдрому – закохався в своїх викрадачів та намагався відтворити образ своїх хазяїв.</p>	<p>Мені завжди здавалося, що він був перевтіленням Стокгольмського синдрому – закохався в своїх викрадачів та намагався відтворити образ своїх хазяїв.</p>
<p><i>'The hotel is in a nice beachside town, so now it is beer o'clock and off to the night markets tonight.</i></p>	<p>Готель розташований у гарному прибережному містечку, тож тепер пиво, а сьогодні ввечері на нічні ринки.</p>	<p>Готель знаходиться у гарному прибережному містечку, отже зараз в нас пиво, а ввечері ми прямуємо до нічного ринку.</p>	<p>Готель знаходиться у гарному прибережному містечку, отже зараз в нас пивна година, а ввечері ми прямуємо до нічного ринку.</p>
<p><i>I am sick and tired of this moaning errorist. It was time for him to be fired!</i></p>	<p>Я втомився від цього стогнучого помилковця. Настав час його звільняти!</p>	<p>Я втомився від цього стогнучого еррориста. Настав час його звільняти!</p>	<p>Я втомився від цього стогнучого ходячого непорозуміння. Настав час його звільняти!</p>

<i>Do you see this eye broccoli? She is my new assistant.</i>	Бачиш це око брокколі ? Вона мій новий помічник	Бачите цю глазасту брокколі ? Це моя нова асистентка.	Бачиш це страховисько? Це моя нова помічниця.
---	--	--	---

- **Задовільний переклад**
- **Відносно зрозумілий переклад**
- **Незадовільний переклад**

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: 124 с., 63 джерел.

Об'єкт дослідження: виникнення новоутворень в англійській мові та особливості їх перекладу.

Предмет дослідження: структурні, змістові та перекладацькі особливості англійських неологізмів.

Мета дипломної роботи: аналіз процесів виникнення новоутворень в англійській мові та вивчення особливостей їх перекладу.

Методи дослідження представлені такими загальнонауковими методами як аналіз, синтез, спостереження, опитування респондентів, порівняння, узагальнення. У **вступі** охарактеризований стан проблеми та конкретизовані завдання на дипломну роботу.

У **теоретичній** частині визначено поняття неологізму, виявлені причини появи неологізмів, наведена класифікація неологізмів в англійській мові, визначені чинники життєздатності неологізмів, було проаналізовано словотвірний принцип неологізмів, було визначено механізм офіційного визнання неологізмів, було зроблено аналіз тенденції приросту нових слів в англійській мові, було визначено та класифіковано способи перекладу неологізмів.

У **практичній** частині було проведено опитування серед респондентів різних вікових, гендерних та територіальних груп. Була проаналізована зібрана інформація. Зроблені висновки були представлені у вигляді таблиць та діаграм.

Теоретична новизна полягає у повноті і сучасності досліджуваного матеріалу, схильного до швидкого старіння і оновлення. В рамках даної роботи це полягає в тому, що увесь лексичний матеріал, який був відібраний для проведення як теоретичного так і практичного дослідження, є абсолютно новим. Обрані для аналізу неологізми виникли в англійській мові протягом останніх кількох років і відтак не підлягали повноцінному дослідженню і не були застосовані у великій кількості наукових статей і робіт в якості прикладів.

Практичне значення дослідження обумовлена тим, що отримані дані можна використовувати при складанні курсів лекцій з теорії мови,

когнітивної лінгвістики, лінгвокультурології, перекладознавству, а також при викладанні практичного курсу англійської мови.

Ключові слова: НЕОЛОГІЗМ, КЛАСИФІКАЦІЯ, СЛОВОТВОРЕННЯ, ОБІЗНАНІСТЬ, ПЕРЕКЛАД НЕОЛОГІЗМІВ.

SUMMARY

Diploma paper: 124 p., 63 sources.

Object of research: English neologisms' origin and peculiarities of their translation.

Subject of research: structural, semantic and translation peculiarities of English neologisms.

The **purpose** of the research: analysis of English neologisms origin and study of their translation peculiarities.

Research **methods** are presented by such general scientific methods as analysis, synthesis, observation, poll, comparison, and generalization. The introduction describes the state of the problem and specifies the tasks for the research.

The **theoretical section** defines the concept of neologism, identifies the causes of neologisms origin, classifies English neologisms, determines the viability of neologisms, analyzes the word-formation principles of neologisms, determines the mechanism of neologisms official recognition, analyzes the tendency of new words emergence in the English language and classifies the methods of their translation.

In the **practical section**, a survey among the respondents of different age, gender and territorial groups was conducted. Next, the information was analyzed. The conclusions were presented in the form of tables and diagrams.

Scientific novelty is attributed to the completeness and modernity of the studied material, prone to rapid aging and renewal. Within the bounds of this research, both lexical material and practical research are completely new. The neologisms selected for analysis originated in English over the past few years and therefore have not been fully researched and have not been used in a large number of scientific articles and papers as examples.

The **practical value** of the study is determined by the fact that the data obtained can be used to create language theory courses as well as courses dedicated to cognitive linguistics, cultural linguistics, translation studies, practical causes of the English language.

Key words: NEOLOGISM, CLASSIFICATION, WORD-FORMATION, AWARENESS, TRANSLATION OF NEOLOGISMS.

Отчет проверки уникальности текста

Дата проверки: 2021-11-12 16:20:19

Унікальність 93%

Отлично. Текст уникальный.

Текст

Практична частина даної роботи полягає в проведенні емпіричного дослідження, яке складається з опитування респондентів різної вікової, гендерної та територіальної належності та подальшого аналізу зібраних результатів.

Метою даного дослідження є:

- Визначити, наскільки люди різних вікових, гендерних та територіальних груп обізнані у наявності неологізмів, які з'явилися в англійській мові протягом останніх кількох років.
- Визначити ступінь інформованості кожної категорії респондентів і порівняти результат всіх підгруп в різних комбінаціях.
- Визначити, наскільки добре респонденти розуміють значення новоутворень в англійській мові.
- З'ясувати, чи користуються учасники опитування неологізмами в повсякденному житті і професійній галузі.
- Визначити чи є ставлення людей різних вікових, гендерних та територіальних груп до виникнення неологізмів в англійській мові позитивним або ж негативним.

Для проведення опитування була складена on-line анкета на платформі Google

Forms (анкета для опитування додається в Додатку 1. Анкета для опитування респондентів).

Як приклади новоутворень в англійській мові були обрані 20 найбільш характерних неологізмів, які можуть бути віднесені до чотирьох різних груп:

- неологізми, пов'язані зі стрімким розвитком і ростом популярності соціальних мереж і технологій;
- неологізми, що відображають різні соціальні явища з повсякденного життя;
- неологізми, що виникли як відгук на будь-яку політичну подію;
- антропоцентричні новоутворення.

Кожна категорія представлена п'ятьма неологізмами.

Респонденти, після надання про себе короткої інформації щодо ступеня зацікавленості політичними і міжнародними новинами, а також використання сучасних соціальних мереж і платформ для обміну інформацією, повинні були охарактеризувати своє розуміння запропонованих неологізмів. Залежно від ступеня обізнаності респондент вказував, що він:

- знайомий з неологізмом і розуміє його;
- ніколи не зустрічав раніше, але все ж розуміє його сенс;
- не розуміє термін зовсім, або ж
- використовував неологізм коли це було доречно.

Для розгляду було обрано такі неологізми:

- SELFIE - Селфі (англ. Selfie; від англ. self — сам, само) — вид фотографії, автопортрет, зроблений за допомогою камери смартфона, фотоапарата чи веб-камери.

- **NOMORPHOBIA** - Номофобія (англ. Nomophobia, від *no mobile-phone phobia*) — страх (фобія) залишитись без мобільного телефону або не мати змоги їм скористатися.
- **SHARENTING** - Шерентінг - від англійського *share* — ділитися та *parents* — батьки. Викладання батьками до соціальної мережі фото та відео, які відображають різні моменти життя дитини задля здобуття популярності або заробітку.
- **CLOUD COMPUTING** - Хмарні обчислення (англ. Cloud Computing) або скорочено хмара — модель забезпечення повсюдного та зручного доступу на вимогу через мережу до спільного пулу обчислювальних ресурсів, що підлягають налаштуванню (наприклад, до комунікаційних мереж, серверів, засобів збереження даних, прикладних програм та сервісів), і які можуть бути оперативно надані та звільнені з мінімальними управлінськими витратами та зверненнями до провайдера.
- **GUERILLA PROOFREADING** - - партизанська коректура, Схильність прискіпливо вишукувати в текстах помилки і публічно на них вказувати.
- **CROWDFUNDING** - Краудфандинг (англ. Crowdfunding, *crowd* — «група, гурт, юрба», *funding* — «фінансування»), тобто «Фінансування громадою» — це співпраця людей, які добровільно об'єднують свої гроші чи інші ресурси разом, як правило через інтернет, аби підтримати зусилля інших людей або організацій. Громадське фінансування може виконувати різні завдання — допомога постраждалим від стихійних лих, підтримка з боку вболівальників чи фанатів, підтримка політичних кампаній, фінансування стартап-компаній та малого бізнесу, створення вільного програмного забезпечення тощо.
- **CARLY** - *Can't afford real life yet* - Поняття Carly позначає аудиторію покоління Z, молодше 25 років. Це група людей, які ще не мають власних грошей і не можуть їх витратити.
- **COUGAR WIFE** - Жінка-пантера. Термін використовується для опису літньої жінки, яка шукає відносин із значно молодшими чоловіками.
- **HELICOPTER PARENTS** - «Ідеальний батько або матір» - занадто багато

присутній в житті дитини, але психологічно відсутній. Ця метафора з'явилася в кінці 60-х - початку 70-х років в книзі Хаїма Гінотта «Між батьком і підлітком». Підліток в ній виголосив: «Мама ширяє наді мною, як вертоліт ...»

- **MOUSE POTATO** - вираз, який з'явився на базі вже існуючого виразу "couch potato" - та означає людину, яка забагато часу проводить за комп'ютером.
- **WHITE GUILT** - Біла провина - це індивідуальна чи колективна провина, яку відчувають деякі білі люди за шкоду, що сталася внаслідок історичного чи нинішнього расистського поводження з етнічними меншинами, такими як афроамериканці, євреї та різні корінні народи з боку інших білих людей, найчастіше в контексті атлантичної торгівлі.
- **EUROCRAT** - Єврократ - це "працівник адміністративної комісії Європейського Союзу" або, ширше, будь-яка посадова особа Європейського Союзу. Цей термін був придуманий Річардом Мейном, журналістом і особистим помічником першого президента Комісії, Вальтера Холлштайна, у 1961 році. Є три основні типи єврократів.
- **TO MEGHAN MARKLE** - Завдяки 38-річній американці в словнику з'явилася дієслово «to Meghan Markle» («меганмарклить»), якого можна вживати в значенні «залишати кімнату / оточення / середу, в якому вас не вітають, так як ви цінуєте себе і свій психічний стан».
- **TRUMPSHAKE** - занадто довге рукостискання, термін з'явився після подібної ситуації на політичній зустрічі із президентом Сполучених Штатів Америки та не залишився непоміченим журналістами та спостерігачами.
- **BREXIT** - Слово Brexit утворене злиттям двох англійських слів: прикметника British - британський та іменника exit - вихід. Після британського референдуму 2016 року цей термін почали широко вживати для позначення ідеї і процесу припинення членства Великої Британії у Європейському Союзі. Оксфордський словник англійської мови Oxford English Dictionary вважає, що слово Brexit з'явилася 2012 року за зразком вигаданого у той час терміну Grexit, коли у ЗМІ обговорювали можливий вихід Греції з європейських інституцій на тлі тодішньої грецької фінансової кризи.

- MASKHOLE - людина, яка носить маску у зовсім неефективний спосіб, наприклад, під носом, біля підборіддя чи на потилиці. Термін з'явився в англійській мові разом з багатьма іншими геть новими поняттями тісно пов'язаними із всесвітньою пандемією коронавірусу.
- STOCKHOLM SYNDROME - психологічний несвідомий захисний стан, який характеризується прив'язаністю жертви до кривдника. У процесі захоплення, викрадення або застосування (чи загрози застосування) насильства, жертви починають співчувати своїм загарбникам, виправдовувати їх дії, і, навіть, ототожнювати себе з ними, переймаючи їхні ідеї. Стокгольмський синдром є нормальною реакцією людини на психотравмуючу подію, а не розладом. Він не включений в жодну міжнародну систему класифікації психіатричних захворювань.
- BEER O'CLOCK - Визначення пивного часу в словнику - це час дня, коли допустимий або звичайний почати пити алкоголь.
- ERRORIST - людина, яка постійно робить помилки.
- EYE BROCCOLI неологізм, що означає "неприваблива, потворна людина, що протилежне "eye candy" цукеркам для очей".

В опитуванні брали участь 11 країн (Додаток 1. Секторна діаграма 1. Країни, які брали участь в дослідженні):

- Великобританія
- Голандія
- Ефіопія
- Індія
- Італія

- Канада
- Німеччина
- Польща
- Сполучені Штати Америки
- Україна
- Чехія

Більшість респондентів представляють саме Україну, так як практичне застосування даного дослідження, відповідно до поставленим завданням, є використання отриманих даних при складанні курсів лекцій з Теорії мови, когнітивної лінгвістики, лінгвокультурології, перекладознавству, а також при викладанні англійської мови у закладах саме українських вишів.

Таким чином, аналіз зібраних даних надасть змогу зрозуміти, наскільки вивчення неологізмів може бути цікаво і необхідно потенційним студентам мовних курсів і вищих навчальних закладів.

Розподіл респондентів за гендером показано в Додатку 2. Секторна діаграма 2. Гендерні групи.

Стосовно параметрів віку, всіх респондентів можна розділити на три групи: підлітки, дорослі люди і люди старше 50 (Додаток 2. Секторна діаграма 3. Вікові групи).

Одним зі специфічних завдань даного дослідження є провести порівняльний аналіз ступеня обізнаності носіїв мови та людей, які англійську мову тільки вивчають.

У дослідженні брали участь 24 відсотки носіїв мови. (Додаток 2. Секторна діаграма 4. Ступінь володіння мовою).

Оскільки неологізми це за визначенням новоутворення, які з'являються в англійській мові під впливом різних обставин і не відразу проходять усі етапи протоколу аналізу та визнання їх офіційно частиною мови, а отже багато з них

не можна зустріти в жодному офіційному друкованому виданні, основним джерелом інформації і новин на даний момент є соціальні мережі, особливо коли справа стосується людей підліткового віку.

Серед найбільш популярних соціальних мереж в рамках даного дослідження були обрані Facebook, Instagram, Twitter і Tik-Tok, який набуває все більшої популярності. Однак не слід нехтувати такими поширеними джерелом інформації як телебачення та друковані видання.

Опитування показало, що переважна більшість людей, хоч і не постійно, стежить за міжнародними та політичними новинами (72 відсотки) і лише 6 відсотків людей ніколи не переглядають новинну стрічку (Додаток 2. Секторна діаграма 5. Питання: Як часто Ви дивіться міжнародні та / або політичні новини), а найпоширенішою соціальною мережею є Instagram.

Це важливий аспект, тому що велика кількість людей використовує Instagram в професійній діяльності, а також ця соціальна мережа надає величезний спектр ресурсів з вивчення іноземних мов. Таким чином, її користувачам важко пройти повз деяких новоутворень в англійській мові і не помітити їх. (Додаток 2. Секторна діаграма 6. Питання: Який соціальною мережею Ви користуєтесь).

Аналіз відповідей наочно показав ступінь розуміння респондентами обраних для дослідження 20 неологізмів, що представляють собою гіпотетичний приклад всіх новоутворень в англійській мові в цілому.

Для того, щоб провести порівняльний аналіз та мати можливість зробити висновки, всі відповіді респондентів щодо кожного окремого неологізму були представлені у вигляді секторних діаграм (дивитися Додаток 3).

Наступним етапом є розрахунок відсоткового співвідношення відповідей респондентів різних груп. Для того, щоб найбільш наочно показати ступінь обізнаності в різних комбінаціях, пропорції були представлені у вигляді відповідних гістограм (дивитися Додаток 4).

Графік 1 (Додаток 4. Графік 1. Порівняння ступенів обізнаності відносно неологізмів та їх значення носіями мови, українцями та мешканцям других стран) наочно показує наскільки добре розуміють значення неологізмів, представлених в дослідженні, носії мови в порівнянні з жителями України та представниками інших країн, для яких англійська мова не є рідною. Спираючись на результати опитування, можна зробити наступні висновки:

Носії мови далеко не завжди розуміють сенс неологізму, який які раніше не зустрічали і не до кінця обізнані те, які нові терміни з'явилися в їхній рідній мові.

Жителі України, які вивчають англійську мову продемонстрували вкрай високий ступінь інформованості щодо виникнення новоутворень в англійській мові, яку можна порівняти з рівнем обізнаності носіїв.

Жителі інших країн, для яких англійська мова не є рідною і які також вивчають та використовують його у побутових і професійних цілях, набагато гірше розуміють значення представлених неологізмів в порівнянні з носіями та жителями України.

Наступним етапом аналізу даних стало порівняння обізнаності людей в залежності від приналежності до трьох віковими групами: підлітки, дорослі люди і люди старше 50. (Додаток 4. Графік 2. Порівняння ступенів обізнаності відносно неологізмів та їх значення для людей різних вікових груп).

Проаналізувавши відповіді, можна прийти до однозначного висновку, що група людей, яка найбільш активно стежить за виникненням нових тенденцій і утворень в сучасній англійській мові це підлітки. Їх ступінь інформованості значно перевищує показники людей середнього віку, а люди старше 50 років незалежно від територіальної приналежності показали більш ніж посередній рівень розуміння і сприйняття неологізмів. Можна з упевненістю стверджувати, що не в останню чергу це пов'язано з активним використанням підлітками різного роду соціальних мереж, де вони можуть раніше інших отримувати інформацію про останні нововведення в іноземних мовах, а саме англійській.

І нарешті, найбільш повну картину аналізу ситуації можна побачити на Графіку 3 (Додаток 4. Графік 3. Порівняння ступенів обізнаності відносно неологізмів та їх значення для людей усіх груп за віковими та територіальними ознаками).

Звівши докупи всі характеристики, які так чи інакше можуть впливати на ступінь обізнаності виникнення нових тенденцій в іноземній мові, можна зробити однозначний висновок, що:

- незважаючи на те, що носіям мови безсумнівно належить пальма першості в розумінні абсолютно нових, що виникли з різних причин в англійській мові, слів, респонденти підліткового віку значно краще розуміють і набагато активніше використовують неологізми в своїй промові;
- жителі України в цілому практично так само добре обізнані про функції неологізмів в англійській мові як і самі носії;

- представники інших країн, для яких англійська мова не є рідною приділяють набагато менше уваги новоутворенням та новим термінам, що може негативно впливати на їх розуміння і сприйняття джерелом новин та інформації з країн носіїв;
- рівень обізнаності людей старше 50 років незалежно від територіальної приналежності набагато гірше середнього.

Висновки до розділу 2.

На підставі всього вищесказаного, можна зробити наступні висновки:

1. На сьогодні, все більше і більше неологізмів поповнюють списки офіційно визнаних слів, які внесені в орфографічні словники.
2. Близько 40% людей в неповній мірі інформовані про останні нововведення, а саме не знайомі з ними зовсім або не до кінця розуміють їх значення.
3. Соціальні мережі являють собою велике інформаційне поле, яке може бути успішно використано для поширення і збору необхідної інформації, а також засобом зв'язку між людьми, які вивчають нововведення в філології.
4. Належність до групи носіїв англійської мови або ж володіння ним в достатній мірі, щоб вільно спілкуватися з носіями, не гарантує автоматичного розуміння будь-якого новоутворення. Отже, інформація про неологізми, спеціальні курси та / або програми можуть бути актуальні як для тих, хто вивчає англійську мову, так і для носіїв.
5. За невеликим винятком усі респонденти ставляться до неологізмів позитивно і готові включити їх в свою промову. Отже, це може бути окремим напрямом при розробці мовних курсів та / або програм, поряд з уже давно існуючими курсами і програмами вивчення ідіоматичних оборотів.
6. Люди старшого і похилого віку значно гірше обізнані про новоутворення в мові, що безсумнівно буде позначатися на їх розумінні і сприйнятті інформації.

ИСТОЧНИКИ

- <http://hmarachernigivka.blogspot.com/> (3%)
- https://kursoviks.com.ua/bd_kompyuternyye/article_post/1445-naukova-stattya-khmarni-tehnologii-ta-ikh-vikoristannya-v-yekonomitsi-yak-klyucha-doskorochennya-finansovikh-vitrat (3%)
- <https://oksim.com.ua/index.php/40-uchbovi> (3%)
- https://ito.vspu.net/ENK/2013_2014/Osn_projekt_tehnologi_magistr/Rob_stud/lukash/Pre (3%)
- <http://hmarachernigivka.blogspot.com/2016/05/blog-post.html> (3%)
- https://otherreferats.allbest.ru/programming/00809557_0.html (3%)
- https://ito.vspu.net/ENK/2011-2012/kompleks_new_magistru/rob_styd/14_15/Kolomiychuk/page-11.html (3%)
- <https://shag.com.ua/jni-tehnologiyi-v-ekonomichnij-diyalenosti-zbirnik-naukovih-pr.html?page=24> (3%)
- <http://eprints.zu.edu.ua/25818/1/%D0%94%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BB%D1%8E> (3%)
- <https://zavantag.com/docs/1640/index-2517450.html?page=26> (3%)
- <https://www.chasipodii.net/mp/article/2226/> (3%)
- https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A5%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%BD%D1%96_%D0%BE%D0%B1%D0%94%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BB%D1%8E (3%)
- <https://de.slideshare.net/galanet82/ss-47321154> (3%)
- <https://lektcii.net/3-5644.html> (3%)
- <https://www.sites.google.com/site/hmarnitehnologiiie12345/> (3%)
- <https://www.sites.google.com/site/hmaarniobcislenna/> (3%)
- <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/14881/1/%D0%96%D0%B5%D0%BB%D1%8E> (3%)
- https://uk-wiki.ru/wiki/%D0%A5%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%BD%D1%96_%D0%BE%D0%B1%D0%94%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BB%D1%8E (3%)
- http://metodportal.com/sites/default/files/mp/2015/11/38622/hmarni_tehnologiji.docx (2%)
- <https://uchika.in.ua/ministerstvo-osviti-i-nauki-ukrayini-berdyansekiy-derjavnij-pev9.html?page=38> (2%)
- <http://edu.asu.in.ua/mod/book/tool/print/index.php?id=119> (2%)
- <https://www.BiblioFond.ru/view.aspx?id=786340> (2%)
- https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:837e72ed9abff3d324a5aebfd3610 (2%)
- <http://ldn.knute.edu.ua/mod/glossary/showentry.php?eid=5846> (2%)

- <https://ppt-online.org/133062> (2%)
- https://studopedia.su/16_11669_tehnologii-dinamichnoi-integratsii-informatsiynih-resursiv.html (2%)
- <https://wordsimilarity.com/uk/%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D1%88%D1%82%D> (2%)
- <https://en.ppt-online.org/133062> (2%)
- <https://thepresentation.ru/uncategorized/hmarn%D1%96-obchislennya> (2%)
- <http://ldn.knute.edu.ua/mod/glossary/view.php?id=2976&mode=letter&hook=%D0%A5> (2%)
- <https://operationsystem89898911.wordpress.com/> (2%)
- http://www.rusnauka.com/17_APSN_2013/Pedagogica/5_140551.doc.htm (2%)
- <https://infourok.ru/metodicheskie-materiali-ikt-v-organizacii-nauchnometodicheskoy-raboti-812540.html> (2%)
- https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:f07095138f75173f1d81793956e7 (2%)
- https://knowledge.allbest.ru/programming/2c0b65635a2bc69a4d43b88521216c37_0.htm (2%)
- <https://uchika.in.ua/hmarni-tehnologiyi-angl-cloud-technologies.html> (2%)
- <https://wordsimilarity.com/uk/%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D> (2%)
- <https://lib.iitta.gov.ua/714682/1/%D0%97%D0%90%D0%9F%D0%98%D0%A1%D0%9A> (2%)
- http://fahovuymassage.blogspot.com/p/blog-page_14.html (2%)
- https://otherreferats.allbest.ru/economy/00906594_0.html (1%)